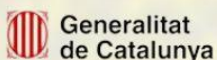

URGELL

OBJECTIU 2030

**Pla estratègic territorial en l'àmbit
del desenvolupament econòmic
local i de l'ocupació**

Aquest projecte està subvencionat pel Servei Públic d'Ocupació de Catalunya en el marc dels Programes de suport i acompanyament a la planificació estratègica

Índex de continguts

Índex de continguts	1
1. Preàmbul del pla	3
2. Anàlisi i diagnosi de la situació del territori.....	5
2.1. Demografia.....	5
2.2. Anàlisi dels col·lectius més vulnerables	10
2.3. Mercat laboral.....	15
2.4. Teixit empresarial	25
2.5 Identificació dels actors que intervenen en l'àmbit de l'ocupació i el desenvolupament al territori.	56
2.6. Resum històric que inclogui les accions executades al territori en els darrers anys en matèria de desenvolupament econòmic, ocupació i formació, empenedoria. Desenvolupament econòmic	58
2.7. Identificació d'altres recursos amb potencialitats per a la dinamització territorial i la generació d'ocupació:	62
2.8. Descripció de la metodologia i instruments metodològics utilitzats per a la diagnosi.....	72
3. Anàlisi del teixit empresarial per cadena de valor.....	77
3.1. Cadena de valor del producte alimentari i l'alimentació animal.....	82
3.2. Cadena de valor de la construcció	86
3.3. Cadena de valor de l'hàbitat.....	89
3.4. Cadena de valor de circularitat, sostenibilitat i residus	92
3.5. Reptes empresarials compartits i segments d'oportunitat.....	93
4. Objectius i estratègia	94
4.1. Objectiu general del pla estratègic	95
4.2. Línies estratègiques	95
5. Pla d'Acció	99
5.1. Línia estratègica 1: Millora de la competitivitat empresarial.....	100
Projecte 1: Desenvolupar el pla d'acció de la cadena de valor de l'alimentació	101
Projecte 2: Desenvolupar el pla d'acció de la cadena de valor de la construcció	103
Projecte 3. Desenvolupar el pla d'acció de la cadena de valor de l'hàbitat	105
Projecte 4. Desenvolupar el pla d'acció de la cadena de valor d'alimentació per a mascotes.....	107
5.2. Línia estratègica 2: Foment del talent i l'ocupació de qualitat	109
Projecte 5. Programa de captació i retenció de talent	110
Projecte 6: Campanya de posicionament en qualitat de vida a l'Urgell.....	112

5.3. Línia estratègica 3. Descarbonització i sostenibilitat del teixit productiu. ..	114
Projecte 7. Foment de la creació de comunitats energètiques empresarials .	115
Projecte 8. Valorització de biomassa i subproductes agrícoles.....	117
5.4. Línia estratègica 4: Diversificació econòmica i impuls de l'emprenedoria.	119
Projecte 9. Oficina de finançament de transformació digital i grans projectes de creixement.	120
Projecte 10. Gastroturisme sostenible a l'Urgell.	122
Projecte 11: Desenvolupament del projecte innovadors en l'àmbit del sector audiovisual.....	124
Projecte 12: Futur Comerç: Transformació Digital i Tendències Emergents.	126
6. Cronograma de les actuacions identificades.....	128
7. Sistema d'avaluació, seguiment i governança.....	129

1. Preàmbul del pla

El projecte '**Urgell: Objectiu 2030. Pla estratègic territorial en l'àmbit del desenvolupament econòmic local i de l'ocupació**' és una proposta incentivada i compartida entre l'Ajuntament de Tàrraga i el Consell Comarcal de l'Urgell. El fet d'impulsar aquest pla estratègic és una iniciativa consensuada de territori i per al territori, que neix de la necessitat de disposar d'un instrument conjunt de planificació estratègica, que ha de permetre tenir més coneixement de la realitat socioeconòmica de l'Urgell i definir-ne les principals accions de millora.

Per aquest motiu, és important identificar les entitats públiques i privades que han donat suport a aquest pla estratègic, concretament, **39 entitats públiques i privades** del territori van signar una carta de compromís i suport a la sol·licitud de subvenció del projecte. A més a més, durant el desenvolupament de la iniciativa s'ha contactat amb diverses **empreses** de l'Urgell, que han participat de forma activa.

Pel que fa a la metodologia, per dur a terme el projecte s'ha usat una metodologia que combina 2 elements essencials: 1) anàlisi i diagnosi del teixit socioeconòmic de la comarca i 2) les activitats i tasques de procés per a implicar i aconseguir la **participació de les empreses i actors clau de la comarca**.

Com a element diferencial, la proposta incorpora un nou enfocament d'anàlisi de la realitat empresarial en les tasques de diagnosi: **analitzar el teixit empresarial a partir d'elaborar un mapa i identificar les cadenes de valor de negoci a la comarca**. El mapa de les cadenes de valor constitueix el gruix i el principal element de diferenciació de la diagnosi del territori i permet definir línies estratègiques i un pla d'acció enfocat a reptes més concrets per a la comarca de l'Urgell.

ANÀLISI I DIAGNOSI

2. Anàlisi i diagnosi de la situació del territori

2.1. Demografia

La població total de la comarca de l'Urgell l'any 2023 és de **37.960 persones** distribuïda en 20 municipis, dels quals 19.244 són homes i 18.716 dones. Aquesta representa el 10,16% de la població de l'àmbit de Ponent i el 0,48% del conjunt de Catalunya.

Per municipis, Tàrrrega (amb el 47,91% de la població de la comarca), capital de l'Urgell, Agramunt (amb el 14,5%) i Bellpuig (amb el 13,65%) concentren el 76,06% dels habitants de la comarca. La resta de municipis tenen valors de població molt més baixos, tots ells inferiors al 4,0%. Anglesola (3,59% de la població de la comarca) i la Fuliola (3,25% de la població de la comarca) són pobles de més de 1.000 habitants. Tota la resta estan per sota dels 1.000 habitants: Belianes (1,34%), Castellsèra (2,59%), Ciutadilla (0,49%), Guimerà (0,67%), Maldà (0,63%), Nalec (0,24%), els Omells de na Gaia (0,31%), Ossó de Sió (0,51%), Preixana (1,05%), Puigverd d'Agramunt (0,68%), Sant Martí de Riucorb (1,71%), Tornabous (2,23%), Vallbona de les Monges (0,58%), Verdú (2,33%) i Vilagrassa (1,64%).

Taula 1. Població per municipis. Urgell. Any 2023.

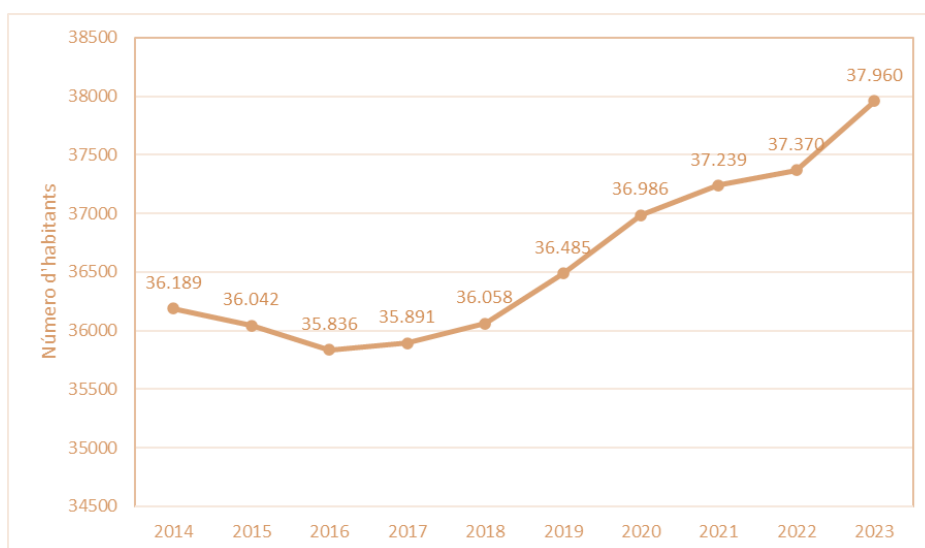
Municipis i àmbits	Número d'habitants	% població respecte la comarca
Agramunt	5.505	14,5%
Anglesola	1.365	3,59%
Belianes	510	1,34%
Bellpuig	5.182	13,65%
Castellsèra	986	2,59%
Ciutadilla	188	0,49%
Fuliola, la	1.234	3,25%
Guimerà	255	0,67%
Maldà	242	0,63%
Nalec	93	0,24%
Omells de na Gaia, els	120	0,31%

Ossó de Sió	196	0,51%
Preixana	402	1,05%
Puigverd d'Agramunt	261	0,68%
Sant Martí de Riucorb	652	1,71%
Tàrrega	18.189	47,91%
Tornabous	849	2,23%
Vallbona de les Monges	222	0,58%
Verdú	885	2,33%
Vilagrassa	624	1,64%

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

L'evolució de la població a la comarca de l'Urgell en els darrers 10 anys (període 2014-2023) ha **augmentat un 4,89%**, el que vol dir que hi ha 1.771 persones més a la comarca. Malgrat aquesta tendència positiva en el conjunt del període, tal i com s'observa en la gràfica següent, la població de l'Urgell va disminuir lleugerament des de l'any 2014 fins el 2016, any en què s'assoleix el mínim de població del període (35.836 habitants). A partir d'aquest any la població ha anat augmentant progressivament fins l'any 2023, any en que s'arriba al màxim de població del període (37.960 habitants).

Gràfic 1. Evolució del nombre d'habitants. Urgell. 2014-2023.

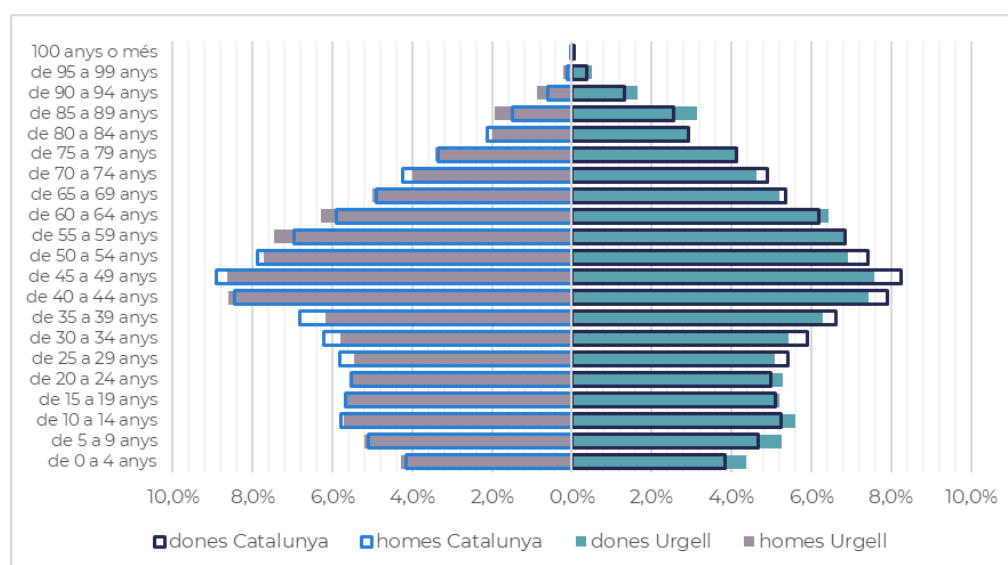
Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

Si s'analitzen les dades de **població per municipis** es pot veure que la tendència dels municipis més petits és al manteniment o lleuger descens de la població, però en canvi en municipis com Tàrraga s'observa un augment notable de població que és el principal contribuent de l'augment comarcal de població (ha passat de 17.721 habitants al 2022 a 18.189 al 2023)

Per gènere, a la comarca de l'Urgell, l'**estructura de la població** es distribueix e18.716 dones (49,3%) i 19.244 homes (50,7%). Aquests valors són molt similars als que presenta l'àmbit de Ponent (un 48,88% de dones i un 51,12% d'homes). En canvi, en el conjunt de Catalunya la població femenina (50,81%) és superior a la masculina (49,19%). És un tret característic en les poblacions més rurals que la població masculina sigui superior a la femenina.

Pel que fa a l'**estructura de la població per grans grups d'edat**, s'observa que a l'Urgell el percentatge de població de 16 a 64 anys (63,91%) és el grup predominant i que el percentatge de població de 65 anys o més (19,68%) és superior al de 0 a 15 anys (16,39%), fet que constata l'envelliment de la població.

Gràfic 2. Piràmide de població per edats i sexe. Urgell i Catalunya. 2022.

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

L'Urgell presenta una **piràmide de població** molt similar a la de Catalunya, amb una base més estreta i un centre més prominent, cosa que indica que la tendència en els propers anys serà la d'una major població envellida. De la piràmide, en termes generals, en destaca que a l'Urgell hi ha una proporció més gran de persones joves de 0 fins a 9 anys però alhora també hi ha una proporció superior de persones grans de 85 a 99 anys.

La següent taula comparativa mostra que l'Urgell, tot i presentar un **índex d'envelliment** del 128,9, valor inferior al que presenta l'àmbit de Ponent (131,8) i el conjunt de Catalunya (136,9), mostra un **índex de sobre envelliment** (20,2) superior al de Ponent (18,9) i al de Catalunya (16,8); per tant, l'Urgell té una proporció de persones de 85 anys i més respecte les persones de 65 anys i més superior a la dels altres àmbits, el que significa un conjunt de persones més envellides i que, per tant, necessiten més cures i assistència.

Pel que fa a l'**índex de dependència global** (53,8), que mesura la càrrega que representa la població en edat potencialment inactiva amb la població en edat de treballar, és superior a l'índex de dependència global de l'àmbit de Ponent (52,1) i del conjunt de Catalunya (50,3) el que significa que a l'Urgell la càrrega socioeconòmica de la població laboralment activa és superior a la dels àmbits de Ponent i Catalunya.

Taula 2. Indicadors demogràfics. Any 2023.

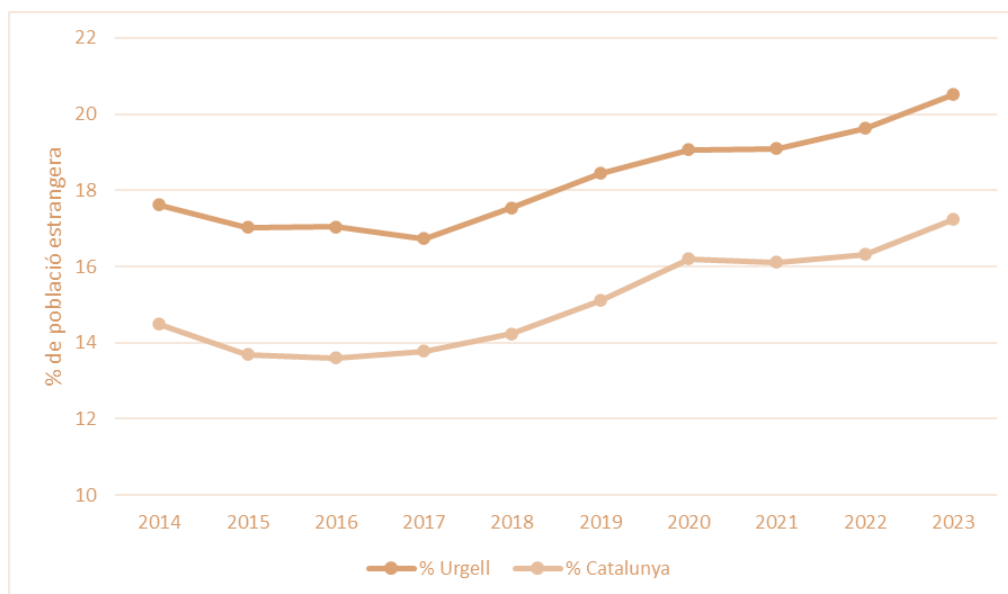
Àmbit	Índex d'envelliment	Índex de sobre envelliment	Índex de dependència global
Urgell	128,9	20,2	53,8
Ponent	131,8	18,9	52,1
Catalunya	136,9	16,8	50,3

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

Si analitzem l'estructura de població per nacionalitat, la població estrangera a l'Urgell l'any 2023 ha estat de 7.785 persones, que representa el 20,51% del total de la població, valor superior al que presenta el conjunt de Catalunya on el 17,24% és població estrangera.

Pel que fa a l'evolució de la població estrangera entre els anys 2014 i 2023, el següent gràfic mostra que la proporció de població estrangera s'ha mantingut superior a l'Urgell que en el conjunt de Catalunya durant aquest període de 10 anys. Mentre que a l'Urgell la població estrangera ha augmentat un 21,05% (1.354 persones estrangeres més) al conjunt de Catalunya ha augmentat un 25,04% (272.767 persones estrangeres més).

Gràfic 3. Evolució de la població estrangera. Urgell i Catalunya. 2014-2023.

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

El PIB de l'Urgell l'any 2021 és de 1052,2 milions d'€ i el PIB per habitant de 28,2 milers d'€, xifra inferior a la que presenta el conjunt de Catalunya (31,6 milers d'€). Quant a la renda familiar disponible bruta a la comarca de l'Urgell és de 14,5 milers d'€, inferior a la xifra que presenta el conjunt de Catalunya (17,6 milers d'€).

Taula 3. Macromagnituds: PIB, PIB per habitant i RFDB. Urgell i Catalunya. Any 2021(p).

	PIB (milions d'euros)	PIB per habitant (milers d'euros)	PIB per habitant (Índex Catalunya = 100)	RFDB per habitant (milers d'euros)	RFDB per habitant (Índex Catalunya=100 per habitant)
Urgell	1052,3	28,2	89,2	15,345	83,6
Catalunya	244.839,4	31,6	100	18,356	100

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

En resum, la comarca de l'Urgell, tot i experimentar un lleuger creixement demogràfic en la darrera dècada, afronta desafiaments significatius relacionats amb l'envelliment de la seva població i una elevada dependència socioeconòmica. La concentració de la població en municipis grans com Tàrraga, Agramunt i Bellpuig contrasta amb la disminució o l'estancament en els municipis més petits. A més, la presència d'una població estrangera notablement alta posa de manifest la diversitat de la comarca. Econòmicament, l'Urgell mostra indicadors per sota de la mitjana catalana, tant en PIB per càpita com en renda familiar disponible.

2.2. Anàlisi dels col·lectius més vulnerables

Segons el "Pla estratègic de serveis socials 2021-2024" de la Generalitat de Catalunya els principals col·lectius vulnerables identificats són els següents, i d'aquests n'hem recollit dades de context per tal de conèixer millor les magnituds i tendències d'aquests perfils al territori.

- **Persones grans:** Especialment aquelles que viuen soles o pateixen soledat no desitjada.
 - El total de la població de 75 anys o més que viu sola sobre el total de la població de 75 anys i més, a l'Urgell l'any 2012 era d'un 30,4 % i al 2022 és d'un 28,4 %. Possiblement la disminució correspon a un major nombre de persones majors de 75 anys que viuen en llars compartides, centres residencials, etc.
- **Dones:** Particularment les víctimes de violència de gènere i les que pateixen feminització de la pobresa.
 - L'any 2023 a Catalunya hi va haver 14 feminicidis, un d'aquests va tenir lloc a Ponent. Durant el 2024 (fins a juliol) hi ha hagut 18 feminicidis a Catalunya.
 - Les dones ocupen en més proporció que els homes (51,3% les dones i 48,7% els homes) posicions de poca o cap responsabilitat (empleats sense subordinats i amb cap), mentre que els homes tendeixen a ocupar posicions de més responsabilitat, ja sigui encarregat, comandament intermedi o director d'empresa. També acostumen a treballar de forma independent més que les dones (34,3% les dones i 65,7% els homes).
 - Segons el dossier estadístic elaborat per l'Observatori de la Igualtat de Gènere la bretxa salarial segueix present en tots els perfils professionals, fins i tot en el de les cures.
- **Persones amb discapacitat:** Que necessiten suport per a la inserció laboral i social.
 - Segons IDESCAT hi ha 2.680 persones amb discapacitat a l'Urgell l'any 2023, si es mira l'any 2013 n'hi havia 2.029 i l'any 2003 1.353. Aquesta tendència d'augment és comuna a tot Catalunya, i un dels motius de l'augment és que cada cop més es procura certificar les discapacitats reconegudes.

- A la taula que es mostra a continuació es pot veure el tipus de discapacitat que pateixen les persones amb discapacitat que viuen a l'Urgell.

Taula 4. Persones amb discapacitat per tipus. Urgell. 2023.

Físics	Visuals	Auditius	Intel·lectuals	Malalts mentals	Múltiple Físics-Intel·lectuals	No consta	Total
1.277	140	125	393	455	70	220	2.680

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

- Segons dades de l'IDESCAT a l'Urgell hi ha 259 places en centres ocupacionals i llars residencials per a persones amb discapacitat, cal destacar que la gran majoria d'aquests serveis depenen d'una mateixa entitat del sector social.
- **Infants i adolescents:** Especialment aquells en situació de risc o exclusió social.
 - Segons l'Informe sobre l'estat dels drets de la infància i adolescència a Catalunya 2023 fet per la Plataforma d'Infància de Catalunya, en el període 2016 - 2021 hi ha hagut un augment de les denúncies per violència sexual amb víctimes menors d'edat (de 947 a 1.463, un 51% d'augment)
 - Han augmentat a Catalunya els casos de possibles situacions de violència a l'àmbit escolar, el curs 20-21 se'n van detectar 535, el curs 21-22, 863, i el curs 22-23, 1.545.
 - Els infants tutelats menors de 6 anys l'any 2020 eren 187 i al 2022 havien ascendit fins a 306.
 - Segons dades d'IDESCAT a l'Urgell s'han iniciat 75 expedients informatius i de risc d'infants durant l'any 2022 (dades per 10.000 h.), cal tenir en compte que l'any 2012 eren 43 expedients.
- **Persones en situació d'atur de llarga durada:** Amb dificultats per reincorporar-se al mercat laboral.
 - A Juny del 2024 hi ha 453 persones que fa més de 24 mesos que estan a l'atur a l'Urgell, el que significa el 31,48% del total de persones aturades a l'Urgell.

- **Migrants i refugiats:** Amb barreres culturals, lingüístiques i d'integració.
 - L'any 2023 l'Urgell hi ha 7.785 persones estrangeres, el que significa un 20,5% de la població total de la comarca. D'aquestes persones estrangeres són provinents de països en vies de desenvolupament un 13,8 % (2021), al 2012 era un 11%.
 - Refugiats - Població ucraïnesa amb targeta sanitària obtinguda a partir de l'1 de març de 2022 a l'Urgell. L'1 de març del 2022 n'hi havia 55 i a l'1 de juliol de 2024 n'hi ha 245 (90 homes i 155 dones).
- **Persones en situació de pobresa o risc d'exclusió social:** Incloent llars monoparentals i persones amb ingressos molt baixos.
 - Segons dades d'IDESCAT, l'índex socioeconòmic territorial (2021) de l'Urgell se situa en 91,9 (Catalunya = 100), l'any 2015 era de 90,1; és a dir que ha experimentat poca variació, però ha augmentat. Aquest índex resumeix en un únic valor diverses característiques socioeconòmiques de la població. L'índex concentra la informació de situació laboral, nivell educatiu, immigració i renda.
- **Persones sense llar:** Que necessiten habitatge i suport social.
 - Segons el Marc d'acció per a l'abordatge del sensellarisme a Catalunya 2022-2025 trobem les dades següents: persones sense sostre 5.777, persones sense habitatge 5.423, persones en un habitatge insegur 25.108, persones en un habitatge inadequat 22.622. Així doncs el total de persones en una situació no desitjable a nivell d'habitatge a Catalunya són 58.930.
 - A l'Urgell es donen prestacions d'ajuts al lloguer, en concret a un 3,2% sobre el total de llars. Aquest indicador l'any 2012 era del 0,4%.
 - L'informe sobre el sector de l'habitatge a Catalunya indica que l'Urgell és una de les comarques de Catalunya amb menys intensitat de construcció, fet que augura que la falta d'habitatge serà un dels problemes del territori.
 - Catalunya concentra un de cada quatre desnonaments de l'Estat en el primer trimestre del 2024 i continua sent la primera autonomia en llançaments, amb 1.870 (25,2%) del total de 7.424. Aquesta xifra global suposa un creixement del 12,8% respecte a mateix període del 2023.

- L'edat d'emancipació dels joves catalans es troba situada en els 29,8 anys, una xifra lleugerament inferior als 30,3 anys de l'Estat, i quatre anys per sobre la mitjana europea (UE-27), que és de 26 anys. Així ho conclou el tercer monogràfic de la càtedra d'empresa 'Habitatge i Futur' de la UPF i l'Associació de Promotors i Constructors d'Edificis de Catalunya (APCE).
- **Persones amb problemes de salut mental:** Que requereixen atenció específica.
 - El percentatge de població amb problemes de salut mental a Catalunya ha passat del 4,5 al 2010 al 5,9 al 2023 en el cas de la franja d'edat dels 4 als 14 anys.
 - El percentatge de població adulta amb problemes de depressió o ansietat a Catalunya ha passat del 15,9 al 2010 al 26,8 al 2023.
 - L'any 2023 hi havia 455 persones amb malalties mentals a l'Urgell, una dada que ha anat en augment any rere any, per exemple l'any 2013 era de 393 i al 2003 de 182.
- **Cal considerar també l'efecte de la pandèmia de la COVID 19 i altres contextos de crisi:**
 - Es calcula que la pandèmia va empitjorar la situació econòmica d'un terç de la població, especialment per a les persones amb menys ingressos. Això ho demostra, que a Catalunya el nombre de sol·licituds d'ajuts d'urgència social va augmentar de 7.350 unitats familiars al gener de 2020 a 20.698 al juliol del mateix any (Pla-estratègic 2023).
 - L'impacte de gènere de la COVID-19 en dades, estudi publicat per l'Institut Català de les Dones, editat al desembre de 2020 indica que durant el confinament, les trucades al telèfon d'ajuda per violència masclista van augmentar en un 60%, passant de 33 trucades diàries al març de 2020 a 61 trucades diàries a l'abril de 2020.
 - L'impacte de la Covid 19 a l'Urgell, també va ser important des del punt de vista del treball, ja que durant el 2020 es van obrir 561 expedients EROs que van afectar a 3.503 persones treballadores.

En termes generals, cal fer èmfasis que les dades segueixen reflectint, en part **l'impacte significatiu de la pandèmia de la COVID-19** en diversos col·lectius vulnerables a Catalunya i mostren la necessitat de reforçar els serveis socials per

atendre aquestes necessitats creixents. També val la pena remarcar que la **crisi del conflicte entre Rússia i Ucraïna i també la guerra d'Israel** han provocat inestabilitat i han suposat augments de preus destacats en l'alimentació i els subministraments que han repercutit directament a la població en general.

Per altra banda, **la relació entre exclusió laboral i exclusió social és molt estreta**, l'equip de Subirats et al. (2004) va fer una anàlisi en la que es mostres diferents àmbits de l'exclusió: econòmic, laboral, formatiu, sociosanitari, residencial, relacional i l'àmbit de la ciutadania i la participació.

En l'àmbit laboral els perfils més vulnerables són:

- Persones amb discapacitat reconeguda igual o superior al 33%
- Persones més grans de 45 anys
- Persones inscrites com a demandants d'ocupació no ocupades de forma ininterrompuda durant més de 2 anys
- Joves en risc d'exclusió social
- Persones immigrants que necessiten suport i orientació
- Dones víctimes de violència de gènere

En resum, les dades mostren una tendència d'augment en la vulnerabilitat d'aquests grups, agreujada per la pandèmia de la COVID-19 i les crisis globals. És essencial reforçar els serveis socials i implementar polítiques integrals que abordin aquestes necessitats creixents per tal de millorar la qualitat de vida i la inclusió social d'aquestes persones.

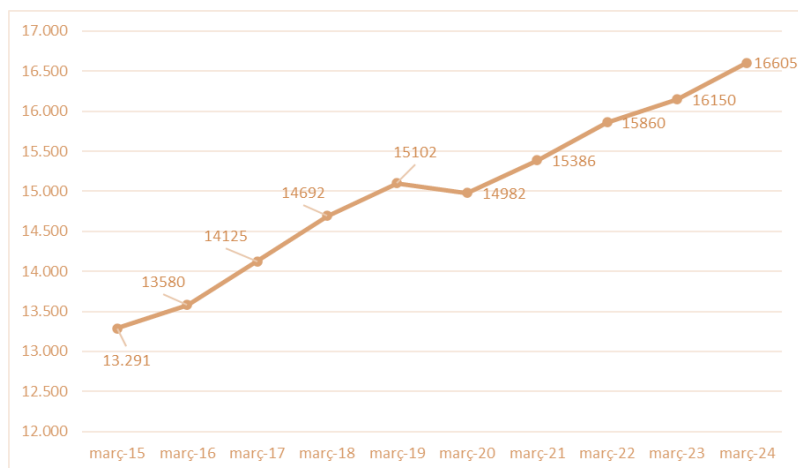
2.3. Mercat laboral

Població ocupada

El juny de 2024 (p) hi havia un total de **16.825 persones afiliades a la Seguretat Social** a la comarca de l'Urgell.

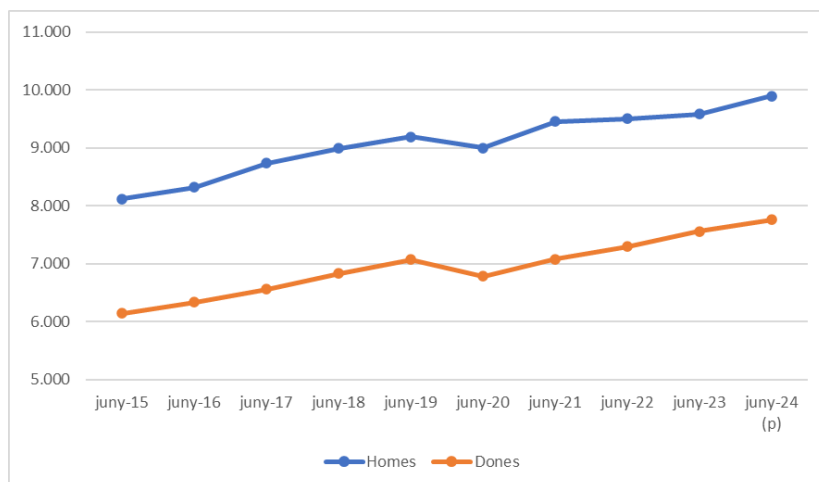
Pel que fa a l'**evolució** de la població ocupada en el període 2015-2024, aquest valor presenta una tendència **creixent**, augmentant un 21,1% des del 2015 fins al 2024, malgrat el descens que es produeix l'any 2020, provocat pels efectes de la crisi sanitària Covid-19.

Gràfic 4. Evolució de les persones afiliades a la Seguretat Social segons residència padronal de l'afiliada. Urgell. Març 2015-Març 2024.

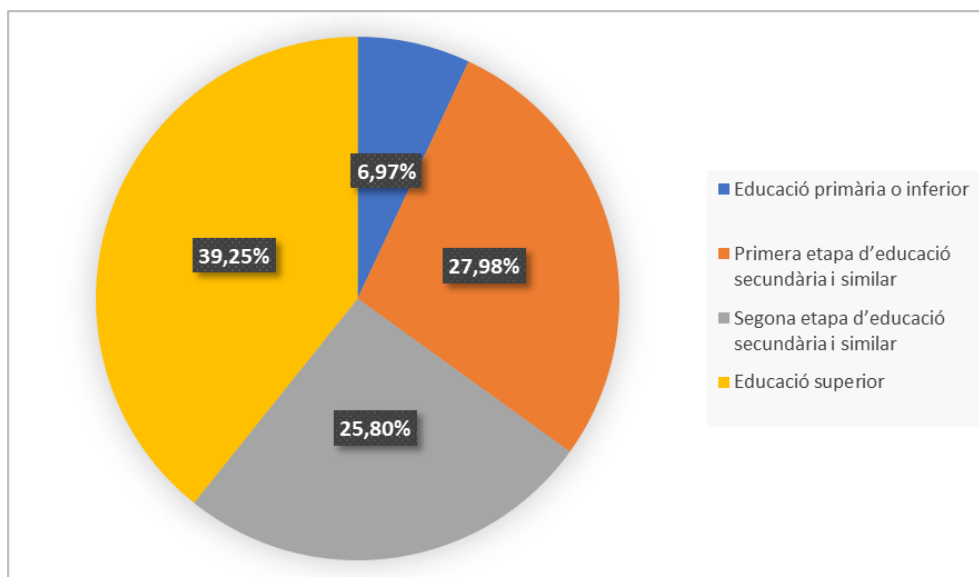
Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

Gràfic 5. Evolució de les persones afiliades a la Seguretat Social segons residència padronal de l'afiliada. Per sexe. Urgell. Juny 2015-Juny 2024 (provisional).

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

Gràfic 6. Població de 16 anys o més. Nivell de formació assolit. Urgell. 2022.

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

Per edats, el grup més nombrós és el de les persones de 30 a 44 anys, que representa el 32,12% del total de persones afiliades a la Seguretat Social, seguit del grup de 45 a 54 anys (28,45%), el de 55 anys o més (22,43%) i finalment el de menys de 30 anys (16,95%). En comparació amb el conjunt de Catalunya, les xifres són bastant similars malgrat l'Urgell té aproximadament 2,5 punts més de persones afiliades de 55 anys i més, i 2 punts menys de persones afiliades de 30 a 44 anys respecte Catalunya.

Per municipis, en la següent taula s'observa com el 76,9% de les persones afiliades a la comarca de l'Urgell es concentren a Tàrraga (48,08%), Agramunt (15,18%) i Bellpuig (13,64%), els municipis amb més activitat industrial de la comarca. A la resta de pobles les persones ocupades es troben per sota del 3,75% respecte el total comarcal.

Taula 5. Percentatge de persones afiliades a la SS segons residència padronal de l'afiliat. Municipis de l'Urgell. Juny 2024(p).

Municipi	Persones ocupades	% sobre total comarca
Agramunt	2.555	15,18%
Anglesola	605	3,59%
Belianes	220	1,3%
Bellpuig	2.295	13,64%
Castellserà	390	2,31%
Ciutadilla	85	0,5%

Fuliola, la	515	3,06%
Guimerà	100	0,59%
Maldà	110	0,65%
Nalec	35	0,2%
Omells de na Gaia, els	65	0,38%
Ossó de Sió	95	0,56%
Preixana	185	1,09%
Puigverd d'Agramunt	110	0,65%
Sant Martí de Riucorb	275	1,63%
Tàrrega	8.090	48,08%
Tornabous	360	2,13%
Vallbona de les Monges	100	0,59%
Verdú	395	2,34%
Vilagrassa	300	1,78%
Urgell	16.825	100,0%

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

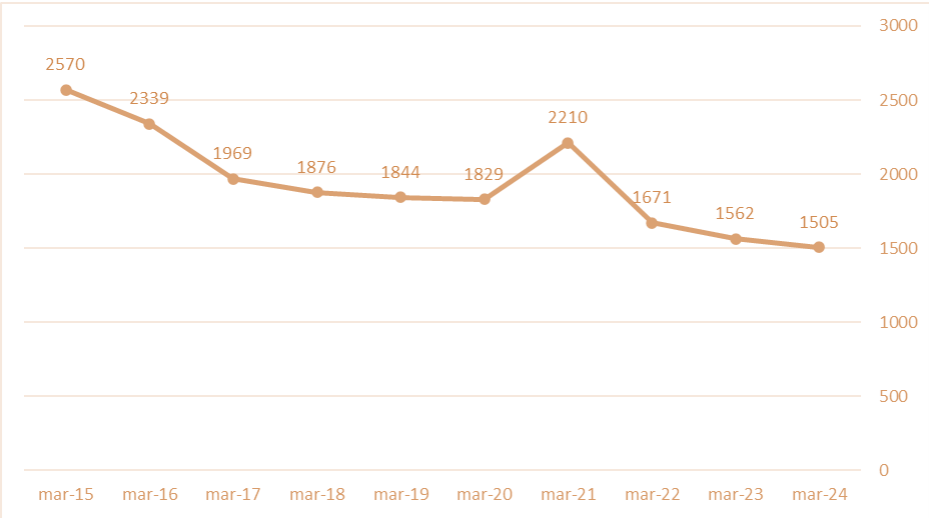
Població desocupada

La **taxa d'atur registral** a juny de 2024 ha estat del 8,11%, corresponent a 1.511 persones, xifra, tot i que per sota de la catalana, molt similar a aquesta, que ha estat del 8,6% segons del dades provisionals de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

En relació a la **variació interanual de l'atur registral**, el maig de 2024 aquesta ha estat del -3,35% per sobre de la mateixa dada a nivell català (-1,58%). Durant el període de març de 2015 a març 2024 el nombre de persones aturades ha disminuït tant a l'Urgell (hi ha 1.065 persones menys a l'atur) com al conjunt de Catalunya (hi ha 227.266 persones menys a l'atur). Malgrat aquesta tendència, tal i com es pot veure en la següent gràfica, a partir de 2020 i fins mitjans de 2021 s'observa l'impacte de la crisi sanitària de la Covid-19 en les dades de l'atur.

A continuació s'observa la tendència a una **disminució de l'atur registrat** des de l'any 2015, essent l'any 2015 en què s'assoleix el màxim de persones aturades del període (2.262 persones). Des de llavors, el nombre de persones ha anat disminuint, excepte l'any 2020, durant la pandèmia de la Covid-19, per situar-se el juny de 2024 en el mínim del període amb 1.505 persones aturades.

Gràfic 7. Evolució de l'atur registrat. Urgell. Març 2015 - Març 2024.

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Per municipis, el juny de 2024 la capital de comarca, Tàrraga, aglutina el 52,15% de les persones aturades de l'Urgell, seguit d'Agramunt (11,42%) i Bellpuig (10,69%). La resta de municipis tenen menys del 10,0% de les persones aturades de la comarca. Pel que fa a la taxa d'atur registrat, la Fuliola (12,23%), Guimerà (11,76%) i Tàrraga (9,1%) presenten taxes d'atur registrat superiors a la mitjana comarcal. Per contra, Nalec (2,78%), Ossó de Sió (4,26%) i Preixana (4,49%) tenen taxes d'atur registrat inferiors al 5,0%.

Taula 6. Taxa d'atur registrat, atur registrat i percentatge de persones aturades sobre total comarca. Municipis de l'Urgell. Juny 2024.

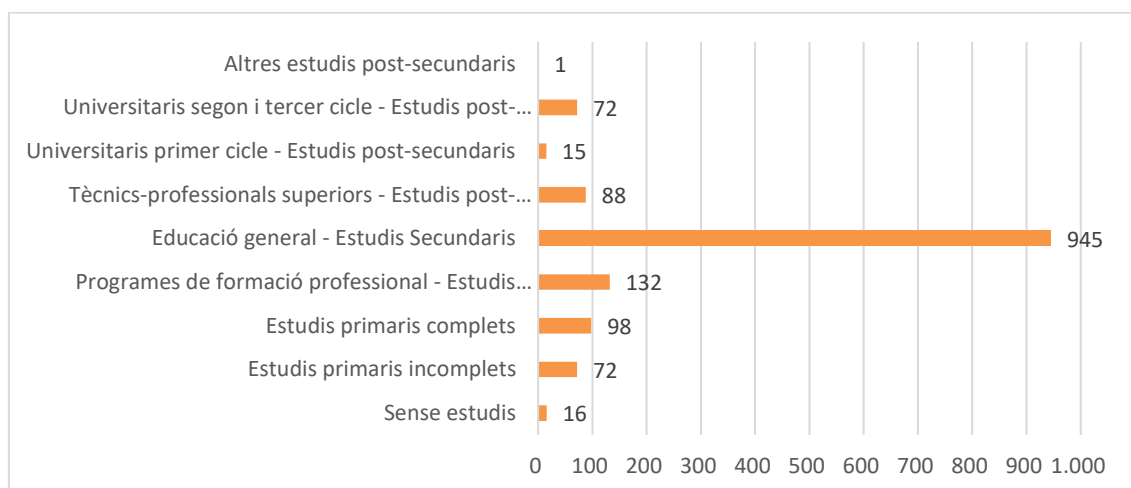
Municipi	Taxa atur registrat	Atur registrat	% persones aturades sobre total comarca
Agramunt	6,71%	172	11,42%
Anglesola	7,21%	50	3,32%
Belianes	5,29%	13	0,86%
Bellpuig	6,95%	161	10,69%
Castellserà	7,58%	34	2,25%

Ciutadilla	8,05%	6	0,39%
Fuliola, la	12,23%	64	4,25%
Guimerà	11,76%	10	0,66%
Maldà	7,89%	9	0,59%
Nalec	2,78%	1	0,06%
Omells de na Gaia, els	7,69%	5	0,33%
Ossó de Sió	4,26%	4	0,26%
Preixana	4,49%	9	0,59%
Puigverd d'Agramunt	5,17%	8	0,53%
Sant Martí de Riucorb	7,72%	22	1,46%
Tàrraga	9,1%	785	52,15%
Tornabous	6,33%	25	1,66%
Vallbona de les Monges	5,94%	7	0,46%
Verdú	7,28%	31	2,05%
Vilagrassa	6,54%	23	1,52%
Urgell	8,11%	1.505	100,0%

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

El juny de 2023, l'atur registrat de llarga durada ha estat de 643 persones i representa el **42,6% del total d'atur registrat**, situant-se per sota de la xifra que presenta el conjunt de Catalunya (44,2%). De les persones aturades, 203 persones (**13,4%) comptaven amb baixa formació** (fins a estudis primaris). El grup de persones aturades segons nivell formatiu més nombrós és el de persones amb educació general o estudis secundaris, que representa el 67,1% del total de persones aturades. Tot seguit, hi ha les persones que han realitzats programes de formació professional (8,1%), amb estudis primaris complets (6,1%), els tècnics o professionals superiors (5,9%), les persones amb estudis primaris incomplets (5,9%) i els universitaris de segon i tercer cicle (4,4%). L'atur afecta menys a aquelles persones amb altres estudis post-secundaris (0,1%), amb estudis universitaris de primer cicle (1,0%) o bé sense estudis (1,5%).

Gràfic 8. Atur registrat per nivell formatiu. Urgell. Juny 2024.

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

En quant a l'edat, 213 persones **(14,1%) són joves de fins a 29 anys**, dada lleugerament superior a la mitjana catalana (12,3%); i 841 persones **(55,7%) són persones majors de 45 anys**, xifra lleugerament inferior a la de Catalunya (59,9%).

Pel que fa al gènere, 901 persones són **dones (59,6%)**, lleugerament per sobre de Catalunya (57,7%); 431 persones **(28,5%) són estrangeres**, bastant per sobre del conjunt de Catalunya (19,6%). Un **40,0%** de les persones aturades (604) és **atur no qualificat**, bastant per sobre de Catalunya (31,2%).

Per últim, si s'analitzen les dades de la població aturada en funció de la **durada de la demanda d'atur** s'observa, com en general, a mesura que augmenta el pas del temps, el percentatge de persones en situació d'atur disminueix. Però aquesta tendència es trenca quan les persones porten més de 24 mesos en situació d'atur, representant aquest el 27,9% dels aturats, és a dir 422 persones, que representen el grup de persones aturades amb el percentatge més elevat. És necessari estar atents a aquest fenomen atès que es tracta de població que ja no percep prestació econòmica d'atur.

La taxa d'atur registral a l'Urgell el juny de 2024 era del 8,11%, similar a la catalana (8,6%). **L'atur ha disminuït constantment des del 2015, excepte durant la pandèmia de la COVID-19.** La capital comarcal, Tàrraga, concentra més de la meitat de les persones aturades (52,15%), seguida d'Agramunt (11,42%) i Bellpuig (10,69%).

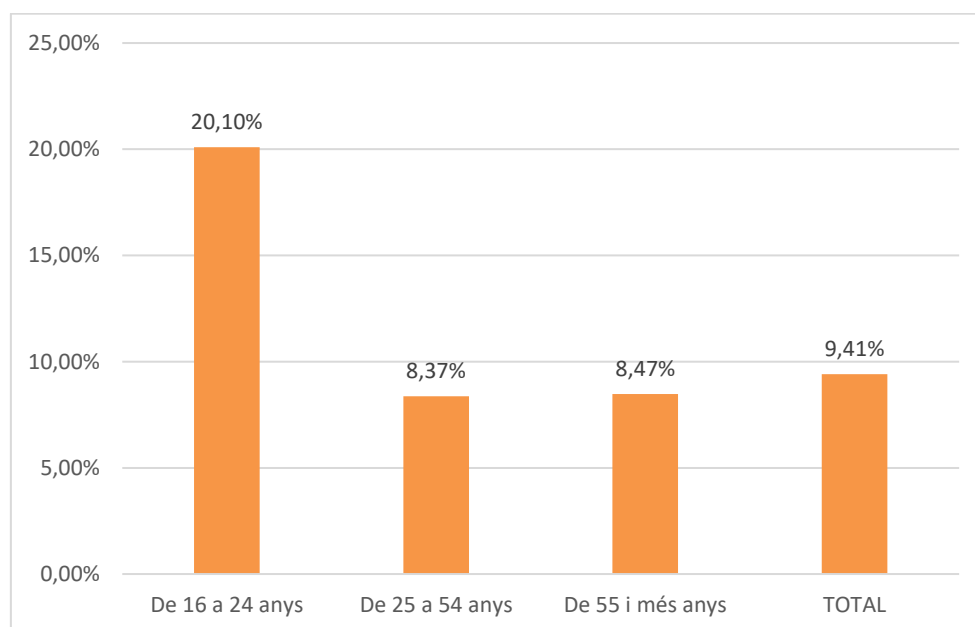
El juny de 2024, el 42,6% de l'atur registrat era de llarga durada, lleugerament inferior a la mitjana catalana. L'atur afecta majoritàriament persones amb estudis secundaris (67,1%) i en menor mesura persones amb alta formació. El grup d'edat més afectat són les persones majors de 45 anys (55,7%), i les dones

representen el 59,6% de l'atur. També destaca el 28,5% de persones estrangeres aturades, per sobre de la mitjana catalana. A mesura que augmenta el temps en situació d'atur, el percentatge de persones sense feina disminueix, excepte per aquells que porten més de 24 mesos, que representen el 27,9% dels aturats. Aquesta situació requereix una atenció especial, ja que aquestes persones sovint no reben prestacions econòmiques.

Col·lectius amb dificultat d'inserció

Les persones joves són un col·lectiu amb dificultats d'inserció i cal tenir en compte que la taxa d'atur a Catalunya (a 2n trimestre de 2024) és del 9,41%, a comparació amb la dels joves de 16 a 24 anys, que és d'un 20,1%. Si ho comparem amb la dada de la resta de l'Estat, aquesta és d'un 26,58%.

Taula 7. Taxa d'atur segons edat a Catalunya (2n trimestre 2024)

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

Si analitzem el perfil de persones amb discapacitat, trobem que l'any 2022, a Catalunya la taxa d'ocupació de les persones amb discapacitat era d'un 29%, a comparació amb els no discapacitats (73,1%).

Taula 8. Taxes d'activitat, ocupació i atur de la població amb discapacitat i sense a Catalunya (2022)

	Amb discapacitat	Sense discapacitat	Total
Taxa d'activitat	35,1%	80,8%	77,8%
Taxa d'ocupació	29%	73,1%	70,2%
Taxa d'atur	17,6%	9,5%	9,8%

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

Segons el grau de discapacitat, veiem que hi ha una baixada notable de les taxes d'activitat i ocupació en les discapacitats amb un grau del 45% o més.

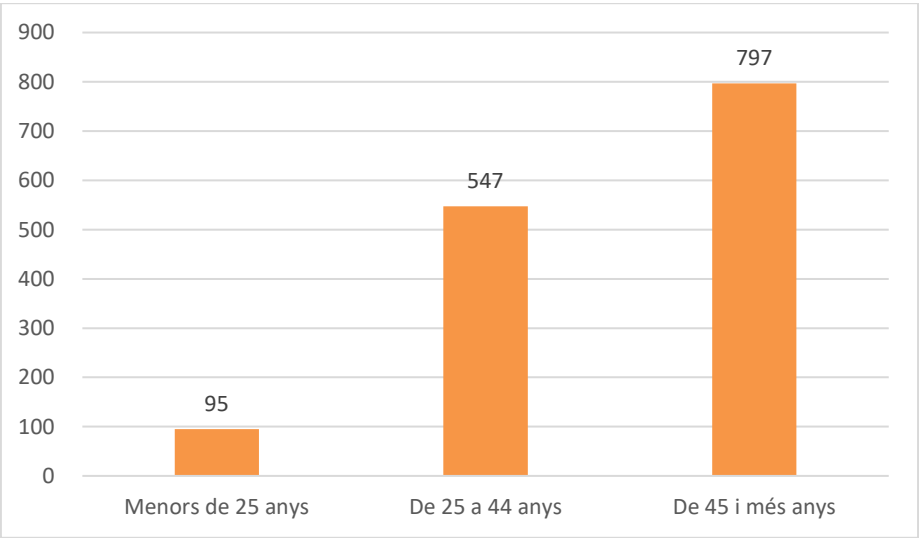
Taula 9. Taxes d'activitat ocupació de la població amb discapacitat per grau a Catalunya (2022)

	Del 33% al 44%	45% o més	No hi consta
Taxa d'activitat	55,4%	24,1%	15,9%
Taxa d'ocupació	46%	18,9%	15,6%

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

Pel que fa a les persones majors de 45 anys, trobem que la gran majoria d'aturats de l'Urgell (55,38%) es troben en aquesta franja d'edat.

Gràfic 9. Població aturada segons edat a l'Urgell (Juny 2024)

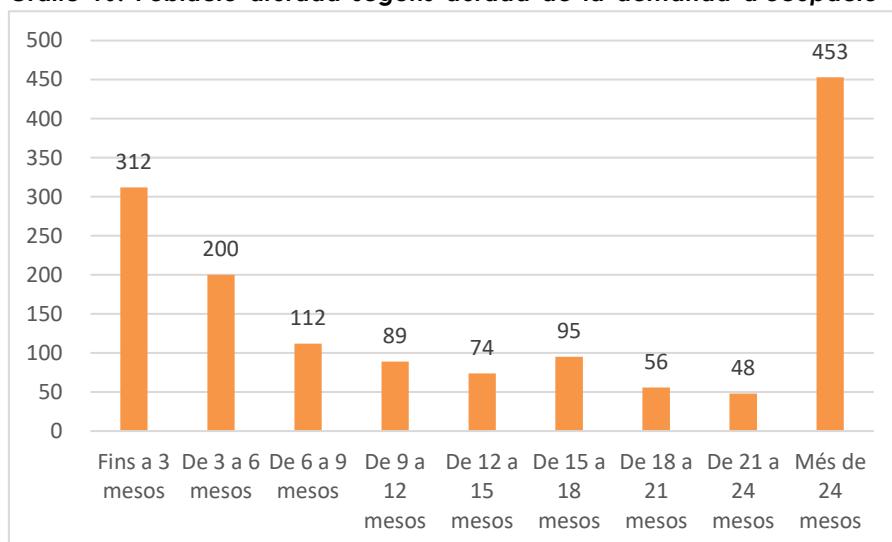

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

Les persones nouvingudes representen un 28,14% de l'atur total de l'Urgell a juny de 2024. A Catalunya representen el 20,01%.

El relació a les persones aturades de llarga durada, trobem que pràcticament un terç dels aturats a l'Urgell (31,48%) són demandants d'ocupació des de fa més de 24 mesos.

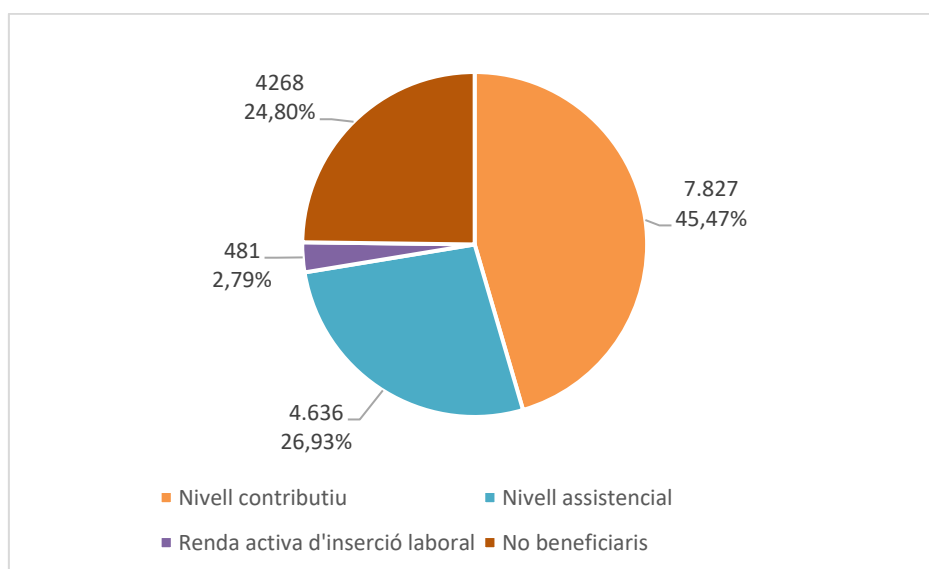
Gràfic 10. Població aturada segons durada de la demanda d'ocupació a l'Urgell (Juny 2024)

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

Per últim, cal destacar que una quarta part dels aturats a la província de Lleida (24,8%) no disposa de cap tipus de prestació d'atur.

Gràfic 11. Beneficiaris i no beneficiaris per tipus de prestació d'atur a Lleida província (2023)

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

Identificació de les necessitats d'orientació i formació per a l'ocupació.

L'Urgell compta amb un total de 20 centres de formació Professional ja siguin públics o privats amb diversos CFGM i Grau Superior i de Batxillerat tant al municipi de Tàrrega, com a Agramunt i Bellpuig.

També hi ha 18 punts d'informació i orientació, la majoria d'ells estan integrats a la Xarxa per l'ocupació de l'Urgell, i les entitats que hi participen son Àspid, Cartaes-Càrites, Associació Alba, Creu Roja, Fundació ONCE (Inserta), Ajuntament de Tàrraga i Consell Comarcal de l'Urgell

El Consell Comarcal de l'Urgell du a terme programes de foment de l'ocupació que tenen per objecte treballar per a la millora de l'ocupabilitat de les persones participants: Orienta, Treball i Formació, Suport a l'ocupació juvenil.

I des de l'Ajuntament de Tàrraga es disposa del centre de formació i orientació La Solana, es gestionen programes com a Treball i Formació, Forma i Insereix, 30+, programes Singulars i FPO Dual, joves en pràctiques, apart de les actuacions en aquests programes específics amb l'atenció a les persones que son beneficiaries de cada un d'aquest programa.

Així mateix des de l'Ajuntament de Tàrraga hi ha un Agent d'ocupació i desenvolupament local que desenvolupa el projecte "AODL Tècnic Ocupacional i Concertació" i que desenvolupa activitats, entre d'altres, de:

- Millorar l'ocupabilitat de les persones en recerca activa de feina.
- Gestionar i coordinar de manera eficaç les ofertes laborals de les empreses del territori amb les demandes laborals

Des d'aquest projecte d'AODL durant l'any 2023 es van atendre 248 persones que es van donar d'alta a la borsa de treball es van fer 60 plans de treball d'orientació amb sessions d'orientació individual i 12 sessions grupals. També hi ha persones ateses que s'han derivat a altres serveis en funció de les seves necessitats, en concret un total de 25 persones.

Pensem que també és una dada important a tenir en compte es l'acreditació de competències professionals, servei que també s'ofereix a través de l'Ajuntament de Tàrraga. S'ha fet una sessió grupal d'informació del servei d'acreditació de competències 15 derivacions al servei i 5 inscripcions definitives que han aconseguit acreditar les seves competències professionals en diversos àmbits.

En teoria qualsevol persona que està a l'atur pot tenir algun tipus de necessitat d'orientació i formació per a l'ocupació però no tothom està en disposició de fer un procés d'orientació, aquesta casuística es més alta en persones que tenen menys competències professionals, segons dades estretes de la borsa de treball esmentada.

El fet de tenir els programes d'orientació i ocupació citats anteriorment a disponibilitat de la comarca fa que persones que estan a l'atur puguin accedir a orientació i també a ocupació en projectes subvencionats pel SOC, sobre tot els projectes de Treball i Formació i també 30+. Aquests programes a compleixen en la contractació que es té com a objectiu a la comarca en la seva totalitat.

2.4. Teixit empresarial

Sectors i subsectors econòmics presents al territori.

Fruit del desenvolupament del *Pla estratègic Urgell. Objectiu 2030*, s'ha realitzat un estudi de les cadenes de valor més representatives de la comarca (Michael Porter, *Competitive Advantage: Creating and Sustaining Superior Performance*, 1983) – en l'apartat 3 s'explica en profunditat l'anàlisi del teixit empresarial per cadenes de valor.

S'ha definit un univers total de 1.266 empreses afí d'identificar negocis i s'han analitzat una per una **611 empreses**, que suposen un **48 % de les empreses** i delegacions de la comarca, **98% de la facturació** i el **87% dels treballadors**.

Fruit d'aquest anàlisi, s'han **identificat les principals cadenes de valor** a l'Urgell considerant diverses variables entre elles el volum de negoci generat i les persones que les empreses d'aquestes cadenes de valor ocupen.

A la taula 8, podem observar les cadenes de valor més representatives al territori amb el nombre de persones contractades per part d'aquestes empreses.

Com veiem, les cadenes de valor que més ocupació concentren són la de l'alimentació i la de la construcció concentrant, entre les dos, més del 60% de l'ocupació de la mostra analitzada (4.673 persones ocupades).

En quan a volum de negoci generat, clarament la cadena de valor que més impacte té a la comarca és la de la l'alimentació i indústria auxiliar, on 187 empreses generen gairebé el 70% de la facturació a molta distància a nivell de facturació hi trobem la cadena de valor de la construcció en segon lloc.

Taula 10. Anàlisi de les cadenes de valor de la comarca de l'Urgell.

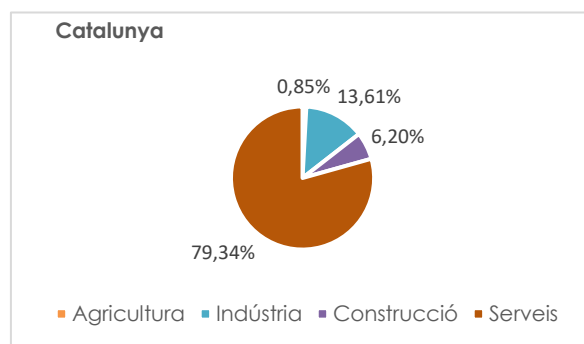
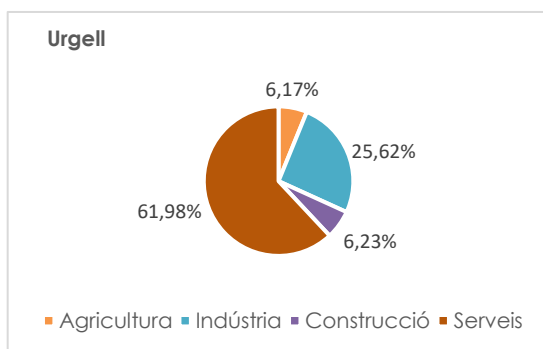
LES CADENES DE VALOR	Total seu Urgell	Total delegacions	Total Empreses	% Empreses	Total ocupació ¹	% Ocupació	Total facturació (M. €) ²	% Facturació
ALIMENTACIÓ i INDÚSTRIA AUXILIAR	187	7	194	31,75%	3190	42,63%	1.738,68 €	69,17%
CONSTRUCCIÓ i INDÚSTRIA AUXILIAR	173	5	178	29,13%	1483	19,82%	207,78 €	8,27%
LOGÍSTICA	38	3	41	6,71%	303	4,05%	43,18 €	1,72%
MOBILITAT	34	6	40	6,55%	400	5,35%	156,17 €	6,21%
HABITAT ³	27	2	29	4,75%	243	3,25%	27,31 €	1,09%
SALUT	23	2	25	4,09%	144	1,92%	12,83 €	0,51%
TURISME	17	5	22	3,60%	127	1,70%	13,42 €	0,53%
SERVEIS A LES EMPRESES	22		22	3,60%	478	6,39%	82,24 €	3,27%
RESIDUS i INDÚSTRIA AUXILIAR ³	14	1	29	4,75%	609	8,14%	157,02 €	6,25%
ALTRES	9	5	14	2,29%	55	0,73%	4,71 €	0,19%
MODA	10	1	11	1,80%	124	1,66%	9,92 €	0,39%
INDÚSTRIES CREATIVES i CULTURALS ³	8		8	1,31%	103	1,38%	20,20 €	0,80%
ENERGIA	5		5	0,82%	203	2,71%	37,54 €	1,49%
ESPORT	4		4	0,65%	19	0,25%	2,04 €	0,08%
SERVEIS FINANCERS	2	1	3	0,49%	2	0,03%	0,71 €	0,03%
TOTAL	573	38	611		7.483		2.513,75 €	

Font. Pla Estratègic Urgell. Objectiu 2030

Si realitzem un anàlisi d'ocupació pels sectors tradicionals i prenem com a dada de referència les afiliacions a la seguretat social totals a la comarca de l'Urgell juny 2024 (provisional):

- El sector serveis (transversal i amb presència a totes les cadenes de valor), és el que més pes té (60%) tot i que a molta distància del pes que representa a Catalunya.
- La construcció té una representativitat similar a la de Catalunya.
- Comparativament amb Catalunya, destaquem el **pes que representa l'agricultura** a l'Urgell (inclosa a la cadena de valor de l'alimentació) amb un pes del 6% mentre que a Catalunya es troba al voltant de l'1%.
- La comarca de l'Urgell té un impacte positiu en el **creixement industrial** de Catalunya donat que el pes de la indústria a l'Urgell (integrada a totes les cadenes de valor) representa gairebé el doble que a Catalunya (25,62%)

Gràfic 12 i 13. Afiliacions a la seguretat social per sectors productius. Urgell i Catalunya Juny 2024(p)

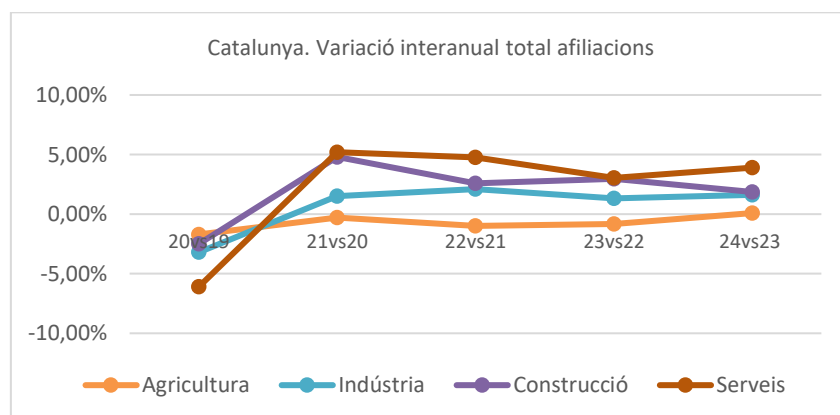
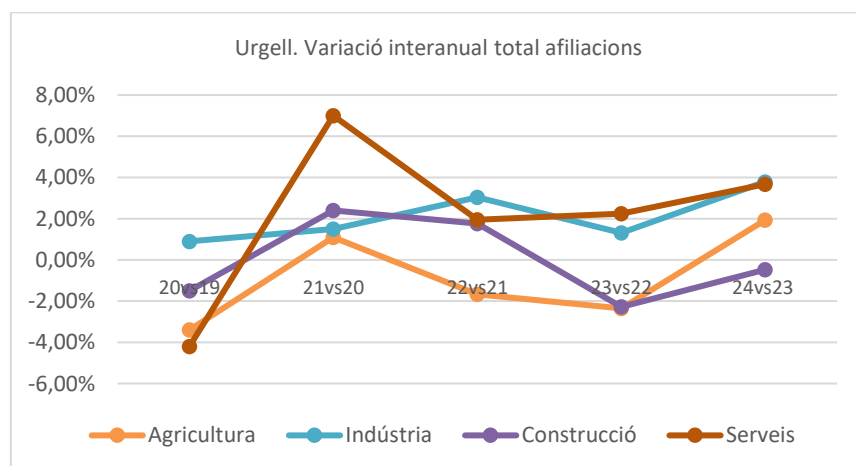

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

Si ens fixem en l'evolució del creixement interanual en nombre d'afiliacions per sector (període Juny'19-Junyn'24) i tenint en compte que d'entrada la base d'afiliacions a l'Urgell és més baixa i això implica que els percentatges de variació siguin majors; el comportament de l'Urgell és similar a Catalunya:

- En el sector agrícola, tant l'Urgell com Catalunya mostren estabilitat en els últims anys.
- En Indústria, l'Urgell mostra un creixement robust el 2024, mentre que a Catalunya, tot i que també hi ha creixement, és més moderat en comparació amb anys anteriors.
- En Construcció, l'Urgell té més fluctuacions, amb alguns anys de caiguda en les afiliacions, mentre que a Catalunya, tot i que també hi ha variacions, la tendència és més estable.
- En Serveis, tant l'Urgell com Catalunya mostren una recuperació el 2024.

Gràfic 14 i 15. Variació interanuals afiliacions seguretat social Urgell i Catalunya. Període Juny 2019-Junyn 2024(p).

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

En resum, després d'analitzar les cadenes de valor i l'evolució de les afiliacions a la seguretat social podem concloure que l'Urgell té una estructura econòmica diversificada i robusta destacant el paper de la cadena de valor de **l'alimentació** i els sectors dels serveis i la indústria (transversals en totes les cadenes de valor). Cal tenir cura de la **construcció** donat el seu pes a l'Urgell com a cadena de valor i considerant la seva evolució.

Tot i les majors fluctuacions derivades de la seva menor base d'afiliació, l'Urgell segueix una tendència similar a Catalunya, destacant-se per un creixement significatiu en la indústria i una recuperació en els serveis.

Tipologia i anàlisi de l'ocupació generada i perduda en els darrers 5 anys.

Persones contractades i nombre de contractes

En referència a les **contractacions**, l'any 2023 va haver-hi un total de 7.509 persones contractades a la comarca de l'Urgell. La xifra acumulada els darrers 12 mesos (juny'23-juny'24) és de 7.540 persones contractades.

Si analitzem els perfils professionals amb més volum de persones contractades i tenint en compte la classificació d'ocupacions CCO 2011 per grups principals d'ocupació que ofereix l'Observatori del Treball i Model Productiu, el gran volum de persones contractades a la comarca de l'Urgell correspon al **grup P - Peons de l'agricultura, la pesca, la construcció, les indústries manufactures i els transports (37%)**. En concret, més del 50% de les contractacions d'aquest grup es donen en el sector agrari i un 36% en peons d'indústries manufactures. En termes absoluts, aquest grup va representar 2.761 persones contractades l'any 2023.

El segon grup amb més persones contractades va ser el **grup G - Treballadors dels serveis de restauració i comerç**, amb 781 contractacions l'any 2023, que representen **el 10,4% del total**. Dins d'aquest grup, el 50% de les persones contractades van ser cambrers o cuiners propietaris (388 persones), i el 37% dependents de botigues i magatzems (288 persones).

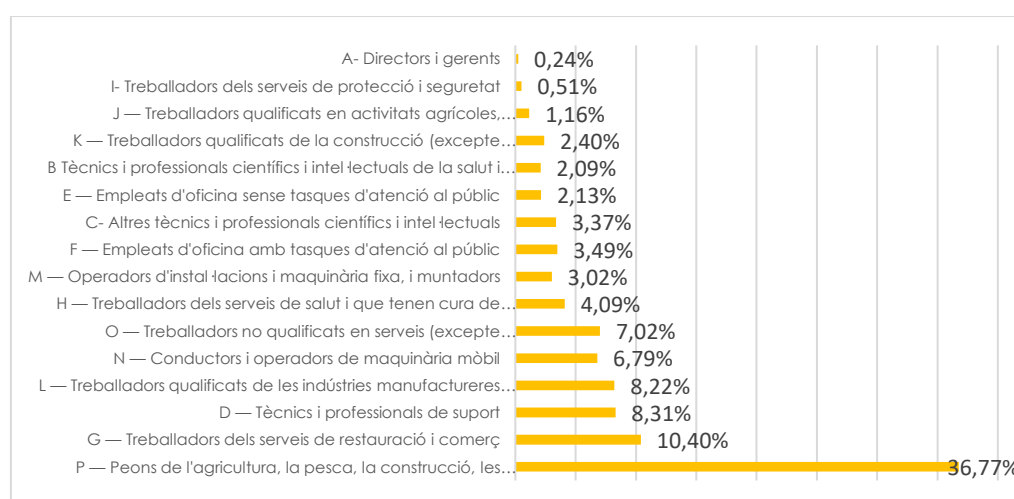
El **grup D - Tècnics i professionals de suport**, amb 624 persones contractades a tancament de 2023, representa el tercer grup amb un percentatge de contractacions més **alt (8,31%)**. Si entrem en detall, dins d'aquest grup els perfils més contractats són: professionals de suport de serveis jurídics, socials, culturals, esportius i similars (70%) i tècnics de les ciències i de les enginyeries (10%).

Finalment, el **grup L - Treballadors qualificats de les indústries manufactures (excepte operadors d'instal·lacions i màquines)**, representa un **8,22%** de les persones contractades l'any 2023, (617), destacant les contractacions de soldadors, planxistes, muntadors d'estructures metàl·liques, ferrers, fabricants d'eines i similars, treballadors de la fusta, tèxtil, confecció, pell, cuir, calçat i altres operaris en oficis, especialment treballadors de la indústria de l'alimentació, les begudes i el tabac (176 persones).

Aquests quatre grups han representat durant el 2023 un 64% de totes les persones contractades (4.783 persones).

Si a aquests grups hi afegim els grups **N - Conductors i operadors de maquinària mòbil (6,79%)** i **O - Treballadors no qualificats en serveis (excepte transports) (7,02%)**, obtenim el 78% de les contractacions de la comarca.

Gràfic 16. Pes del nombre de persones contractades segons grups principals d'ocupació (classificació CCO 2011). Urgell. 2023

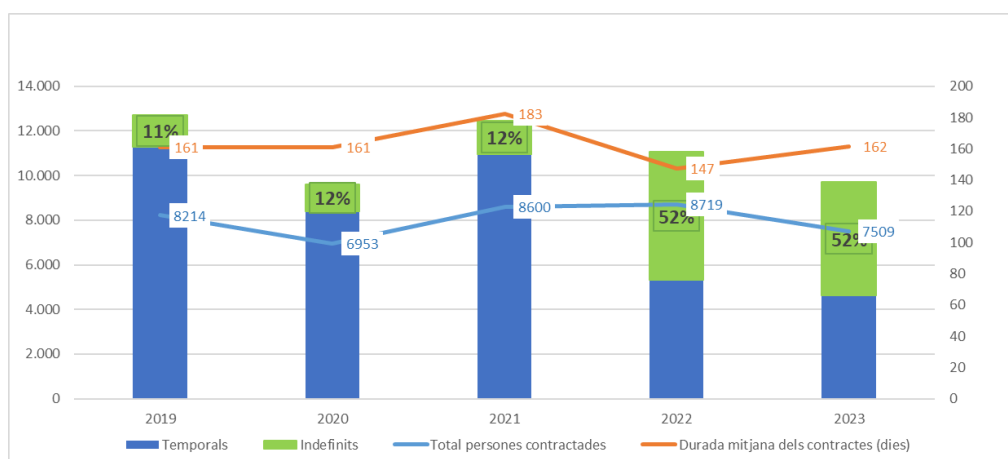
Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Evolució de la temporalitat

Entrem en detall ara, en la temporalitat a la comarca, clarament es veu el salt qualitatiu en quan a percentatge de contractes indefinits sobre el total contractes derivat de l'entrada en vigor del Real Decreto Ley 32/2021 de 28 de diciembre, de reforma del mercat laboral. Per tant el percentatge de temporalitat s'ha reduït dràsticament superant des de l'any 2022 la contractació indefinida a la temporal.

Pel que fa a la millora de la qualitat dels contractes temporals, en termes de nombre de dies de durada, no s'observen millores.

Gràfic 17. Evolució de la qualitat de l'ocupació en termes de temporalitat. Urgell. Evolució 2019 - 2023.

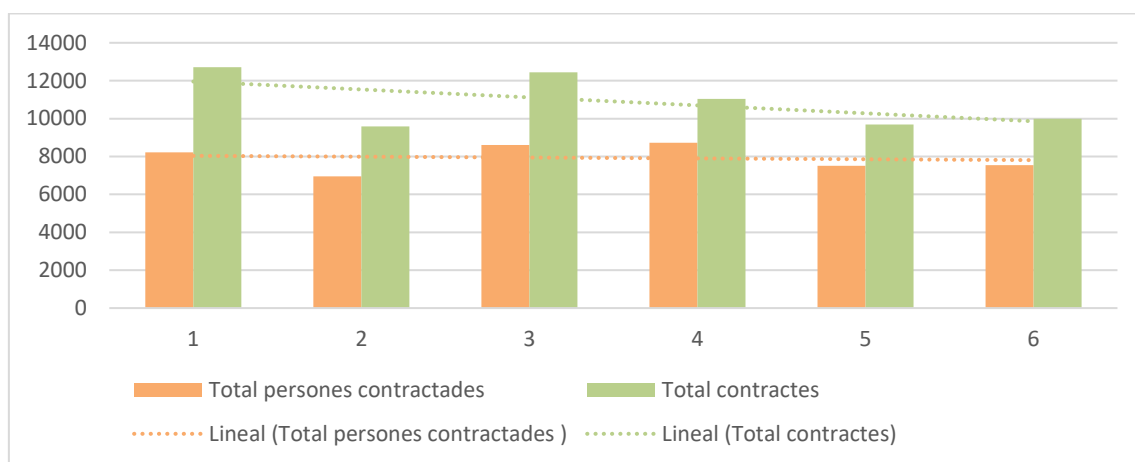
Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Evolució de les persones contractades i nombre de contractes durant el període 2019-2023:

Passem a veure com han evolucionat les contractacions durant els darrers 5 anys, com hem dit, l'any 2023, van haver-hi un total de 7.509 persones contractades a tota la comarca, un 13,8% menys que l'any 2022 i un 8,55% menys que l'any 2019. Si considerem que a juny de 2024 el nombre de persones contractades acumulat a 12 mesos ha estat de 7.540 persones, tot sembla apuntar que després de la recuperació post pandèmia el mercat s'està ajustant.

Si ho observem per nombre de contractes i després de la recuperació l'any 2021, el nombre de contractes disminueix progressivament a partir del 2022. Això pot tenir relació amb l'entrada en vigor del Real Decret Ley 32/2021 de 28 de desembre, de reforma del mercat laboral, que ha disminuït significativament la temporalitat i per tant el nombre de contractes, molt probablement concentrant contractes en menys persones a la vegada que disminuint-los en nombre. De cara a un futur hauríem d'esperar estabilització d'aquest nombre de contractes i/o lleugeres recuperacions.

Gràfic 18. Evolució de les persones contractades i nombre de contractes. Urgell. 2019-2023 i juny 2024 (12 darrers mesos).

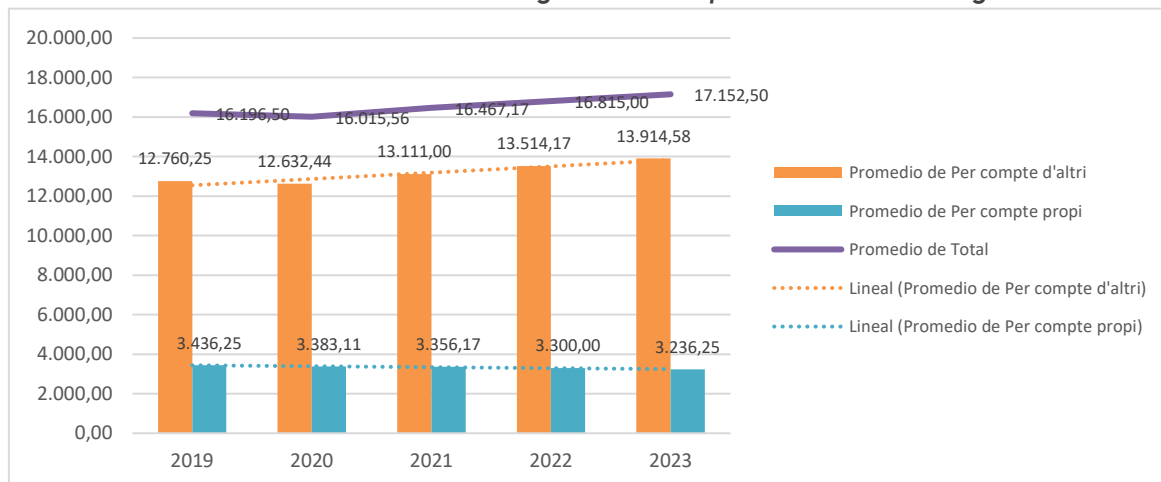

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Apuntar també, que el nombre d'afiliacions a la seguretat social pel període 2019-2023 ha anat augmentant (excepte l'any 2020) fonamentalment per l'increment d'afiliacions per compte d'altri. Aquesta relació no proporcional entre número de persones contractades i augment de les afiliacions pot indicar una consolidació de treballadors en posicions més estables, no augmentant el nombre de persones contractades, però si mantenint-se aquestes com a afiliacions a la seguretat social.

Aquesta dada, també podria apuntar a que les persones tot i tenir contractes més estables, tenen també més d'una feina. Si analitzem el rati $\frac{\text{Nombre de contractes}}{\text{Nombre de persones contractades}}$, es manté per sobre d'1 indicador d'aquesta pluriocupació. Aquest, no és un fet aïllat de l'Urgell, sinó que és una tendència observada a tot Catalunya.

Gràfic 19. Evolució de les afiliacions a la seguretat social per relació laboral. Urgell 2019-2023

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

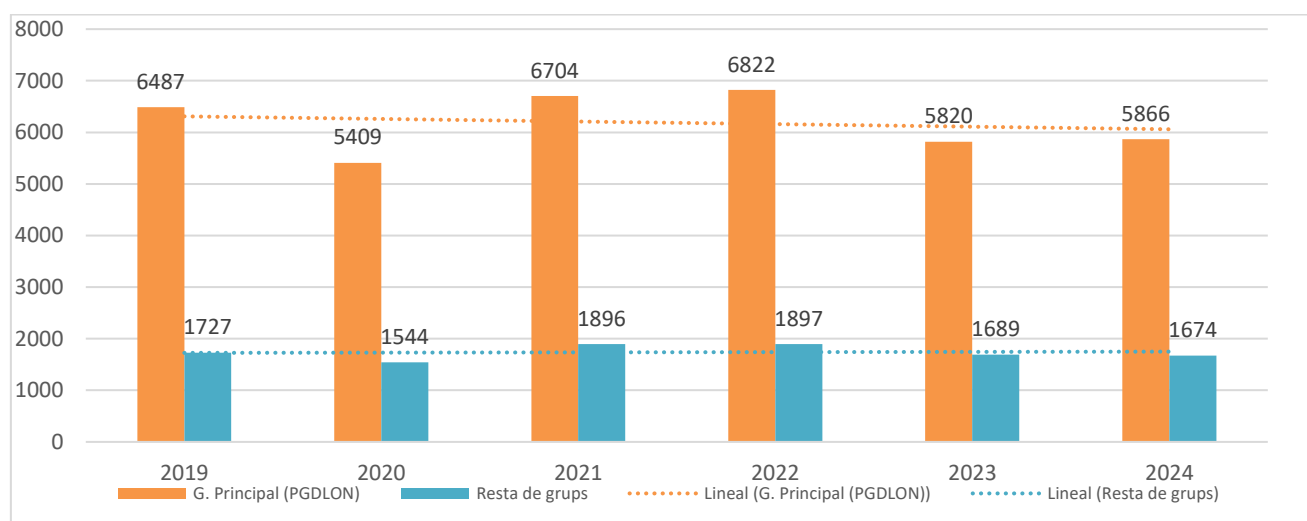
Entrem ara en més detall l'evolució de les persones contractades en aquells **grups principals** que representen un percentatge més alt de persones contractades a l'Urgell i que el passat 2023, varen representar el 78% de les persones contractades (grups P, G, D, L, O i N) .

A nivell de pes, els grups P, G, D, L, O i N no han tingut canvis significatius amb un volum de persones contractades sobre el total estable d'entre el 78 i el 79% en els darrers 5 anys.

A nivell acumulat, si prenem com a referència el període 2019-2023 hi ha una pèrdua de 705 persones contractades amb més pes de pèrdua en els grups principals P,G,D,L, O i N -667 persones contractades.

Pel que fa a l'evolució tot sembla apuntar a que després de la recuperació post pandèmia el 2023 va ser un any d'ajust baixista, molt probablement derivat de les crisis de subministraments i inflacionistes i l'ajust de mercat fruit dels creixements previs. Tot i que la dada de 2024, no és 100% comparable, sembla indicar que el 2024 serà un any d'estabilització.

Gràfic 20. Evolució de les persones contractades grups principals P,G,D,L, O i N vs. resta de grups CCO 2011). Urgell. 2019-2023 i Juny 2024 (12 darrers mesos).

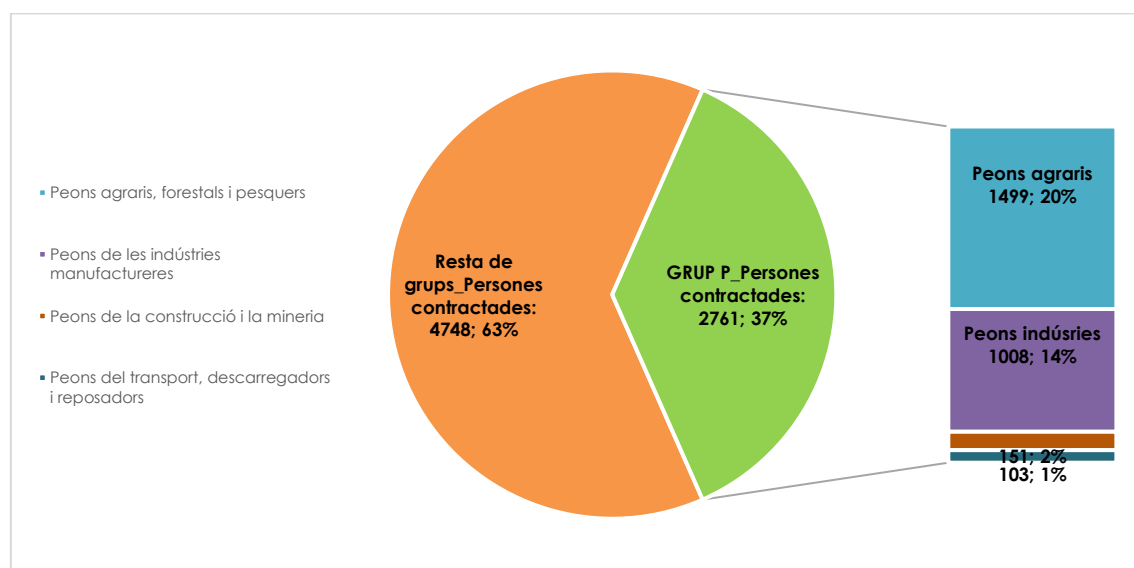
Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Per aprofundir en l'anàlisi, entrem a analitzar l'evolució de les persones contractades dins de cadascun dels grups que aglutinen gairebé el 80% de les persones contractades a la comarca:

P - Peons de l'agricultura, la pesca, la construcció, les indústries manufactures i el transport

Observem primer com es distribueixen els subgrups dins el grup P l'Urgell en el següent Gràfic. A la part esquerra s'observa en verd el pes en nombre de contractes del Grup P l'any 2023. I a la gràfica de barres de la dreta es desglossa per pesos sobre el total de contractes a l'Urgell els subgrups dins el grup P.

Gràfic 21. Distribució dels subgrups d'ocupació segons persones contractades (classificació CCO 2011 – grups principals). Urgell. 2023

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Com veiem, 34% de les persones contractades a l'Urgell durant l'any 2023, corresponen en concret a:

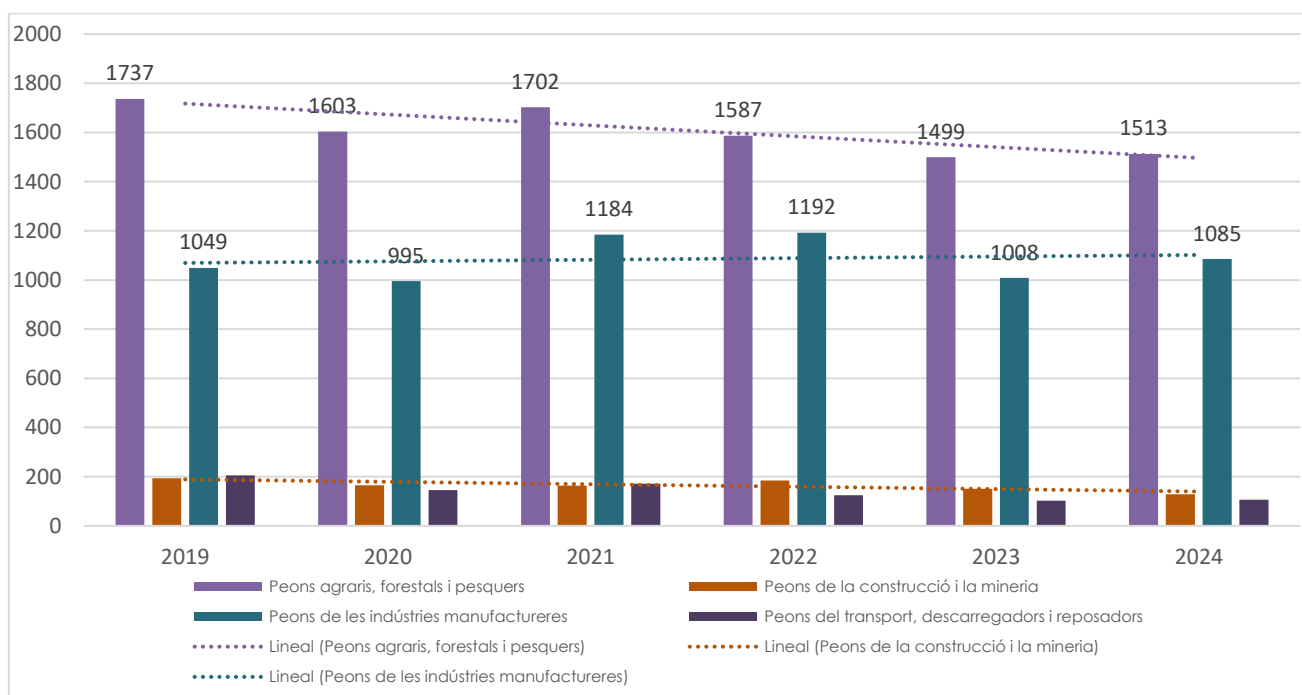
- Peons en explotacions agrícoles, agropecuàries o ramaderes (els pesquers no tenen representació i els forestals la tenen mínima) i en concret, aquests peons representen un 20% del total de persones contractades a la comarca.
- El 14% restant, són peons de les indústries manufactures.

Destacar que aquests dos subgrups pesen més inclús que la resta de grups més representatius de l'Urgell.

Si ens centrem en l'evolució de persones contractades i nombre de contractes dins d'aquests dos grans subgrups:

- El subgrup format pels peons agraris té una tendència al decreixement i explica en gran part pel seu pes la pèrdua de volum de persones contractades del grup principal P.
- El grup format pels peons de les indústries, sembla tendir a l'estabilització després d'un ajust durant el 2023 derivat molt probablement de les crisis de subministraments i inflacionistes.

Gràfic 22. Evolució de les persones contractades subgrups (2 dígit) del grup P (classificació CCO 2011). Urgell. 2021-2023.

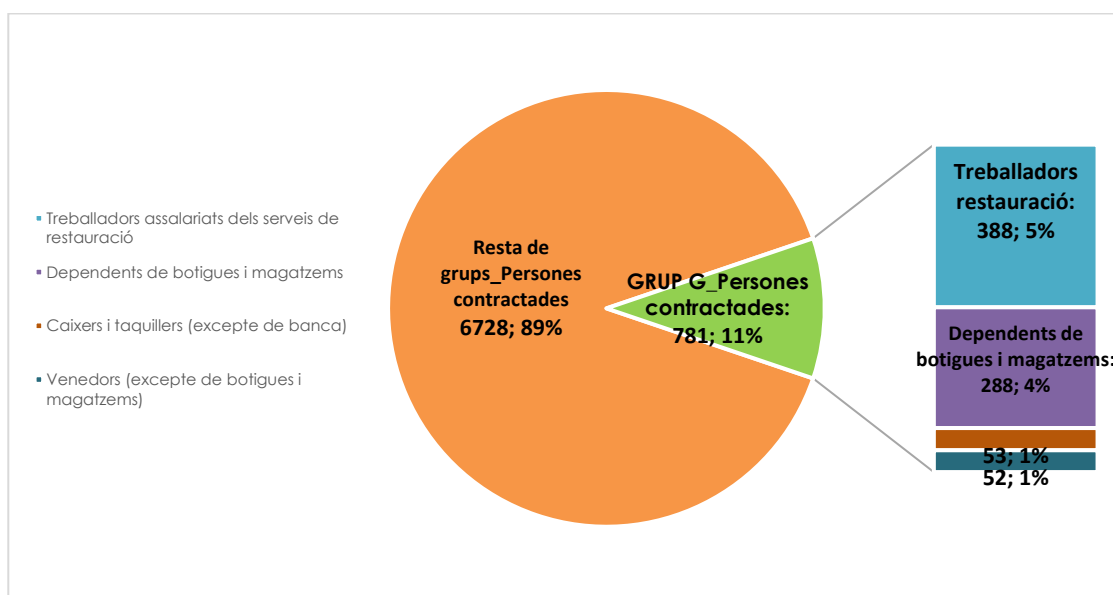

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

G - Treballadors dels serveis de restauració i comerç

Observem la distribució dels diversos subgrups que configuren el grup G (en verd) a l'Urgell en el gràfic següent. Com es pot observar el grup més representatiu són els treballadors assalariats del servei de la restauració i els dependents de botigues i magatzems representant entre els dos grups, un 9% del total de les persones contractades a l'Urgell (388+288 persones contractades).

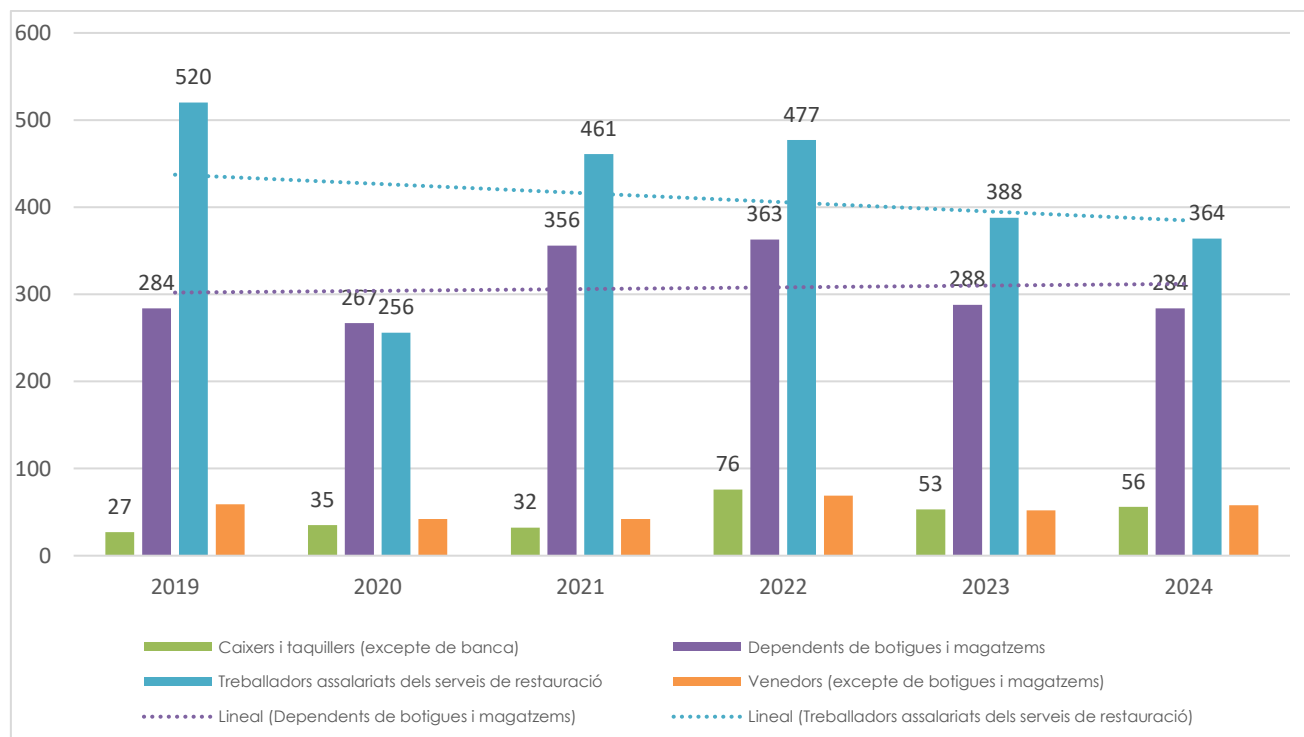
Gràfic 23. Distribució dels subgrups d'ocupació segons persones contractades (classificació CCO 2011 – grups principals). Urgell. 2023

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Passem a analitzar-ne la seva evolució.

Gràfic 24. Evolució de les persones contractades subgrups (2 dígit) del grup G (classificació CCO 2011). Urgell. 2021-2023.

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

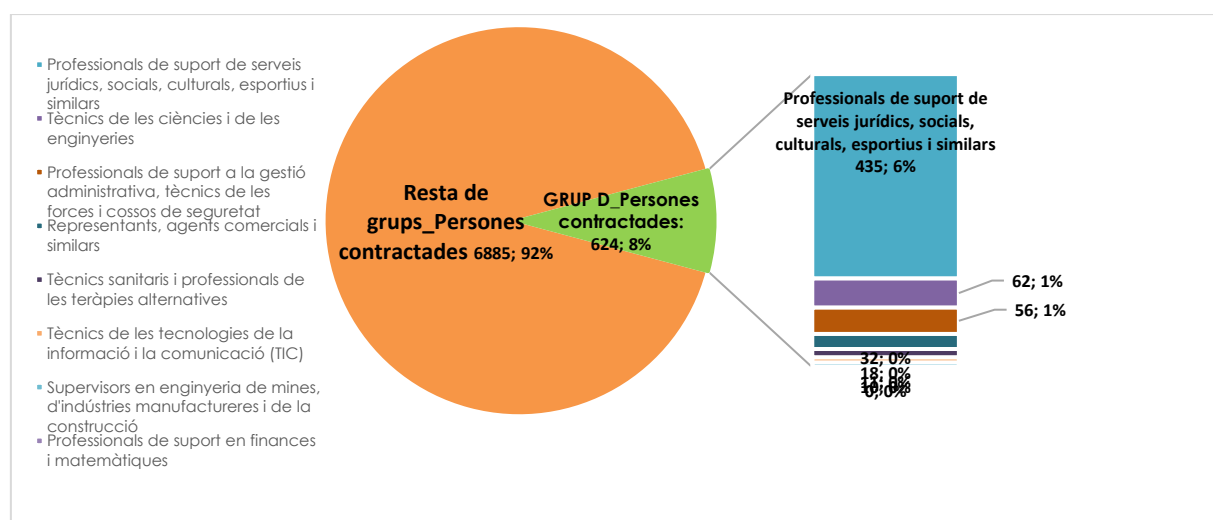
L'evolució d'aquests dos subgrups i en general de tot el grup G, ve molt marcada per la pandèmia. Com veiem, amb una disminució molt abrupta de les persones contractades en serveis de restauració que va perdre gairebé la meitat del seu volum de contractacions l'any 2020. En concret si ens centrem en els dos subgrups més representatius:

- Els treballadors assalariats del servei de restauració, es van recuperar positivament de la pandèmia, tot i que pel que sembla la tendència és a decreïxer en nombre de persones contractades.
- Els dependents de botigues i magatzems, van tenir una caiguda menys marcada i mostren més estabilitat en la recuperació i una tendència a mantenir el volum de persones contractades amb una caiguda important el 2023, provablement combinació de crisis inflacionistes i reajust al creixement posterior a la pandèmia.

D - Tècnics i professionals de suport

Aquest grup, és el tercer en pes percentual en quan a nombre de persones contractades a l'Urgell (8,31%). Si analitzem els subgrups dins d'aquest grup, veiem que aquell subgrup format pels "professionals de suport en serveis jurídics, socials, culturals, esportius i similars" tenen un pes del 6% sobre el total de persones contractades a l'Urgell el 2023. En concret, es tracta de contractacions de monitors d'activitats recreatives i també d'altres tècnics de suport en activitats culturals i artístiques.

Gràfic 25. Distribució dels subgrups d'ocupació segons persones contractades (classificació CCO 2011 – grups principals). Urgell. 2023

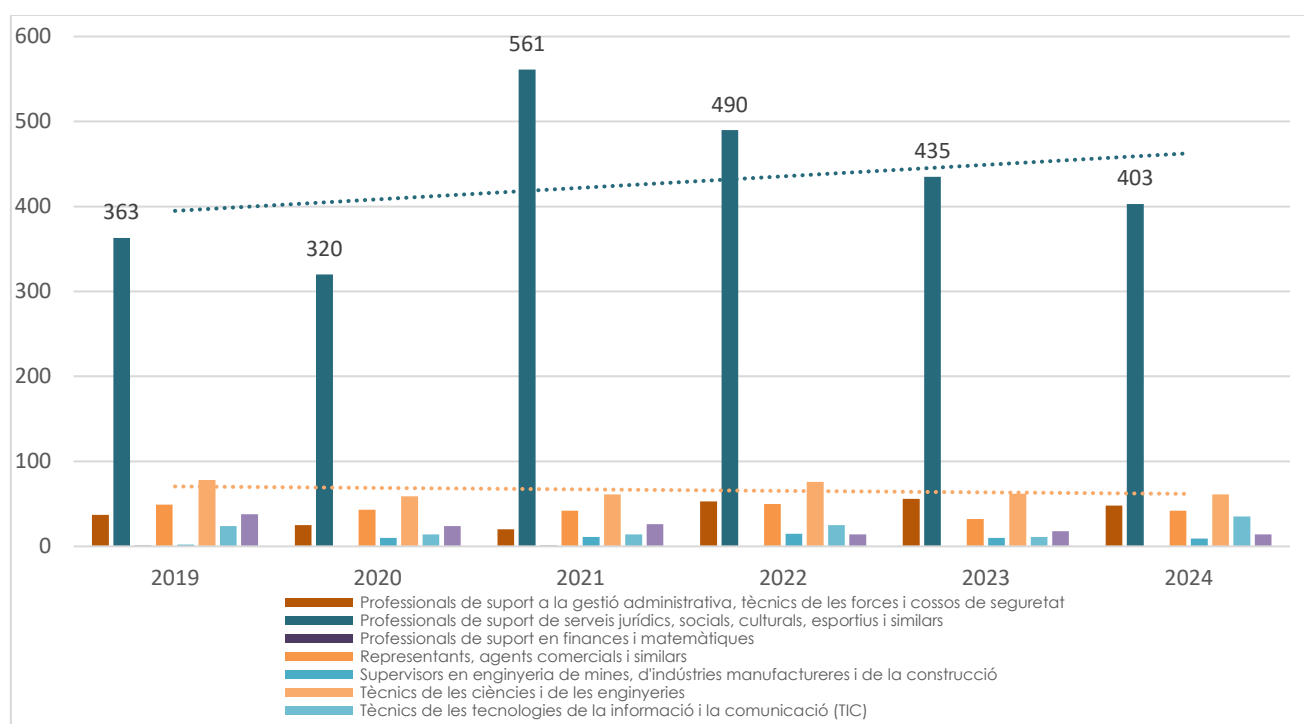

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Els tècnics i professionals de suport, van arribar a un mínim de 495 persones contractades durant la pandèmia, amb un màxim de 736 l'any 2021. Tot i que han disminuït lleugerament les contractacions el 2023 respecte al 2022, el mercat sembla haver-se ajustat amb 624 persones contractades, un 5% més que l'any 2019.

A continuació podem observar l'evolució del subgrup de professionals de suport en serveis jurídics, socials, culturals, esportius i similars, que com veiem, tot i ajustar-se el nombre de persones contractades (2023 vs. 2022) mostra una tendència positiva amb un augment del 20% amb respecte al 2019. Tot i la importància tant del tercer sector com de les activitats culturals al territori, amb la dada que tenim acumulada els 12 últims mesos de 2024, aquesta tendència positiva no és manté i hauríem d'esperar una estabilització o lleu decreixement en nombre de persones contractades.

Gràfic 26. Evolució de les persones contractades subgrups (2 dígit) del grup D (classificació CCO 2011). Urgell. 2021-2023.

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

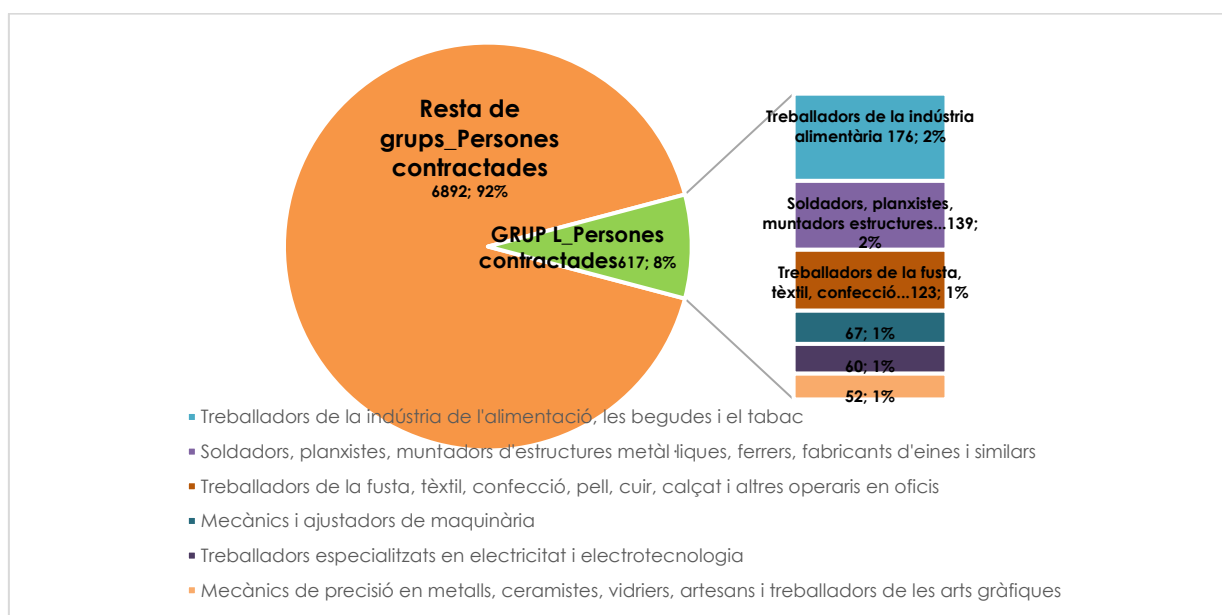
L - Treballadors qualificats de les indústries manufactureres (excepte operadors d'instal·lacions i màquines)

Aquest grup va tenir un mínim de contractacions de 461 durant el 2020, recuperant-se fins a 744 persones contractades l'any 2022. La dada de 2023 és lleugerament inferior, però es manté a nivells similars al 2019. En termes de pes, el grup L ha oscil·lat entre el 7% i el 9%.

Com podem observar en el següent gràfic, el grup L, es caracteritza per tenir el pes dels subgrups molt diversificat, essent els TRES subgrups amb més pes aquells formats per:

- Treballadors de la indústria de l'alimentació, les begudes i el tabac grup que fonamentalment l'ocupen a l'Urgell forners, pastissers i confiters (2% del total de les persones contractades de l'Urgell)
- Soldadors, planxistes, muntadors d'estructures metàl·liques, ferrers, fabricants d'eines i similars, també amb un 2%.
- Treballadors de la fusta, tèxtil, confecció, pell, cuir, calçat i altres operaris en oficis (1,6%)

Gràfic 27. Distribució dels subgrups d'ocupació segons persones contractades (classificació CCO 2011 – grups principals). Urgell. 2023

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

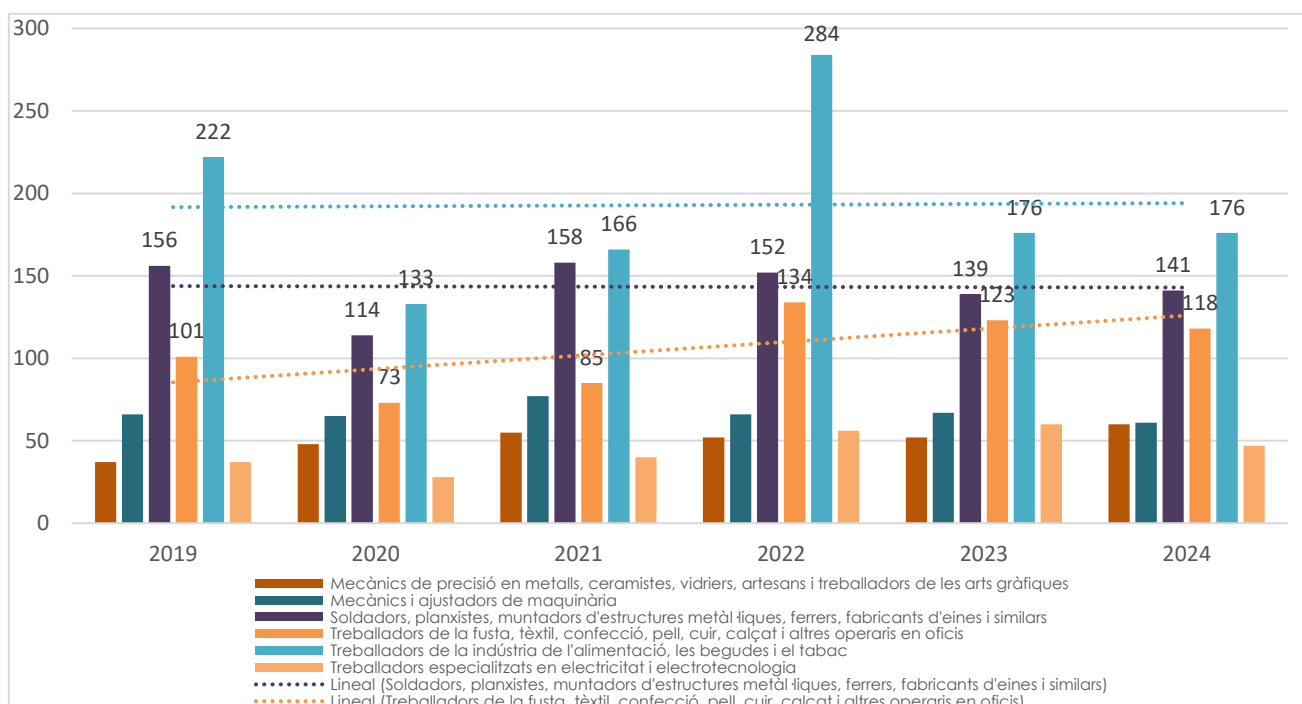
Si ens fixem en l'evolució dels subgrups principals veiem evolucions lleugerament diferents, però positives o que indiquen estabilitat:

- Els treballadors de la indústria de l'**alimentació** que com hem dit a l'Urgell són en la seva majoria **forners, pastissers i confiters** (molt probablement, per la notorietat del sector del torró concentrat a Agramunt) han tingut una recuperació molt positiva després de la pandèmia. Tot i que aquest 2023, les persones contractades han caigut vs. el 2022. Aquesta caiguda pot venir donada per un ajust natural donat que el 2022 van créixer exponencialment les contractacions (2022 vs. 2021 + 70%) i també, pot

tenir relació amb la crisi d'abastiment de cacau que va suposar grans desafiaments a la indústria del torró.

- El subgrup format pels **soldadors, planxistes, muntadors d'estructures metàl·liques, ferrers, fabricants d'eines i similars** es va recuperar més paulatinament de la pandèmia, però mostra una evolució lleugerament més negativa donada la baixada de persones contractades aquest 2023 (-8%) que té una relació directa amb la disminució de contractacions d'ajustadors operadors màquines eina. Aquesta disminució sembla a apuntar a una major tendència a l'automatització i per tant menys necessitat d'operadors manuals. La primera dada que tenim de 2024, tot i no ser un període comparable, sembla indicar una estabilització.
- El subgrup format pels **treballadors de la fusta, tèxtil i confecció**, ha tingut una recuperació post pandèmia positiva i tot i reduir-se en 11 persones contractades EL 2023, es un subgrup que mostra estabilitat.

Gràfic 23. Evolució de les persones contractades subgrups (2 dígit) del grup L (classificació CCO 2011). Urgell. 2021-2023.

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

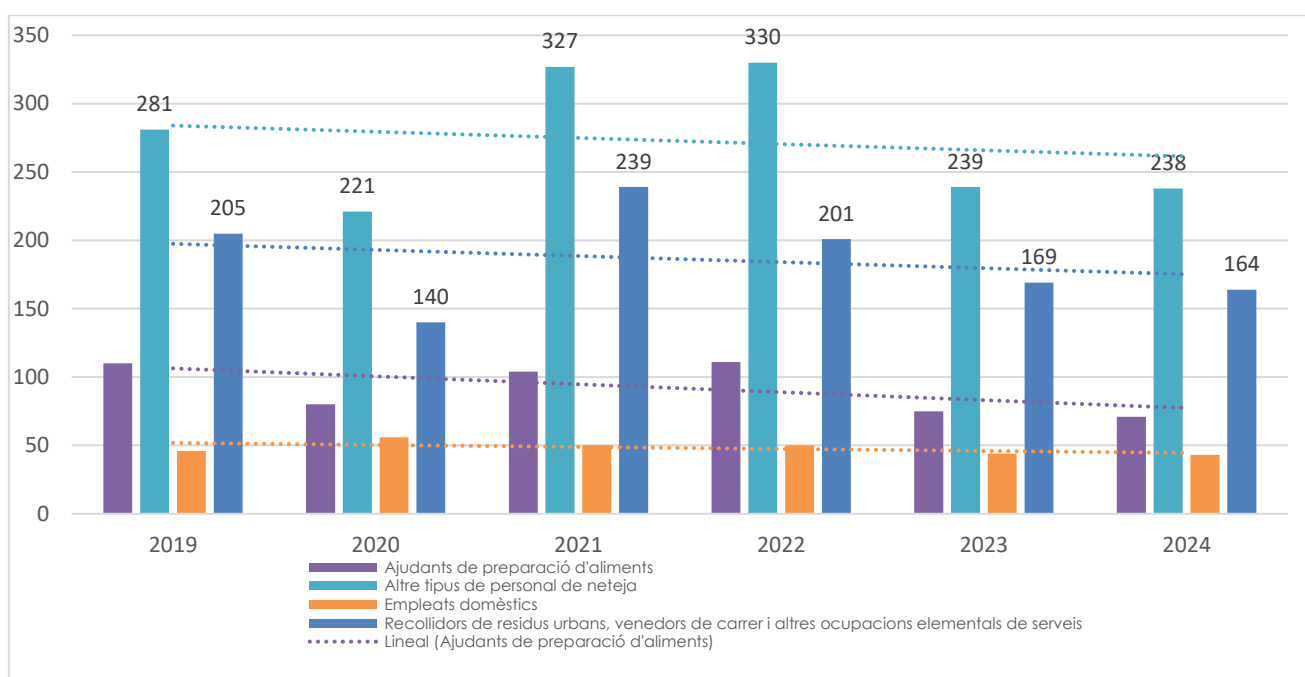
O - Treballadors no qualificats en serveis (excepte transports)

Aquest grup, té un pes que ha oscil·lat entre el 7 i el 8% en els darrers 5 anys.

Els dos subgrups principals són “Altres tipus de personal de neteja” i els recollidors de residus urbans, venedors de carrer i altres ocupacions elementals”. Representen en total el 5% de les persones contractades a l'Urgell.

El 2020 el grup va assolir un mínim de 497 persones contractades, amb un màxim de 720 l'any 2021. L'any 2023, el nombre de persones contractades es va situar en 527. La tendència general del grup es baixista després de la recuperació dels anys 2021 i 2022. La caiguda del 2023, i la dada acumulada els darrers 12 mesos a juny de 2024, així ho confirmen.

Gràfic 29. Evolució de les persones contractades subgrups (2 dígit) del grup L (classificació CCO 2011). Urgell. 2021-2023.

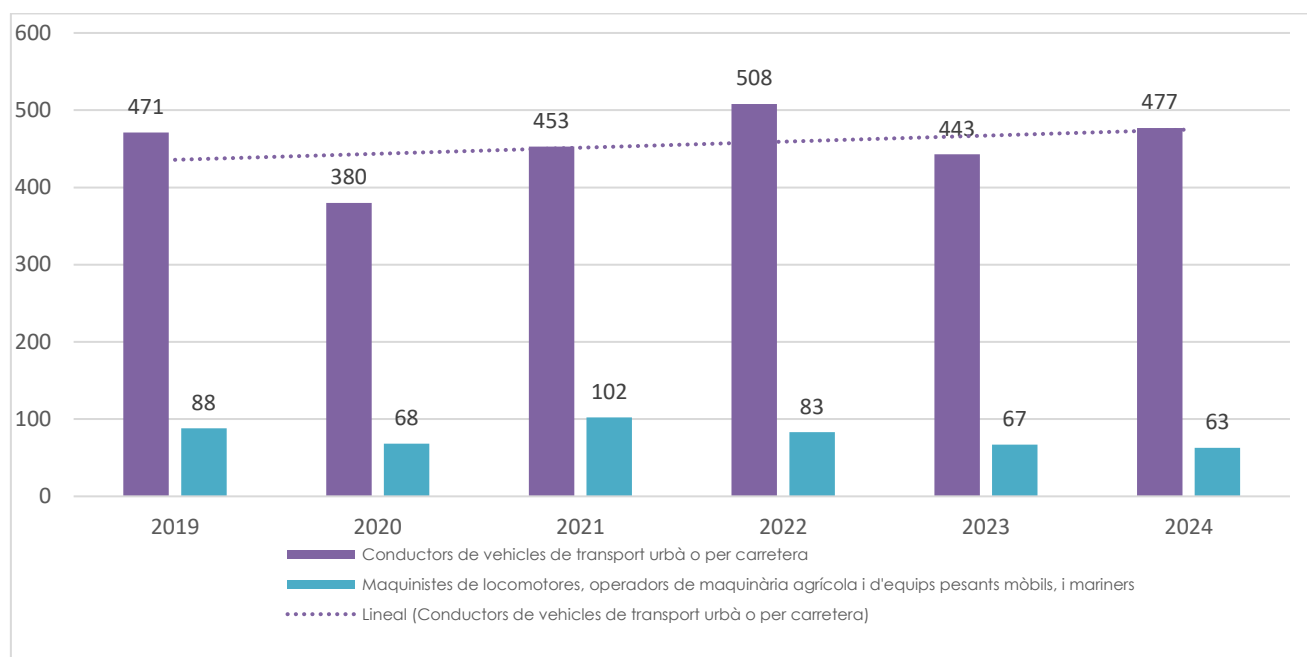
Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

N - Conductors i operadors de maquinària mòbil

Aquest grup presenta una estabilitat relativa, amb un mínim de 448 contractacions l'any 2020 i un màxim de 591 l'any 2022. Amb un pes estable entre el 6 i el 7% de persones contractades a la comarca en els darrers 5 anys. Dins aquest grup els conductors de vehicles de transport representen el 6% del total de les contractacions a l'Urgell.

El 2023, hi ha hagut un descens fins a 510 contractacions que podria ser degut a fluctuacions i ajustos de mercat després de la recuperació post pandèmia, i tot sembla apuntar a l'estabilització si tenim en compte, l'augment de persones contractades durant el primer semestre del 2024 en el subgrup de conductors de vehicles de transport urbà o per carretera.

Gràfic 30. Evolució de les persones contractades subgrups (2 dígit) del grup L (classificació CCO 2011). Urgell. 2021-2023.

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

En resum, l'evolució de les contractacions a la comarca de l'Urgell entre 2019 i 2023 mostren una tendència de recuperació post pandèmia seguida per un ajustament en 2023, probablement influït per factors com la crisi de subministraments, inflació i canvis en la regulació laboral.

El nombre total de persones contractades ha disminuït, especialment en sectors clau com l'agricultura, la manufactura i els serveis, mentre que el nombre de contractes també s'ha reduït significativament des de 2022, probablement per l'impacte del Real Decret Llei 32/2021. Aquesta tendència suggereix una concentració de contractes en menys persones i una major estabilitat laboral. Això es reflecteix en l'augment d'afiliacions a la seguretat social, indicant una consolidació de llocs de treball més estables.

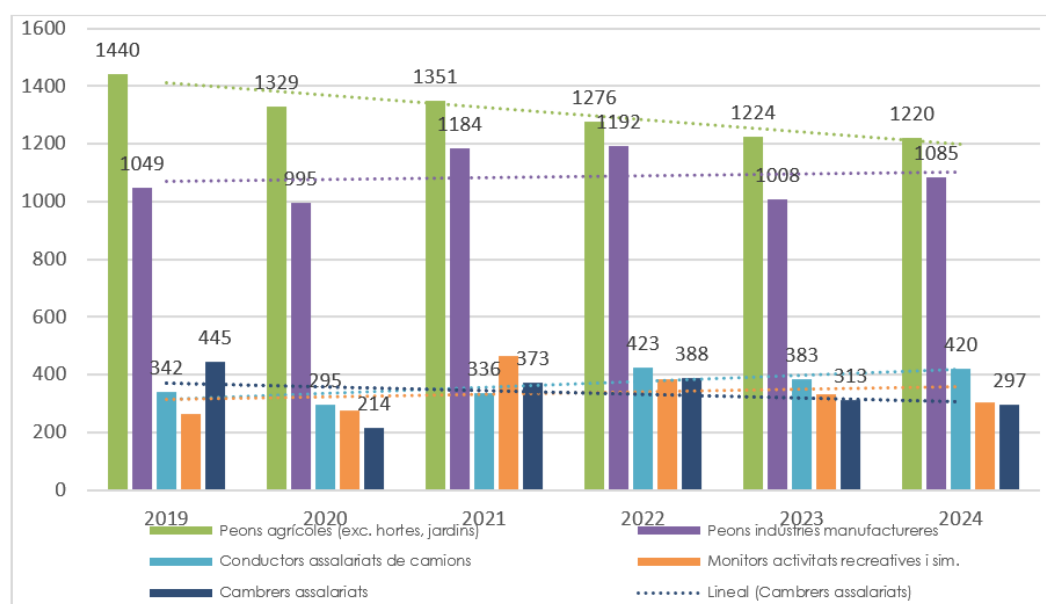
Pel 2024, les dades preliminars apunten cap a una estabilització en el mercat laboral.

Perfils professionals més demandats

Passem a veure, les persones contractades desglossades per grups primaris d'ocupació per tal d'analitzar l'evolució dels perfils professionals més demandats a la comarca de l'Urgell.

Si tenim en compte el top 5 dels grups primaris en quan a nombre de persones contractades, podem veure les tendències en el següent gràfic. Per poder analitzar millor la tendència i donat que els resultats 2019 – 2021 estan molt vinculats a la pandèmia, hem inclòs també la dada de juny 2024 acumulada en els darrers 12 mesos.

Gràfic 31. Tendència 2019-2024 top 5 grups primaris que més volum d'ocupació generen (COO 2011). Urgell

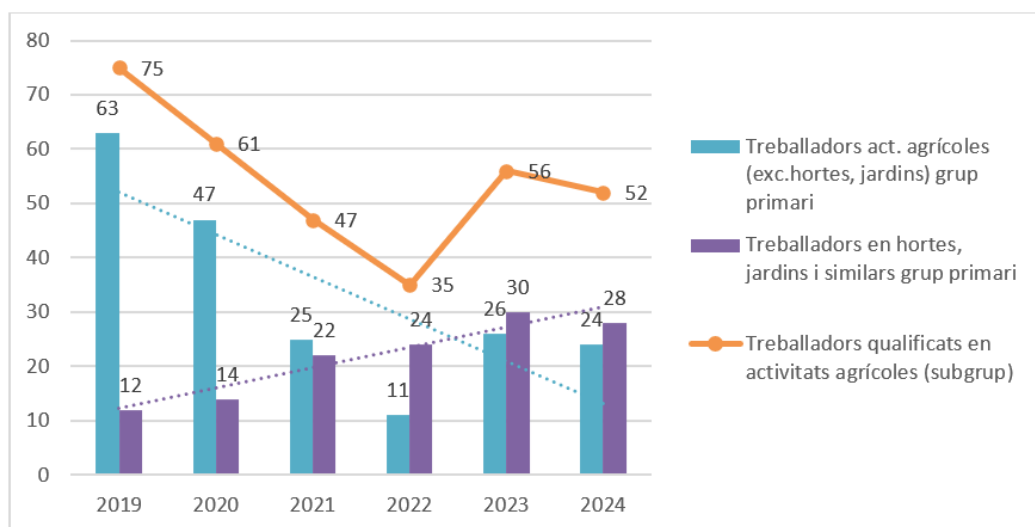

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

- Com es pot observar, els **peons agrícoles** (16,30% persones contractades l'any 2023) tendeixen a disminuir en nombre de persones contractades des de l'any 2021. Com a possibles causes s'apunta la dificultat en trobar persones que vulguin realitzar aquest tipus de tasques, l'automatització i l'aposta per cultius menys intensius en mà d'obra com poden ser el blat o el pistatxer. També s'observa que hi ha una tendència en nombre de contractacions alcista de peons agropecuaris amb volums de persones contractades el 60% superiors al 2019 (2019: 69, 2020:60, 2021:115, 2022:84, 2023:117, 2024:109).

Donada l'evolució en nombre de contractes de peons agrícoles, hem comprovat com evoluciona la contractació d'aquells perfils més qualificats en l'àmbit de l'agricultura. Al següent gràfic es pot observar que sembla que a partir de 2022 hi ha certa recuperació però si realitzem l'anàlisi a nivell de grup primari, veiem que la recuperació ve donada pels treballadors d'hortes i jardins, i que tot i que a partir de l'any 2022 els treballadors d'activitats agrícoles qualificats semblen recuperar-se queden lluny de nivells anteriors a la pandèmia.

Gràfic 32. Evolució 2019-2024 subgrup principal de treballadors qualificats en activitats agrícoles. Urgell.

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

- Com es pot observar al gràfic 26, els **peons de les indústries manufactureres** (13,42% persones contractades l'any 2023) s'han recuperat en nombre de contractacions tot i les crisis de subministrament patides durant els anys posteriors a la pandèmia. La dada de Juny 2024, confirma la recuperació amb un augment de les persones contractades durant el primer semestre de l'any (+77 persones contractades).
- Els **conductors assalariats de camions** (5,1% de les persones contractades el 2023) mostren una tendència estable després de la recuperació post pandèmia i un ajust del 2023, la dada de 2024 és positiva (+37 persones contractades).
- Els **monitors d'activitats recreatives i similars** tot i la recuperació durant el 2021 i 2022, la tendència a partir del 2022 és baixista, la dada des 2024, així ho confirma (-37 persones contractades) tot i això el nombre de persones contractades està per sobre el de l'any 2019 (2023 vs. 2019 + 27% de persones contractades)
- La tendència en els **cambrers assalariats** és a la baixa en nombre de persones contractades. Tot i que va haver-hi un repunt en nombre de persones contractades post pandèmia, les dades de 2023 i la dada que tenim de juny 2024 (tot i no incloure la temporada d'estiu completa), no són positives i confirmen aquesta tendència.

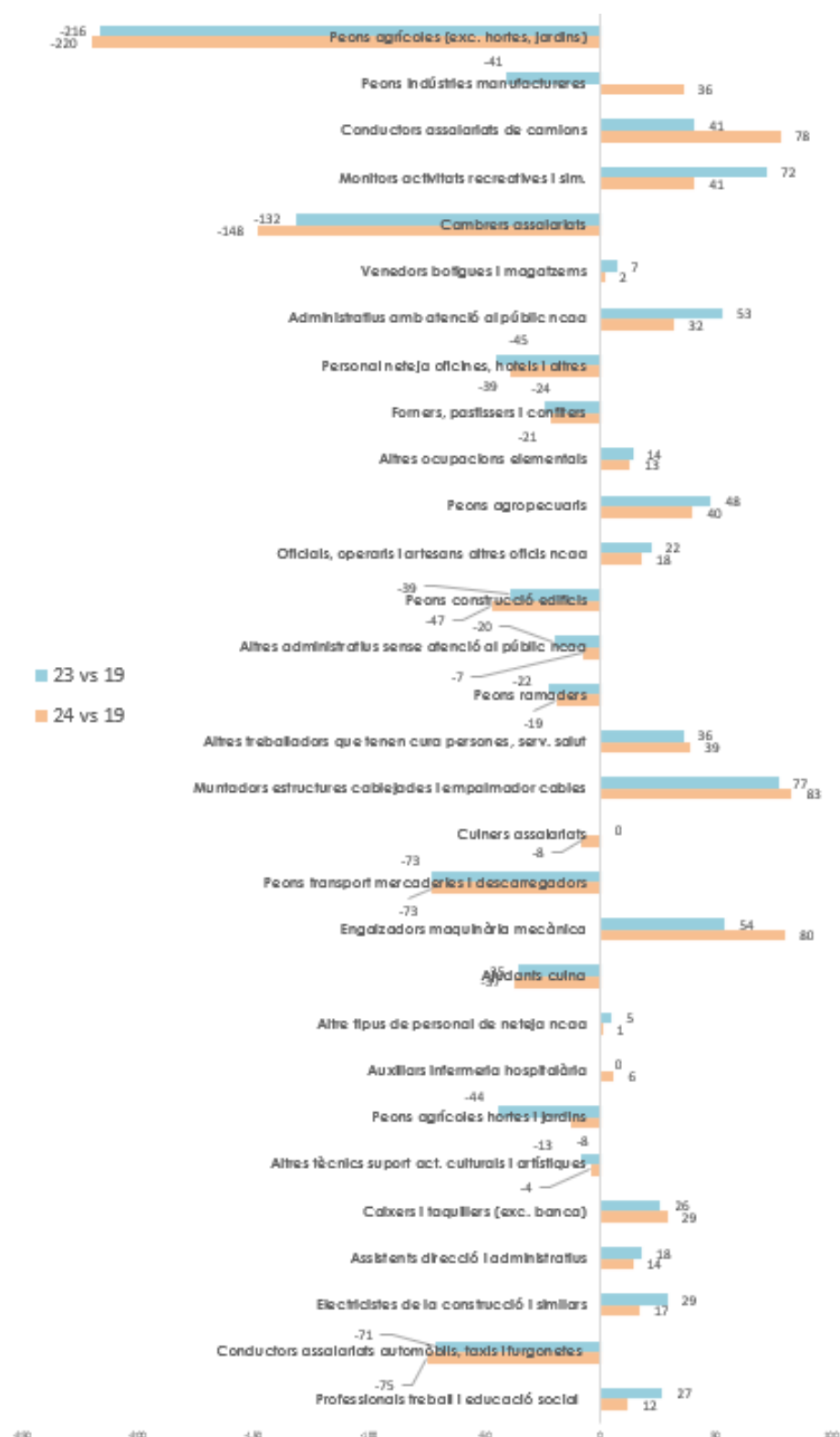
Per ampliar l'anàlisi, considerarem el top 30 de grups primaris d'ocupació que representen el 75% de les persones contractades a l'Urgell. En el següent gràfic,

podem observar la diferència entre persones contractades 2023 vs. 2019, també hem inclòs la data preliminar Juny 24 (acumulat darrers 12 mesos) per veure si hi ha algun canvi de tendència tot i no ser 100% comparables els períodes.

Aquells grups primaris d'ocupació que no s'han recuperat de la pandèmia i que a demés amb la dada 2024 no sembla que tendixin a la recuperació són: els peons agrícoles, els cambrers assalariats, els peons de la construcció d'edificis, ajudants de cuina, i conductors assalariats d'automòbils, taxes i furgonetes.

Destaquem la tendència positiva dels peons de les indústries manufactureres per la seva recuperació el primer semestre de 2024, i l'evolució positiva dels conductors assalariats de camions, altres treballadors que tenen cura de les persones, auxiliars d'infermeria hospitalària, muntadors d'estructures cablejades i empalmadors de cables, engalzadors de maquinària mecànica i caixers i taquillers (excepte banca) per la seva recuperació i la dada positiva el primer semestre de 2024.

Gràfic 33. Variació en el nombre de persones contractades període 2023 vs. 2019 i 2024 vs. 2019.
Urgell Per grups primaris d'ocupació.

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

L'anàlisi evidencia una evolució desigual en la contractació laboral a la comarca de l'Urgell, amb sectors com el manufacturer mostrant signes de recuperació, mentre que altres, com l'agricultura i l'hostaleria, encara es troben per sota dels nivells previs a la pandèmia.

Els factors que podrien estar influïnt en aquestes tendències inclouen la digitalització, l'automatització i canvis en les preferències de mercat.

Segons l'anàlisi, els perfils professionals més demandats actualment a l'Urgell inclouen els peons de les indústries manufactureres, que han vist una recuperació significativa en les contractacions, així com els conductors assalariats de camions, que mantenen una demanda estable i creixent. També es destaca la demanda de muntadors d'estructures cablejades i empalmadors de cables, sectors que han mostrat tendències positives.

Anàlisi comparatiu de les titulacions de las persones aturades del territori i l'ocupació generada

Realitzarem aquest anàlisi considerant els 5 grups primaris d'ocupació que més persones contractades tenen a l'Urgell, i dins del top 30 (75% de les persones contractades) aquells que tenen una tendència positiva, tant comparant el període 2023 vs. 2019 com en el primer semestre de 2024.

A la següent taula observem els grups primaris d'ocupació esmentats, amb el nivell d'estudis mínim que requereixen:

Taula 11. Top 5 grups primaris de contractació amb més volum i grups primaris amb creixement positiu acumulat (2019-2024). Urgell.

Grups primaris d'ocupació	Pes 2023	24 vs 19	23 vs 19	Nivells acadèmics. CNED-2000).
Peons agrícoles (exc. hortes, jardins)	16,3%	-220	-216	Sense estudis / Educació primària. Incompleta
Peons indústries manufactureres	13,4%	36	-41	Sense estudis / Educació primària. Incompleta
Conductors assalariats de camions	5,1%	78	41	Educació secundària. Formació professional
Monitors activitats recreatives i sim.	4,4%	41	72	Educació secundària. Formació general
Cambrers assalariats	4,2%	-148	-132	Educació secundària. Formació general
Altres treballadors que tenen cura persones, serv. salut	1,1%	39	36	Educació superior. Formació professional
Muntadors estructures cablejades i empalmador cables	1,0%	83	77	Educació secundària. Formació professional
Engaladors maquinària mecànica	0,9%	80	54	Educació secundària. Formació professional
Auxiliars infermeria hospitalària	0,8%	6	0	Educació secundària. Formació professional
Caixers i taquillers (exc. banca)	0,7%	29	26	Educació secundària. Formació general

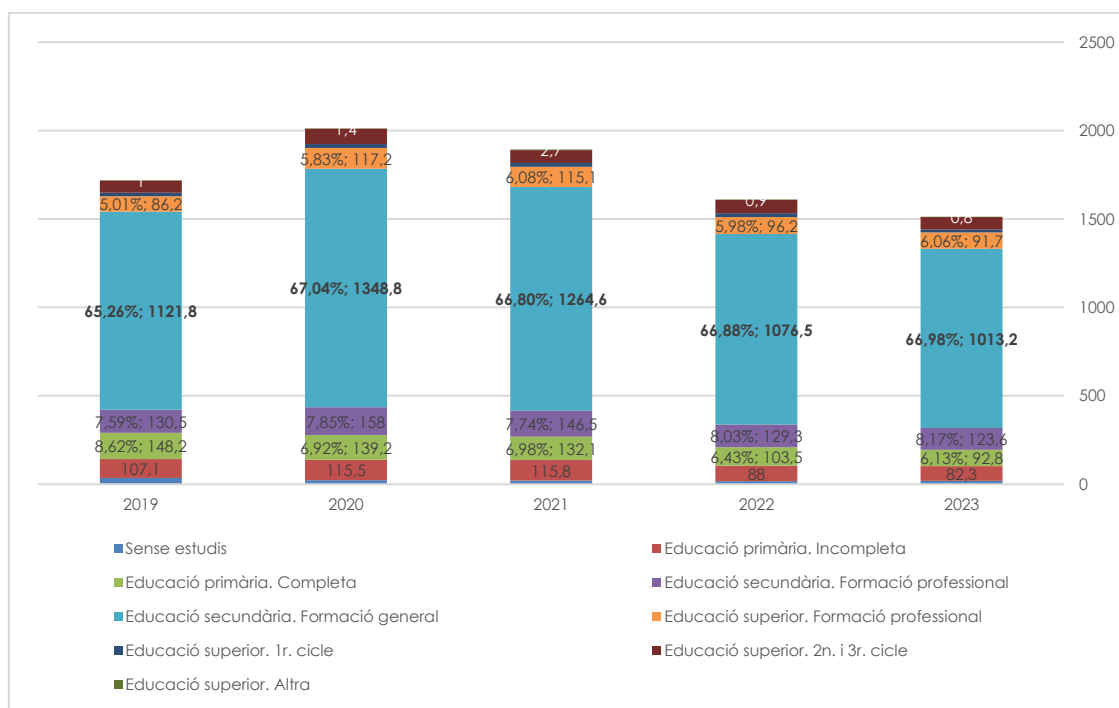
Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT i coneixement del mercat laboral en quan a requisits de les ocupacions.

Com es pot observar a la taula anterior:

- Un 29,7% de les persones contractades a l'Urgell durant el 2023 treballaven en ocupacions primàries que no requerien estudis en concret de peons agrícoles o industrials.
- UN 9,3% van estar contractades en grups primaris d'ocupació que requereixen com a mínim l'educació secundària. Formació general finalitzada. És el cas de: monitors d'activitats recreatives, cambres assalariats o caixers i taquillers.
- Un 8,7% de pes persones contractades necessitaven de formació professional de grau mitjà o equivalent com a mínim en els grups primaris que ocupaven. Parlem de: conductors de camions, altres treballadors que tenen cura de les persones, muntadors d'estructures cablejades o engalzers de maquinària mecànica o auxiliars d'infermeria.

A continuació observem les persones aturades de l'Urgell segons nivells acadèmics (CNED-2000).

Gràfic 34. Atur registrat. Per nivells acadèmics (CNED-2000). Mitjanes anuals. Comarques i Aran, àmbits i províncies. Urgell. 2019 – 2023

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT

Com veiem, el gran gruix de les persones en situació d'atur en els darrers anys tenia un nivell d'estudis corresponent a l'educació secundària (formació general) el pes ha oscil·lat entre el 65 i el 67%.

Com veiem, els perfils de qualificació de les persones aturades de l'Urgell són superiors als requerits en el cas de peons agrícoles i industrials (29,7%).

Aquestes persones, es podrien ocupar en posicions com a monitors d'activitats recreatives, cambrers assalariats o caixers i taquillers.

El segon grup que concentra més persones aturades a molta distància del primer (8,17%) són les persones amb estudis secundaris de formació professional (Cicle formatiu de grau mitjà o equivalent). Com hem dit, les professions destacades a l'Urgell que podrien ocupar a aquestes persones són: conductors de camions, altres treballadors que tenen cura de les persones, muntadors d'estructures cablejades o engalzadors de maquinària mecànica i auxiliars d'infermeria.

A nivell qualitatiu, i fruit de les entrevistes realitzades en el marc del Pla estratègic Urgell Objectiu 2030, també hem obtingut el següent feedback de les empreses participants:

- Constaten que tenen dificultats en trobar talent qualificat especialment en la cadena de valor de producte alimentari i de l'hàbitat
- La cadena de valor de la construcció aposta per la industrialització amb les conseqüents oportunitats de creixement a llarg termini i constata la dificultat en trobar mà d'obra (en aquest cas sense estudis necessaris)
- La cadena de valor de l'hàbitat apunta a què la falta de talent actua com a límit al creixement i en concret cerquen especialistes que els ajudin a impulsar el canal online (mencionen dissenyadors gràfics, community managers i altre talent especialitzat). Tenen estratègies omnicanal, i també tenen un repte en quan a la retenció i captació de treballadors pels equips de venda a botiga física.

En resum, les persones amb nivell d'estudis secundaris a l'atur, són les que més atur representen. En canvi, a l'Urgell, les posicions que més volum generen són de nivell inferior a la seva qualificació. També observem que a nivells superiors de qualificació la taxa d'atur disminueix considerablement.

Per tant, tot suggereix que aquestes persones s'haurien de qualificar primer amb una formació professional de grau mitjà i /o posteriorment amb una de grau

superior relacionada amb l'àmbit industrial, del transport o de la salut i cura de les persones. Pel que apunten les empreses amb més impacte de contractació al territori, manquen també perfils qualificats relacionats amb la venda online i específics per la cadena de valor de l'alimentació. A més, a mig i llarg termini amb la industrialització de la construcció.

Formació per a l'ocupació necessària i oferta actual.
Passem a analitzar l'oferta formativa actual més destacada de la comarca de l'Urgell. Ens hem centrat en analitzar l'oferta més rellevant i estable en certificats de professionalitat i els cicles formatius de grau mitjà i de grau superior.

Taula 12. Formació professional ofertada a la comarca de l'Urgell.

Nom	Nivell	Centre	Municipi
Administració i Finances	Cicle Formatiu Grau superior	Institut Costafreda	Alfons Tàrraga
Desenvolupament d'Aplicacions Multiplataforma	Cicle Formatiu Grau superior	Institut Costafreda	Alfons Tàrraga
Gestió Administrativa	Cicle Formatiu Grau mitjà	Institut Costafreda	Alfons Tàrraga
Manteniment Electromecànic	Cicle Formatiu Grau mitjà	Institut Costafreda	Alfons Tàrraga
Mecatrònica Industrial	Cicle Formatiu Grau superior	Institut Costafreda	Alfons Tàrraga
Sistemes Microinformàtics i Xarxes	Cicle Formatiu Grau mitjà	Institut Costafreda	Alfons Tàrraga
Xarxes i Estacions de Tractament d'Aigües	Cicle Formatiu Grau mitjà	Institut Costafreda	Alfons Tàrraga
Projectes d'Obra Civil	Cicle Formatiu Grau superior	Institut Escola de Sobreestants	Alfons Tàrraga
Forneria, Pastisseria i Confiteria	Cicle Formatiu Grau mitjà	Institut Ribera del Sió	Agramunt
Atenció a Persones en Situació de Dependència	Cicle Formatiu Grau mitjà	Vedruna	Tàrraga
Producció Agropecuària	Cicle Formatiu Grau mitjà	Escola Agrària de Tàrraga	Tàrraga
Assistència a producte gràfic interactiu	Cicle Formatiu Grau mitjà	Escola d'Arts Ondara	Tàrraga
Revestiments Murals / Art urbà	Cicle Formatiu Grau mitjà	Escola d'Arts Ondara	Tàrraga
Gràfica publicitària	Cicle Formatiu Grau superior	Escola d'Arts Ondara	Tàrraga
Escultura aplicada a l'espectacle	Cicle Formatiu Grau superior	Escola d'Arts Ondara	Tàrraga
Ceràmica artística	Cicle Formatiu Grau superior	Escola d'Arts Ondara	Tàrraga
Activitats Auxiliars de comerç	Certificat Professionalitat Nivell 1	New School	Tàrraga
Atenció sociosanitària a persones dependents en institucions socials	Certificat de professionalitat Nivell 2	New School	Tàrraga
Activitats Auxiliars de comerç	Certificat Professionalitat Nivell 1	La Solana	Tàrraga
Soldadura per arc sota gas protector amb electròde consumible soldeig MIG/MAG	Certificat de professionalitat Nivell 2	La Solana	Tàrraga
Operacions Auxiliars de fabricació mecànica	Certificat de professionalitat Nivell 1	La Solana	Tàrraga

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades Cercador integrat de cursos, especialitats i centres de formació del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya i fonts d'informació primària.

A la taula següent podem veure els grups primaris d'ocupació que analitzàvem en l'apartat anterior i formació relacionada que es podria cursar al territori per qualificar-se en aquestes ocupacions.

Taula 13. Grups primaris d'ocupació, nivells de formació i formació ofertada a l'Urgell.

Ocupació primària	Nivell formatiu requerit	Formació relacionada	Formació oferta a la comarca
Peons agrícoles (exc. hortes, jardins)	Sense estudis / Educació primària. Incompleta	Formació professional en activitats agrícoles	Producció Agropecuària – CFGM – Escola Agrària de Tàrraga.
Peons indústries manufactureres	Sense estudis / Educació primària. Incompleta	Formació professional en operacions auxiliars de fabricació mecànica o indústria manufacturera	Operacions Auxiliars de fabricació mecànica – CP Nivell 1 – La Solana Tàrraga
Conductors assalariats de camions	Educació secundària. Formació professional	Certificat d'Aptitud Professional (CAP)	Si, l'ofereixen algunes autoescoles de la comarca
Monitors activitats recreatives i similars	Educació secundària. Formació general	Formació professional en dinamització d'activitats de temps lliure educatiu infantil i juvenil	S'ofereix el curs de monitor de lleure en alguns centres.
Cambrers assalariats	Educació secundària. Formació general	Formació professional en operacions bàsiques de restaurant i bar	No es troba com a oferta a la comarca. Caldria capacitar-se a Lleida o online.
Altres treballadors que tenen cura persones, serveis de salut	Educació superior. Formació professional	Formació professional en atenció sociosanitària a persones dependents en institucions socials	Atenció sociosanitària a persones dependents en institucions socials - New School – Tàrraga
Muntadors estructures cablejades i empalmador cables	Educació secundària. Formació professional	Formació professional en muntatge i manteniment d'infraestructures de telecomunicacions en edificis	El certificat de professionalitat no s'oferta regularment.
Engalzadors maquinària mecànica	Educació secundària. Formació professional	Formació professional en muntatge i posada en marxa de béns d'equip i maquinària industrial	Manteniment Electromecànic – CFGM i Mecatrònica Industrial CFGS – Institut Alfons Costafreda- Tàrraga
Auxiliars infermeria hospitalària	Educació secundària. Formació professional	Formació professional en cures auxiliars d'infermeria	No es troba com a oferta a la comarca. Caldria capacitar-se a Lleida o online.
Caixers i taquillers (exc. banca)	Educació secundària. Formació general	Certificat de professionalitat en activitats auxiliars de comerç	Activitats Auxiliars de comerç – CP Nivell 1 – La Solana i New School Tàrraga.

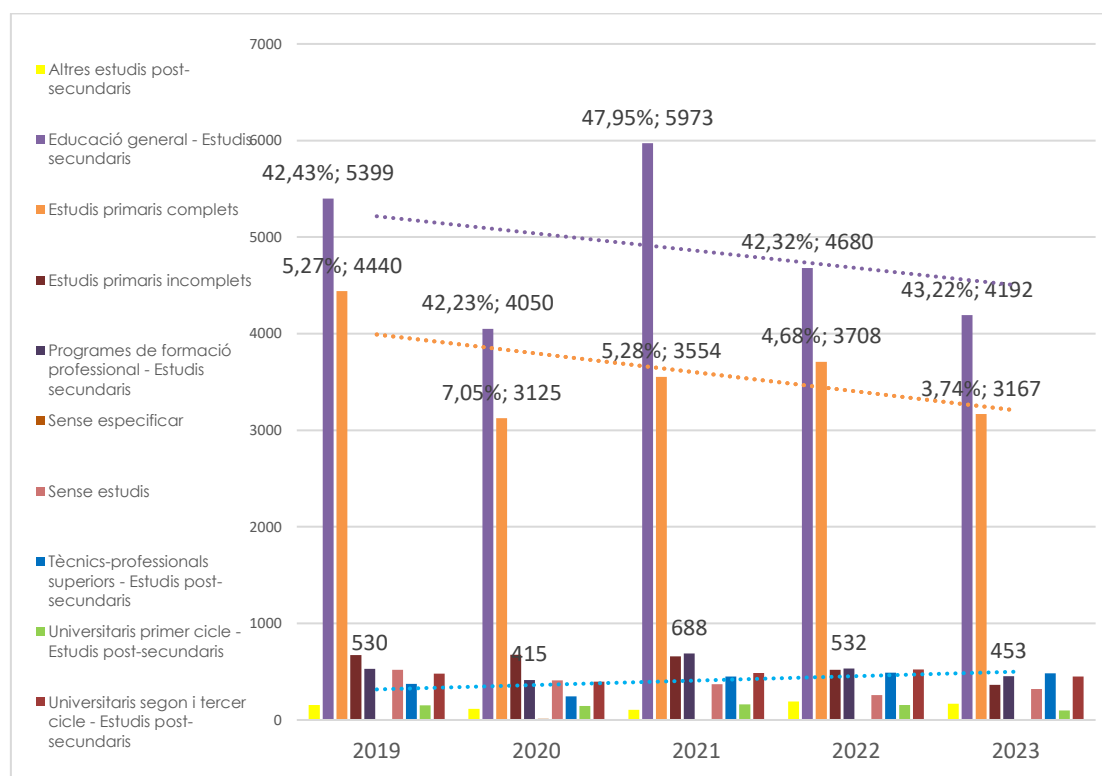
Font. Elaboració pròpia a partir de les dades Cercador integrat de cursos, especialitats i centres de formació del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya i fonts d'informació primària.

En resum, l'oferta formativa pública o subvencionada de la comarca s'adequa parcialment als perfils analitzats que a excepte dels perfils d'auxiliars d'infermeria, cambrers assalariats i muntadors d'estructures cablejades, la resta es podrien qualificar al territori. Destacar la predominança de nivell de qualificació 2 a la comarca. En cas de professionals que volguessin millorar la seva competència professional caldria que es desplaressin a Lleida i/o Barcelona o que ho fessin online. També, i com és habitual destacar la concentració de l'oferta al municipi de Tàrraga.

Tipologia i anàlisi de l'ocupació existent

En aquest apartat entrarem a analitzar l'evolució de la contractació en els darrers 5 anys, per nivell d'estudis, sexe i edat.

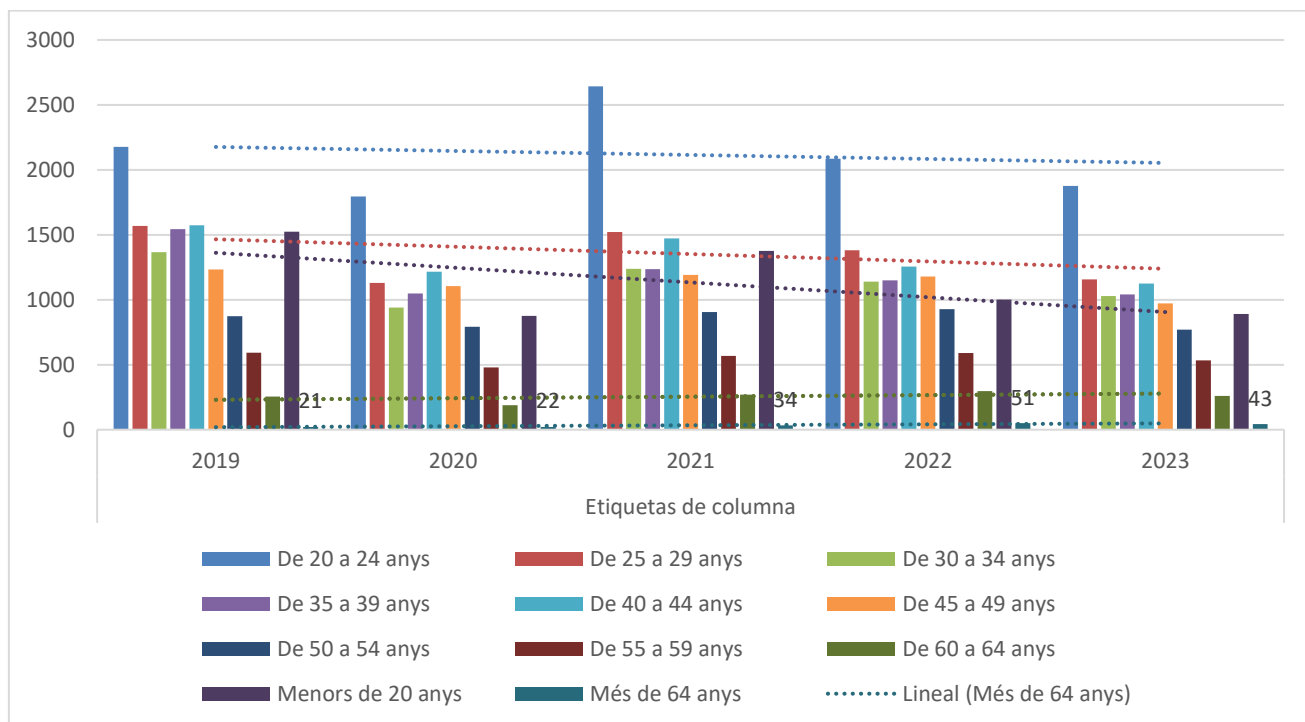
Gràfic 35. Evolució del nombre de contractes pel nivell d'estudis. Urgell. 2019 – 2023

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Com es pot observar, la tendència general es a l'augment progressiu de la contractació de perfils tècnics de major qualificació en concret tècnics professionals superiors, amb una clara tendència a la disminució en la contractació d'aquells perfils menys qualificats. En general, els nivells de qualificació superiors mostren més estabilitat en el temps i en el nombre de contractes que aquells perfils amb nivells de qualificació inferiors.

Gràfic 36. Evolució del nombre de contractes per grups d'edat. Urgell. 2019 – 2023

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

A continuació passem a observar l'evolució del nombre de contractes per edat. Com hem dit, els contractes a nivell general s'han reduït en nombre per una banda fruit de la pandèmia i existeix una disminució de la temporalitat després de la reforma del 2022 que provoca la disminució en el nombre de contractes.

La tendència a la disminució de nombre de contractes ha estat més destacada entre els grups més joves: entre els menors de 20 anys, que han passat de 1.524 contractes l'any 2019 a 891 l'any 2023, i en el grup de 20 a 24 anys, que tot i un augment temporal el 2021, ha disminuït de 2.176 a 1.876 contractes en el mateix període.

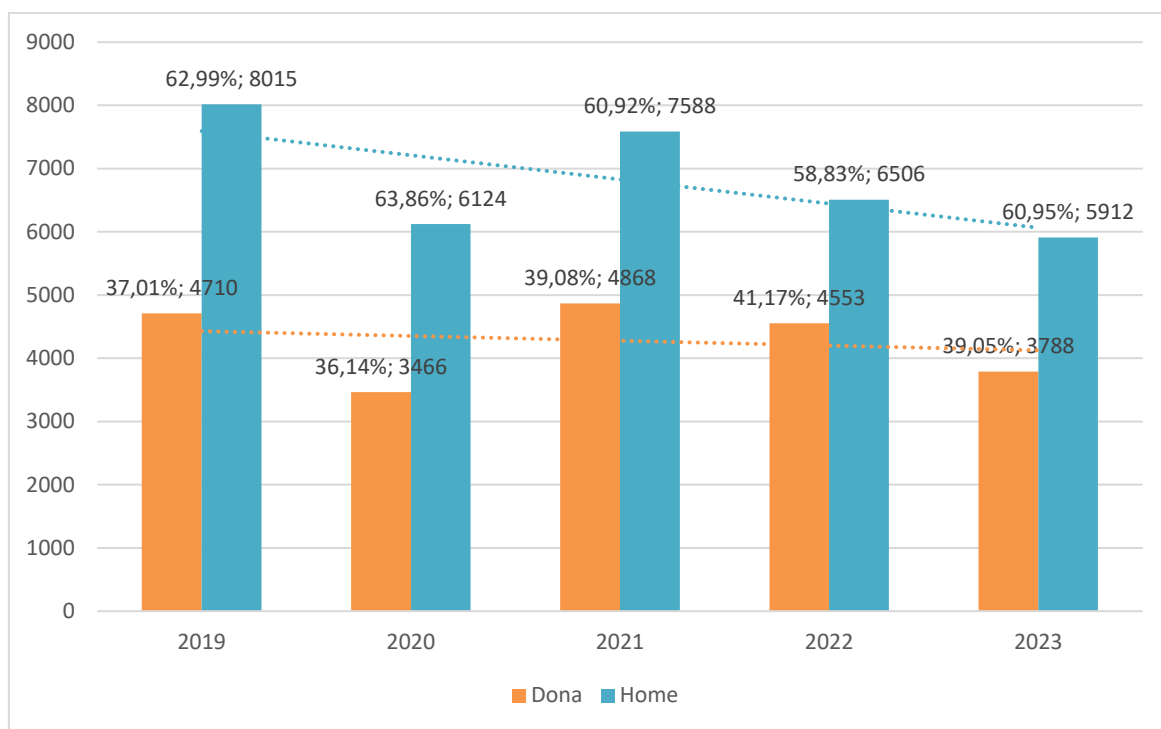
A més, els grups de 25 a 29 anys, de 30 a 34 anys, i de 45 a 49 anys també han experimentat caigudes destacades, amb reduccions del 25% o més en el nombre de contractes.

En contrast, alguns grups mostren una tendència més estable o fins i tot lleugerament positiva, com és el cas dels majors de 64 anys, que han incrementat els contractes de 21 a 43 durant aquests anys, i del grup de 60 a 64 anys, que ha mantingut una certa estabilitat amb un lleuger augment en comparació amb les xifres del 2019.

La franja d'edat amb major volum de contractes ha estat la de 20 a 24 anys, aquesta dada pot ser parcialment explicada per un efecte major de la temporalitat i més rotació.

Finalment, ens centrarem en el nombre de persones contractades per sexe i la seva evolució.

Gràfic 37. Evolució del nombre de contractes per sexe. Urgell. 2019 – 2023

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Ens seguim trobant davant d'un mercat laboral fonamentalment masculí encara que la tendència sembla ser a reduir la bretxa entre homes i dones, En el període 2019-2023 el volum percentual de dones en quan a nombre de contractes ha augmentat 2 punts.

En resum, l'anàlisi de la contractació a l'Urgell entre 2019 i 2023 mostra un augment en la demanda de perfils altament qualificats, mentre que els contractes per a perfils menys qualificats han disminuït. Els grups d'edat més joves han estat els més afectats, amb una forta reducció en els contractes, especialment pels menors de 20 anys i els de 20 a 24 anys. En canvi, els majors de 60 anys han mantingut una certa estabilitat. Pel que fa al sexe, tot i que el mercat laboral segueix sent majoritàriament masculí, s'observa una lleugera reducció en la bretxa de gènere.

Previsió de necessitats de renovació de plantilles en els propers 5/10 anys

En els propers 5 i 10 anys, la comarca de l'Urgell es preveu que afronti importants necessitats de renovació de plantilla, especialment a mesura que el 22,43% de la població afiliada a la Seguretat Social, que correspon a persones de 55 anys o més, s'aproximi a l'edat de jubilació. Aquesta proporció és 2,5 punts superior a la mitjana catalana, fet que pot accelerar el ritme de substitucions. Els grups d'edat de 30 a 44 anys (32,12%) i de 45 a 54 anys (28,45%) conformen la base actual de la força laboral, però és preocupant la menor presència de persones menors de 30 anys (16,95%), fet que dificulta el relleu generacional.

Les empreses han expressat dificultats generals per atraure i retenir talent, però no s'han referit específicament a la renovació per jubilació, probablement perquè la majoria d'empreses locals treballen amb plantilles reduïdes, sovint inferiors als 100 treballadors.

Necessitat de sòl industrial, equipaments i infraestructures

La comarca de l'Urgell gaudeix d'una situació privilegiada gràcies a la seva ubicació en dos importants eixos de comunicació:

- **Eix A-2:** Madrid-Barcelona-La Jonquera: Aquest eix inclou els polígons de Tàrraga, Vilagrassa, Anglesola i Bellpuig, que sumen un total de 213,23 hectàrees i 292 parcel·les.
- **Eix C-14:** Tarragona-Andorra: Aquest eix, part de la Xarxa Bàsica Primària de Catalunya, connecta Salou amb la Seu d'Urgell. Al llarg d'aquest eix es troben els 6 polígons d'Agramunt, amb una superfície total de 46,11 hectàrees i 171 parcel·les.

Cal destacar que Tàrraga és l'únic municipi de la comarca que es troba en la intersecció dels eixos viaris C-14 i A-2, concentrant per si sol 161 hectàrees i 213 parcel·les. La resta de polígons, situats a Belianes (L-201), Fuliola i Castellserà (C-53), tenen superfícies més reduïdes i allotgen empreses establertes fa temps que no han optat per reubicar-se. A més, la comarca compta amb nombroses pimes i autònoms distribuïts per tot el territori, tot i que els municipis de la vall del riu Corb mostren una escassa activitat econòmica vinculada als PAEs.

Actualment, **està en marxa la iniciativa de construcció del Sector SUB-16 Boscarró Nord** a Tàrraga per part de l'INCASOL, amb una superfície total de 35,44

hectàrees, situat a peu de la C-14. Aquest projecte inclourà grans parcel·les, amb superfícies que oscil·len entre els 36.000 i els 850 m²/sostre, responent a la demanda de parcel·les més grans per part d'empreses interessades en establir-se en aquesta estratègica intersecció.

Segons les dades disponibles, Tàrraga concentra el 58% de les empreses de la comarca, amb una ocupació dels seus polígons superior al 80%. Agramunt segueix amb un 65% d'ocupació, mentre que Vilagrassa té la menor ocupabilitat, amb un 4,5%.

Polígon d'Activitat Econòmica	Superfície (Ha)	Any creació	Parcel·les (núm.)
Agramunt	46,11		171
P.P.5 PI Peixeres	7,62	1995	28
P.P.6 PI Navesma	4,75	1995	31
P.P.7 PI La Torre	12,98	2005	59
Polígon Indl Camí Vell de Tàrraga	15,69	1979	43
s/n Agramunt 1	1,66	1980	5
s/n Agramunt 2	3,41	1980	5
Anglesola	13,25		34
La Serra I	5,70	2001	21
La Serra II	7,55	2001	13
Belianes	1,12		1
PMU-3	1,12	1985	1
Bellpuig	26,67		24
El Coscollar	11,29	2015	9
El Fontando	11,81	2007	5
Hostal Nou	2,67	2017	4
s/n Bellpuig 1	0,90	2012	6
Tàrraga	161,87		213
Industrial Boscarro Sud	21,20	2015	11
Polígon Industrial Riambau	19,14	1989	80
Polígon Industrial de Llevant	33,06	1965	51
Polígon Industrial de Ponent	44,23	1949	11
Polígon La Canaleta	44,24	1969	60
Vilagrassa	11,44		21
Lo Pla	11,44	2001	21
TOTAL	260,46		464

Aquestes dades s'han recollit a través de visites empresarials i del pla de dinamització i millora de la competitivitat dels PAE de l'Urgell, realitzat pel Consell Comarcal de l'Urgell al setembre de 2023, d'on també se'n desprèn el següent DAFO.

DEBILITATS	- Insuficient xarxa d'infraestructura ferroviària - Manca de Pla estratègic comarcal a l'entorn de l'activitat econòmica, més enllà del Pla de Reactivació Socioeconòmica del 2020 - Manca d'associacions d'empreses de PAE - Necessitat d'importantes inversions econòmiques en noves urbanitzacions o reurbanitzacions dels PAE - Manca de senyalètica externa i interna dels PAE	- Excel·lent xarxa d'infraestructura viària - Empreses amb fort reconeixement nacional i internacional, tractores d'activitat turística - Eix de concentració d'activitat Tàrraga/Anglesola/Vilagrassa/ Bellpuig - Sentiment de pertinença al territori - Expertesa en projectes associatius i cooperatius	FORTALESES
AMENACES	- Escassa disponibilitat de sòl industrial i especialment de grans parcel·les - Manca de relat territorial entorn la indústria i els PAE - Manca de projectes comarcals transformadors - Antiguitat de més 40 anys de la meitat dels PAE - Escassa inversió en infraestructures de PAE - Manca d'habitatge de lloguer per a nous treballadors	- Compromís territorial per la transició energètica cap a les renovables - Fons Next Generation i ajuts ICAEN - Voluntat d'endegar projectes d'associacionisme - Capacitat d'atracció de noves activitats a partir de l'efecte crida de recents inversions	OPORTUNITATS

Podrem observar que hi ha diversos punts de les debilitats que es poden veure millorats a partir d'aquest Pla Estratègic, com ara la manca de planificació i d'associacionisme a la que es refereix, la millora d'inversions en polígons, etc. També l'escassa disponibilitat de parcel·les grans i sòl industrial es pot veure esmenat amb la construcció a curt termini del polígon Boscarró (Tàrraga) impulsat per l'INCASOL.

En resum, es considera que els PAE s'enfronten a diversos reptes de transformació, sobretot a nivell de sostenibilitat, i requereixen atenció i col·laboració pública i privada per tal de fer-hi les millores necessàries per atraure noves empreses i/o valorar aplicacions. La redacció d'aquest pla estratègic, així com els plans d'acció que se'n puguin dependre seran una eina de partida que ha d'alinejar les necessitats i interessos dels PAE.

2.5 Identificació dels actors que intervenen en l'àmbit de l'ocupació i el desenvolupament al territori.

A nivell d'Ocupació, es compta amb la Xarxa per a l'Ocupació de l'Urgell, que és un espai de treball en xarxa que reuneix diverses entitats i organismes de l'Urgell que realitzen programes d'orientació/inserció laboral i prospecció empresarial.

És un recurs que permet optimitzar recursos i esforços vers la inserció laboral de les persones que es troben en recerca de feina al territori. Són membres de la Xarxa: l'Ajuntament de Tàrraga, el Consell Comarcal de l'Urgell, l'Associació Alba, l'Associació Aspid, Caritas Tàrraga - Cartaes, Creu Roja Urgell, Inserta - Fundació Once i amb el suport de l'Oficina de Treball de Tàrraga.

Òbviament cada una d'aquestes entitats vetlla per orientar i inserir persones des del seu àmbit i en coordinació amb les empreses del territori. A més, que des del Consell Comarcal de l'Urgell també es dona suport en aquest àmbit als diversos municipis de la comarca.

Per altra banda, el Patronat de Promoció Econòmica de la Diputació de Lleida, així com el Patronat de Turisme de la Diputació de Lleida, el Consorci Català de Comerç, Artesania i Mora i l'Associació Leader Ponent serien exemples d'altres entitats del territori que tenen implicació en el desenvolupament local.

En aquest sentit, a continuació considerem oportú anomenar les entitats públiques i privades que van mostrar el seu interès i suport a aquest projecte en el moment de la seva sol·licitud mitjançant carta de suport.

Entitats públiques	Entitats privades
Ajuntament d'Agramunt	ACORD
Ajuntament d'Anglesola	Aspid
Ajuntament de Bellpuig	Associació Alba
Ajuntament de Belianes	Associació de Cases de Turisme Rural de l'Urgell
Ajuntament de Castellserà	Associació Leader de Ponent
Ajuntament de Ciutadilla	Associació AMIC – UGT
Ajuntament de la Fuliola	Borges Internacional Grup
Ajuntament de Preixana	Cambra de Comerç de Tàrraga
Ajuntament de Puigverd d'Agramunt	Canal Segarra Garrigues
Ajuntament de Tornabous	Carmelos Viuda Pifarré
Ajuntament de Vallbona de les Monges	Cartaes
Ajuntament de Verdú	Casa Delfín
Ajuntament de Vilagrassa	Creu Roja Urgell
Patronat de Promoció Econòmica de la Diputació de Lleida	Celestí Farré
Diputació de Lleida (presidència)	Eduard Seguí Ferreteria
	Foment Tàrraga
	Fundiciones Montfort
	Grupo Consist
	Inserta
	Jardineria Tecnologia i Regs
	Laumont Truffles
	Ponent Coopera - Ateneu Cooperatiu de les terres de Lleida
	Productos Flower
	Ros Roca

2.6. Resum històric que inclogui les accions executades al territori en els darrers anys en matèria de desenvolupament econòmic, ocupació i formació, empenedoria.

Desenvolupament econòmic

En l'àmbit del desenvolupament econòmic s'han executat diverses accions en els darrers anys, les més destacables en matèria de planificació i accions:

- **Pla d'Acció de Desenvolupament Socioeconòmic Local (Tàrraga) 2021-2025.** Estratègia conjunta del pla d'accions per al desenvolupament econòmic de l'Urgell. Es va impulsar aquesta estratègia per part del Consell Comarcal de l'Urgell i els ajuntaments de Tàrraga, Agramunt i Bellpuig per plantejar la necessitat de realitzar un pla d'acció per afavorir el desenvolupament socioeconòmic del territori
- **Pla de reactivació socioeconòmica de l'Urgell – Covid 19**, que va ser redactat per als agents de reactivació socioeconòmica durant la Pandèmia de la Covid-19 i on s'hi concreten mesures i accions per a la recuperació i la resiliència.
- **Estratègia de Desenvolupament Local per al període 2023-2027** de l'Associació Leader de Ponent, on es determina l'objectiu general "Millorar la capacitat de resiliència del territori per fer front als canvis futurs a nivell ambiental, social i econòmic".
- **Projecte per a la transformació econòmica de les Terres de Lleida, Pirineu i Aran 2020-2027 (PETELL 2020-2027).** Aquest projecte té per objectiu frenar i, en la mesura que sigui possible, revertir el despoblament que pateix de forma estructural la demarcació, abordant les causes de la problemàtica demogràfica i no tant les conseqüències.
- **Pla Estratègic de Turisme del Pirineu i les Terres de Lleida (2023 – 2026) document d'actualització del Pla Estratègic de Turisme del Pirineu i les Terres de Lleida 2019-2022**, basat en la potenciació d'un model estratègic de turisme sostenible sobre els pilars de la Sostenibilitat, l'Excel·lència, la Corresponsabilitat, i la Innovació, afavorint la competitivitat de la destinació.
- **Pla d'acció sectorial del sector de serveis a la gent gran de la comarca de l'Urgell (2018)** que inclou una diagnosi i una estratègia centrada tant en la conceptualització dels serveis (centrats en les persones, propers, diversos) com en el sistema de prestació d'aquests serveis (amb una visió

supralocal, aplicant criteris d'equilibri i solidaritat territorial, amb serveis descentralitzats i mancomunats).

- **Pla Estratègic pel Desenvolupament i l'Ocupació de l'Urgell (2014).** Document de diagnosi i prioritització d'un pla d'acció a curt i mig termini centrades en desenvolupar i potenciar els àmbits sectorials que tenen impacte en la generació d'ocupació i la creació de llocs de treball i que són motor del desenvolupament socioeconòmic de la comarca de l'Urgell. Document de planificació estratègica que ja ha esgotat el seu període de vigència.
- **Projecte d'Especialització i Competitivitat Territorial Motors Segarra&Garrigues,** per la innovació als nous regadius i la promoció de la cooperació vertical amb agroindústries.
- **Projecte INTERNISA** dirigit a augmentar el nombre de dones amb qualificació digital amb feina als territoris de l'ENI CBC MED mitjançant l'equilibri entre la demanda i l'oferta al mercat laboral.
- **Diagnosi i pla de dinamització i millora de la competitivitat dels Polígons d'Activitat Econòmica de l'Urgell:** projecte de diagnosi i de definició d'un pla d'acció per dinamitzar i captar activitat econòmica, tot detectant oportunitats de millora en els polígons industrial de l'Urgell.
- **Pla d'acció per la dinamització i millora de la competitivitat dels Polígons d'Activitat Econòmica de l'Urgell:** projecte d'implantació i d'execució d'un pla d'acció per dinamitzar i millorar la competitivitat dels Polígons Industrial de l'Urgell. (Sol·licitat en la convocatòria actual, pendent de si s'atorga)
- **Projecte de Regeneració Urbana dels Municipis de l'Urgell:** projecte gestionat pel Consell Comarcal a través d'una subvenció del MITECO amb Fons Next Generation EU per a "Proyectos Innovadores en el Reto Demográfico".
- **Pla de revitalització de locals buits de Tàrraga:** Projecte presentat per l'Ajuntament de Tàrraga i finançat en un 50% pel Consorci del Comerç, Artesania i de la Moda del departament d'empresa i treball de la Generalitat de Catalunya.

Paral·lelament, a aquest conjunt de documents que han guiat el nostre desenvolupament econòmic local i d'ocupació en els darrers anys, s'ha executat projectes complementaris a través dels **Agents d'Ocupació i**

Desenvolupament Local que han permès dur a terme plans de treball de les línies estratègiques dels diferents documents de planificació estratègica. En concret:

Per part de l'Ajuntament de Tàrraga:

- AODL. Tècnic/a d'Ocupació i Concertació Territorial: projecte per la consolidació d'un servei estable d'acompanyament i orientació laboral, i suport al desenvolupament de la concertació territorial.
- AODL. Foment del teixit empresarial de Tàrraga i la seva àrea d'influència: projecte per reforçar i consolidar el teixit econòmic de la ciutat en els sectors primari, industrial i de la construcció a través d'una diversificació qualificada d'activitats.
- AODL. Desenvolupament comercial i turístic de Tàrraga i la seva àrea d'influència: projecte per impulsar el turisme i sobretot reactivar el comerç com a una activitat de referència de la ciutat de Tàrraga potenciant-la com a model de ciutat oberta, equilibrada i de qualitat.
- AODL. Valorització dels actius turístics i culturals de Tàrraga i la seva àrea d'influència: projecte per impulsar el dinamitzar l'activitat turística del territori, entenent que en aquest camp hi ha moltes possibilitats i marge de millora per poder generar noves oportunitats per a la ciutadania.

Per part del Consell Comarcal de l'Urgell

- AODL. Dinamització del teixit productiu i la iniciativa emprenedora: projecte per l'acompanyament a les empreses, suport al teixit industrial, creació del mapa de cadenes de valor i creació d'una agència de desenvolupament local.
- AODL. Diversificació de l'economia a partir de la valorització dels recursos endògens: projecte per l'acompanyament de l'activitat turística i posada en valor de la riquesa cultural, patrimonial, gastronòmica, paisatgística,... del territori de l'Urgell.

Ocupació i formació

En quan a recursos en l'àmbit de l'ocupació i la formació a l'Urgell els podem dividir de la següent forma:

- Instituts i centres de formació professional reglada (veure detall a la pàgina 52)
- Serveis de formació i orientació laboral d'entitats públiques
 - o El Centre de Recursos per a l'Ocupació de l'Ajuntament de Tàrraga, La Solana, on es duen a terme programes orientats a la millora de l'ocupació i formació, com ara, l'Orienta, Treball i formació, el 30+, el Forma i Insereix i també s'ofereix suport a l'Ocupació Juvenil i FP Dual.
 - o El Consell Comarcal de l'Urgell du a terme programes de foment de l'ocupació que tenen per objecte treballar per a la millora de l'ocupabilitat de les persones participants com poden ser l'Orienta, el programa Treball i Formació i el de Suport a l'Ocupació juvenil.
- Serveis de formació i orientació laboral del tercer sector
 - o La Xarxa per a l'Ocupació de l'Urgell, creada el 2015, que agrupa diverses entitats i institucions locals per coordinar accions d'orientació, formació i ocupació a la comarca. El seu objectiu és optimitzar els recursos i oferir eines a les persones en recerca de feina.

Emprenedoria

El Consell **Comarcal de l'Urgell i l'Ajuntament de Tàrraga són el centre neuràlgic d'assessorament i acompanyament (Xarxa Emprèn)** a les persones emprenedores i treballa de forma concertada amb les administracions, entitats i els agents del territori per tal de posar en marxa una estratègia territorial en l'àmbit del desenvolupament local i l'emprenedoria.

En aquest sentit, tant el Consell com l'Ajuntament de Tàrraga tenen una llarga experiència conjunta de més de vuit anys en les funcions adreçades a l'assessorament, formació i acompanyament als emprenedors/es. A més, des de principis de l'any 2022 es va signar un conveni a tres bandes entre el Consell Comarcal, l'Ajuntament de Tàrraga i la Diputació de Lleida -a través del seu del Patronat de Promoció Econòmica- pel qual el **Centre d'Empreses Innovadores de Tàrraga (CEI Cal Trepàt), sota la gestió de l'Ajuntament, va esdevenir "Punt d'Atenció Globalleida"** i, per tant, va adquirir un radi d'acció comarcal.

Aquest nou punt d'atenció té per objecte prestar suport a totes aquelles iniciatives empresarials i també:

- Facilitar informació sobre ajuts i subvencions per a nous emprenedors i empreses.
- Realitzar assessorament per a l'elaboració del Pla d'Empresa i els passos a seguir per a crear una empresa.
- Oferir allotjament empresarial al viver d'empreses CEI Tàrraga de Cal Trepat així com fer el seguiment de noves empreses constituïdes, especialment les allotjades al mateix local.
- Organitzar sessions de formació sobre diferents aspectes de la gestió empresarial per a nous emprenedors i empreses en funcionament.
- Organitzar sessions de sensibilització de foment de l'emprenedoria per a estudiants i població en general.

En els últims cinc anys des de l'actual Punt d'Atenció Globalleida Urgell – CEI Cal Trepat de l'Ajuntament de Tàrraga i el Consell Comarcal de l'Urgell- han assessorat 542 persones i han ajudat a crear 20 empreses.

Per altra banda, hi ha programa d'**Emprenedoria Rural a Ponent – promogut en el marc d'un nou conveni signat entre l'Associació Leader de Ponent i CaixaBank**, a través del programa Terra d'Oportunitats.

També, a través de **Ponent Coopera hi ha el projecte 'REEIXIM L'OEST'**, que consta d'un programa de suport per a la creació de noves cooperatives a Ponent.

2.7. Identificació d'altres recursos amb potencialitats per a la dinamització territorial i la generació d'ocupació:

Hi ha un seguit de recursos que són potencialment rellevants a l'hora de generar ocupació i dinamitzar el territori i que esdevenen una oportunitat pel desenvolupament local. Es desglossen seguidament:

Comunicacions

Tot i ser una comarca fora dels eixos principals (AVE, autopistes...), compta amb una via de comunicació principal com és l'A-2 entre Barcelona i Madrid, la qual passa per Tàrraga i Bellpuig junt amb la N-II, la carretera antiga, que encara disposa del tram entre Tàrraga i Bell-lloc d'Urgell. També compta amb la C-14,

l'anomenat eix Tarragona-Andorra, que passa per municipis com Agramunt i Tàrraga.

Pel que fa a carreteres secundàries, compta amb un bon nombre de carreteres com la C-53 que connecta Tàrraga amb Balaguer o la L-310 que connecta Tàrraga amb Guissona. La gran majoria de municipis de l'Urgell tenen un bon accés per carretera.

L'Urgell també compta amb la R12 i la RL3, les línies de tren de Rodalies de Lleida - Cervera i Lleida - Manresa - Barcelona - Hospitalet de Llobregat que ambdues tenen parada a Bellpuig, Anglesola i Tàrraga.

Per últim, la comarca de l'Urgell compta amb diverses línies d'autobús que connecten les diferents poblacions amb Tàrraga i altres ciutats importants com Lleida i Barcelona. Aquest servei és essencial per a la mobilitat dels residents, especialment per a aquells que no disposen de vehicle propi.

Patrimoni cultural

La comarca de l'Urgell compta amb un patrimoni cultural ric i divers, així com amb esdeveniments de gran rellevància que tenen el potencial d'actuar com a motors de dinamització territorial i generació d'ocupació. La posada en valor i promoció d'aquests recursos culturals pot impulsar sectors econòmics com el turisme, la gastronomia, l'artesanía i els serveis. A més, l'atractiu cultural pot servir per atreure noves iniciatives empresarials i augmentar la visibilitat de la comarca tant a nivell nacional com internacional.

Monuments i edificis històrics:

- **Monestir de Vallbona de les Monges:** Un dels tres monestirs cistercencs de la Ruta del Cister, és un centre espiritual i històric important que atrau molts visitants i pelegrins.
- **Conjunt històric d'Agramunt:** Aquesta vila té un ric patrimoni medieval amb edificis com l'església romànica de Santa Maria d'Agramunt, famosa per la seva portalada.
- **Castell del Remei:** Una antiga colònia agrícola que combina un celler històric amb un entorn natural i un patrimoni arquitectònic destacable.

Museus i centres culturals:

- **Museu Comarcal de l'Urgell - Tàrraga:** Ofereix una visió completa de la història de la comarca, amb especial atenció a l'època medieval i a les tradicions locals.

- **Espai Guinovart a Agramunt:** Un centre d'art contemporani dedicat a l'obra de Josep Guinovart, que connecta la cultura local amb l'art modern.

Fires i festes amb potencial dinamitzador

- **Fira del Torró i la Xocolata a la Pedra (Agramunt):** Aquesta fira és un referent a Catalunya, centrada en els productes dolços tradicionals de la zona, especialment el torró d'Agramunt, reconegut arreu. La fira no només atrau visitants, sinó que també dinamitza el sector agroalimentari local.
- **Fira de Teatre al Carrer de Tàrraga:** Un esdeveniment cultural de gran envergadura, considerat una de les fires de teatre més importants d'Europa. Reuneix companyies teatrals i públic de tot el món, amb un impacte significatiu en l'economia local, especialment en sectors com l'hostaleria i els serveis.
- **Festa Major de Tàrraga:** Amb una combinació d'activitats tradicionals, música, cultura i esports, és un esdeveniment central per als habitants i visitants. Promou la cohesió social i genera una dinamització econòmica a través del consum local.
- **Festa de Sant Antoni Abat (Agramunt):** Aquesta festa tradicional inclou els populars Tres Tombs, i es tracta d'una celebració amb una forta presència en la cultura rural de la comarca, que pot dinamitzar l'agricultura i la ramaderia locals.

Altres tipus de patrimoni:

- **Guerra Civil:** Aquest conflicte bèl·lic va deixar-nos alguns refugis antiaeris, el camp d'aviació d'Agramunt o algunes construccions militars republicanes de defensa repartides pel sud de la comarca.
- **Poblats ibèrics:** El poblament iber ens ha deixat algunes restes de poblats com el Molí d'Espígol a Tornabous, els Estincells a Verdú, el Tossal del Moro de Castellserà o la necròpolis d'Almenara Alta.
- **Béns Culturals d'Interès Nacional i Local:** Són béns integrats dins del patrimoni cultural català. En el cas dels Nationals, disposem d'un total de 32 a la comarca.
- **Castells i Torres de Guaita:** La comarca encara conserva un bon nombre d'aquestes fortaleses en diferents pobles i ciutats.
- **Edificis religiosos**
- **Arquitectura popular i agrícola:** Construccions com els pous de gel, cabanes de volta, molins fariners, pedra seca, etc.

Patrimoni natural

El patrimoni natural de la comarca de l'Urgell, incloent paisatges agrícoles, rius, zones humides, i espais naturals protegits com els Espais Naturals de Ponent, ofereix un gran potencial per a la dinamització territorial. Aquests recursos naturals, si es gestionen de manera sostenible, poden impulsar l'ecoturisme, el turisme actiu, i altres activitats econòmiques relacionades amb la natura, alhora que contribueixen a la conservació de l'entorn i la biodiversitat. La promoció d'aquests espais, combinada amb iniciatives locals de desenvolupament rural, pot generar ocupació i atreure un turisme de qualitat, afavorint el creixement econòmic i social de la comarca.

Espais Naturals de Ponent:

- **Secans de Belianes-Preixana:** Aquest espai natural protegit forma part de la Xarxa Natura 2000 i és una de les zones de secà més importants de la comarca. El paisatge, dominat per camps de conreu i hàbitats esteparis, és un lloc d'elevada biodiversitat, especialment per a les aus estepàries, com el sisó i el gaig blau, que atreuen ornitòlegs i amants de la natura.
- **Plans de Sió i secans de Montclar:** Aquest espai de gran valor ecològic i paisatgístic es caracteritza per la presència de conreus de secà i petits nuclis de vegetació natural. És un dels punts d'interès per a l'observació de fauna i per al desenvolupament d'activitats de turisme actiu com el senderisme i les rutes en bicicleta.

Rius i zones de ribera:

- **Riu Corb:** Un dels principals cursos d'aigua de la comarca, el Riu Corb travessa paisatges de gran bellesa natural, amb riberes ben conservades que ofereixen un entorn idoni per al desenvolupament de rutes de senderisme i cicloturisme. La protecció i millora d'aquestes àrees pot fomentar el turisme sostenible i crear ocupació en sectors com la gestió ambiental.

Paisatges agrícoles i rutes paisatgístiques:

- **Mosaic de conreus de secà i regadiu:** La combinació de conreus tradicionals de cereals, ametllers i oliveres en secà, amb camps de regadiu, conforma un paisatge característic de l'Urgell. Aquest entorn és ideal per al desenvolupament d'activitats d'agroturisme i per a la creació de rutes paisatgístiques que posin en valor el patrimoni agrari de la comarca.

Zones de lleure i parcs naturals:

- **Parc de Sant Eloi (Tàrraga):** Un espai verd dins el nucli urbà que combina vegetació autòctona amb zones de lleure. Aquest parc és un lloc de trobada i esbarjo per als habitants de la comarca i ofereix possibilitats per a l'organització d'esdeveniments culturals a l'aire lliure.

- **Serra del Tallat:** Amb unes vistes espectaculars sobre la plana d'Urgell, la Serra del Tallat és un espai natural ideal per a activitats com el senderisme i l'observació de la natura. La seva ubicació, entre l'Urgell i la Conca de Barberà, el converteix en un punt estratègic per al turisme de muntanya i rural.

Teixit comercial i empresarial

El teixit comercial i empresarial de la comarca de l'Urgell és un element fonamental per a la dinamització territorial i la generació d'ocupació. Amb una xarxa d'empreses diversificada, que inclou tant PIMEs com grans indústries, i una important presència de comerç local, la comarca té un potencial notable per continuar creixent i atraient noves inversions. Els mercats setmanals, les fires i les associacions de comerciants són eixos vertebradors que mantenen la vitalitat econòmica i social del territori. A més, les infraestructures industrials i logístiques, juntament amb els serveis de suport a l'emprenedoria, contribueixen a la sostenibilitat i competitivitat del teixit empresarial, fent de l'Urgell una comarca amb gran potencial per al futur.

Nombre total d'empreses i distribució sectorial

- **Diversitat empresarial a l'Urgell:** La comarca de l'Urgell compta amb un teixit empresarial diversificat que inclou empreses del sector primari (agricultura i ramaderia), secundari (indústria agroalimentària, manufactura) i terciari (comerç, serveis). L'estructura empresarial facilita la creació d'ocupació i contribueix a la vitalitat econòmica de la comarca.
- **Petites i mitjanes empreses (PIMEs):** La majoria de les empreses de la comarca són petites i mitjanes empreses (PIMEs), sovint de caràcter familiar. Aquestes empreses són fonamentals per al desenvolupament local, ja que proporcionen ocupació directa a la població i generen activitat econòmica en els nuclis urbans i rurals.

Les PIMEs a l'Urgell tenen un paper clau en la dinamització del territori, ja que moltes estan vinculades a sectors estratègics.

	Fins a 9 treballadors	De 10 a 49 treballadors	De 50 a 249 treballadors	De 250 i més treballadors	TOTAL
Agricultura	88	6	0	0	94
Indústria	98	43	13	3	157
Construcció	129	16	0	0	145
Serveis	760	100	26	1	887
TOTAL	1.075	165	39	4	1.283

Empreses de l'Urgell per sector d'activitat econòmica i grandària. Juny 2024 (dada provisional)

Importància del comerç local i mercats

- **Comerç local com a eix vertebrador:** El comerç local destaca a les principals poblacions de l'Urgell (Tàrrrega, Agramunt i Bellpuig) tenint un paper central

en la vida quotidiana, oferint béns i serveis als residents i contribuint a la cohesió social.

El comerç local també atrau consumidors de comarques veïnes, especialment durant les fires i mercats especialitzats. Aquest flux de visitants és vital per mantenir l'activitat comercial durant tot l'any i per evitar la desertificació comercial dels centres urbans.

- o **Mercats setmanals i fires:** Els mercats setmanals són una tradició arrelada a la comarca. El Mercat de Tàrraga, per exemple, és un dels més importants i antics de la comarca, oferint una àmplia gamma de productes frescos, roba, artesanía i altres béns.

A més dels mercats setmanals, les fires locals, com la Fira del Torró i la Xocolata a la Pedra d'Agramunt, són esdeveniments clau per a la dinamització econòmica, ja que atreuen milers de visitants i permeten als comerciants i empresaris locals donar a conèixer els seus productes a un públic més ampli.

Zones industrials i parcs empresarials

- o **Polígons industrials:** La comarca de l'Urgell disposa de diversos polígons industrials, com el **Polígon Industrial La Canaleta** a Tàrraga, que acullen empreses de sectors variats, des de la indústria agroalimentària fins a la manufactura i la logística. Aquests polígons són crucials per al desenvolupament econòmic, ja que ofereixen espais adequats per a l'activitat industrial i empresarial.

La disponibilitat de sòl industrial i l'accés a bones infraestructures de transport, com la C-14 i l'A-2, fan de l'Urgell una comarca atractiva per a noves inversions industrials, generant llocs de treball i dinamitzant l'economia local.

- o **Parcs empresarials i suport a l'emprenedoria:** A més dels polígons industrials, la comarca compta amb parcs empresarials que ofereixen serveis a empreses emergents i emprenedors. Espais com **CEI Tàrraga** (Centre d'Empreses Innovadores) proporcionen suport tècnic, assessorament i infraestructures modernes per a noves empreses, afavorint la innovació i la creació de noves activitats econòmiques.

Aquest tipus de centres són essencials per retenir talent local, fomentar la creació de noves empreses i diversificar l'economia de la comarca.

Serveis i infraestructures de suport al comerç i l'empresa

- o **Associacions de comerciants i empresaris:** Les associacions de comerciants i empresaris, com **Foment Tàrraga** o la **Cambra de Comerç**, tenen un paper fonamental en la defensa dels interessos del teixit comercial i empresarial de

la comarca. Organitzen activitats, campanyes de promoció i formació per als seus membres, contribuint a la millora contínua del sector.

Aquestes entitats també treballen en col·laboració amb l'administració local i altres agents econòmics per desenvolupar projectes de dinamització comercial i de suport a l'emprenedoria, essencials per a la vitalitat econòmica del territori.

- o **Infraestructures logístiques i de transport:** Les bones comunicacions viàries i ferroviàries a la comarca, amb connexions directes a la resta de Catalunya i a l'estat espanyol, són un factor clau per al desenvolupament del teixit empresarial. L'existència de centres logístics i empreses de transport a la comarca facilita la distribució de productes i serveis, tant a nivell local com internacional.

La millora contínua d'aquestes infraestructures és vital per garantir la competitivitat del teixit comercial i empresarial de la comarca, especialment en sectors com l'agroalimentari i la manufactura.

Gastronomia

La gastronomia de la comarca de l'Urgell és un recurs fonamental per a la dinamització territorial i la generació d'ocupació. Productes de gran tradició i qualitat, com el torró d'Agramunt, l'oli d'oliva i el vi, són motors econòmics que, combinats amb fires i esdeveniments, poden atreure turistes i potenciar el sector agroalimentari local. A més, la integració de la gastronomia amb el turisme rural i l'agroturisme ofereix noves vies per a la creació de llocs de treball i per a la promoció de la comarca com a destí turístic de referència.

Productes típics amb potencial gastronòmic

- **Torró d'Agramunt:** El torró d'Agramunt és un producte emblemàtic de la comarca, amb una llarga tradició que es remunta al segle XVIII. Elaborat amb ingredients locals com les avellanes i les ametlles, aquest torró compta amb Indicació Geogràfica Protegida (IGP), la qual cosa garanteix la seva qualitat i autenticitat.
- **Oli d'oliva verge extra:** L'Urgell és una terra de tradició olivarera, amb olis d'oliva verge extra de gran qualitat, especialment dels conreus de les varietats arbequina i verdal. Aquest producte és un pilar de la gastronomia local i un element clau per al desenvolupament de l'agroturisme, amb la creació de rutes de l'oli i experiències d'oleoturisme. Les cooperatives i molins d'oli de la comarca, com la Cooperativa de Sant Isidre de Belianes o la Cooperativa del Camp de

Maldà, poden esdevenir centres d'atracció turística i generadors d'ocupació, tant en la producció com en la comercialització i el turisme

- **Vi de la DO Costers del Segre:** Encara que la Denominació d'Origen (DO) Costers del Segre inclou diverses subzones, la producció vinícola de l'Urgell destaca pels seus vins de qualitat, elaborats amb varietats autòctones i adaptades al clima de la plana.

El vi, com a producte gastronòmic i cultural, pot ser explotat turísticament a través de visites als cellers, tastos de vi i esdeveniments enoturístics, contribuint a la dinamització econòmica de la zona.

Fires i esdeveniments gastronòmics

- **Fira del Torró i la Xocolata a la Pedra d'Agramunt:** Aquest esdeveniment és un referent a Catalunya, no només pel seu volum de visitants, sinó també pel seu impacte en la promoció del torró i altres productes artesanals de la comarca. A més de les activitats comercials, la fira inclou demostracions de cuina, tallers, i degustacions, que posen en valor la gastronomia local i fomenten la creació de nous negocis relacionats.

Mercats setmanals

Aquests mercats setmanals són una plataforma clau per a la venda de productes locals i frescos, incloent fruites, verdures, embotits, formatges i altres especialitats de la comarca. Són punts de trobada per a productors i consumidors, que poden ser potenciats com a espais de dinamització econòmica i social. Es celebren setmanalment dilluns a Tàrraga, dimarts a Bellpuig i dimecres a Agramunt.

Gastronomia i turisme rural

- **Agroturisme i allotjaments rurals:** Molts allotjaments rurals de l'Urgell ofereixen experiències gastronòmiques com tallers de cuina tradicional, tastos de productes locals i visites a explotacions agrícoles. Aquest tipus d'oferta complementa l'experiència turística i contribueix a la diversificació econòmica del territori.

L'explotació de masies i cases rurals com a espais per a la promoció de la gastronomia local, amb serveis com restaurants o cuines participatives, pot generar noves oportunitats de negoci i ocupació.

Ruralitat

La ruralitat és un actiu fonamental per a la comarca de l'Urgell, amb un gran potencial per a la dinamització territorial i la generació d'ocupació. L'agricultura i la ramaderia, combinades amb el turisme rural i l'agroturisme,

ofereixen oportunitats per mantenir la població i preservar el caràcter rural de la comarca. La promoció del patrimoni rural, la vida comunitària i les iniciatives econòmiques locals pot contribuir a la sostenibilitat del medi rural i al desenvolupament d'una economia diversificada i resiliència. La integració de la ruralitat en l'estratègia de desenvolupament territorial pot convertir l'Urgell en un referent de qualitat de vida i sostenibilitat rural a Catalunya.

Agricultura i ramaderia com a pilars econòmics

- **Conreus tradicionals de secà i regadiu:** L'agricultura és una de les principals activitats econòmiques de la comarca de l'Urgell, amb conreus de cereals, ametllers, oliveres, vinyes i fruiters. La combinació de conreus de secà amb zones de regadiu ha modelat un paisatge agrícola ric i divers que és fonamental per a la identitat rural de la zona.

La promoció de productes locals a través de denominacions d'origen i la transformació agroalimentària ofereixen oportunitats per a la creació de cooperatives i petites empreses que poden generar ocupació i fixar població al territori.

- **Ramaderia i explotacions familiars:** La ramaderia, especialment la cria de bestiar porcí, boví i oví, continua sent una activitat rellevant a la comarca. Les explotacions familiars mantenen les pràctiques tradicionals i contribueixen a la sostenibilitat del medi rural.

La potenciació de la ramaderia ecològica i la venda directa de productes derivats com carn, formatges i embotits poden esdevenir motors de desenvolupament econòmic, alhora que afavoreixen la diversificació de les economies familiars rurals.

Turisme rural i agroturisme

- **Allotjaments rurals:** L'Urgell compta amb nombroses masies, cases rurals i allotjaments turístics. La creació de paquets turístics que integrin aquests allotjaments amb activitats culturals, gastronòmiques i de natura és una oportunitat per atreure turistes interessats en descobrir el caràcter rural de la comarca, contribuint a la generació d'ingressos i llocs de treball.
- **Rutes turístiques temàtiques:** Les rutes temàtiques, com la Ruta dels Castells del Sió, la Ruta de l'Oli, o la Ruta del Vi, permeten als visitants explorar la comarca des d'una perspectiva rural, connectant els diferents pobles i paisatges agrícoles amb el patrimoni cultural i natural. Aquestes rutes fomenten el turisme de qualitat i ajuden a desestacionalitzar l'oferta turística, oferint noves oportunitats per a negocis locals, guies turístics i altres serveis associats.

Foment de la vida comunitària i social

- **Mercats i fires locals:** Els mercats setmanals i les fires locals són espais de trobada on es promou la venda directa de productes de proximitat. Aquests espais ajuden a mantenir la vida social als pobles i potencien l'economia local. La creació de noves fires o l'expansió de les existents amb temàtiques relacionades amb la ruralitat, com el mercat de productes ecològics o la fira de l'artesanía, pot dinamitzar l'economia i promoure la participació ciutadana.
- **Associacions i cooperatives locals:** Les associacions de pagesos, cooperatives agrícoles i altres entitats locals tenen un paper fonamental en la promoció de la ruralitat i la defensa dels interessos dels habitants del món rural. Aquestes entitats poden impulsar projectes col·lectius que contribueixin a la millora de la qualitat de vida i la sostenibilitat del medi rural. Les cooperatives, a més, poden facilitar l'accés a mercats més amplis per als productes locals i oferir formació i suport tècnic als agricultors i ramaders, fomentant així la innovació i la competitivitat del sector.

Patrimoni rural i arquitectònic

- **Conservació de masies i edificis tradicionals:** El patrimoni arquitectònic rural, com les masies, els molins, els cellers i altres edificis tradicionals, és una part essencial de la identitat de l'Urgell. La rehabilitació i conservació d'aquests edificis, amb usos adaptats a les necessitats modernes (com ara allotjaments rurals o centres culturals), és clau per mantenir el patrimoni i atraure visitants. La posada en valor d'aquests espais com a part de l'oferta turística o per a l'organització d'esdeveniments culturals pot generar ocupació i donar nova vida a edificis que formen part de la història rural de la comarca.

2.8. Descripció de la metodologia i instruments metodològics utilitzats per a la diagnosi.

Eines metodològiques d'anàlisi i diagnosi del teixit socioeconòmic de la comarca.

Les principals eines metodològiques utilitzades en la fase de diagnosi són:

La base de dades estratègica:

En procés d'anàlisi s'ha creat una base de dades amb informació no només de contacte i dades generals de les empreses, sinó també dades estratègiques, com la seva posició en la cadena de valor, dades financeres extretes del Registre Mercantil (a través del software SABI), i altres aspectes claus com la facturació, rendibilitat i evolució de les vendes.

Aquesta base de dades combina informació documental amb resultats de treball de camp i entrevistes amb els empresaris, sent un element crucial per al seguiment i monitoratge del projecte.

El mapeig per cadenes de valor:

El mapa de les cadenes de valor ha constituït el **gruix i el principal element de diferenciació de la diagnosi del territori** i ha permès definir línies estratègiques i un pla d'acció enfocat a reptes més concrets per a la comarca de l'Urgell.

El concepte de cadena de valor ofereix una perspectiva més ajustada a la realitat empresarial ja que analitza les empreses no només des de les dades demogràfiques o de mercat laboral, sinó a partir de la seva activitat en segments estratègics concrets, tenint en compte tant els proveïdors de productes i serveis com els centres de coneixement i els canals de distribució.

Aquest model, similar al concepte de clúster, permet identificar les relacions empresarials dins d'un territori petit com l'Urgell, on les empreses poden col·laborar per afrontar reptes comuns i impulsar projectes conjunts. Treballar en aquesta clau no només millora la diagnosi econòmica del territori, sinó que també facilita la definició d'objectius i accions més concretes.

El següent esquema resumeix i exemplifica el procés metodològic que s'ha seguit per assolir el mapeig de cadenes de valor. **En primer lloc, s'identifiquen el conjunt d'inputs que serveixen per mapejar el teixit empresarial. En segon lloc, el procés de treball per determinar les cadenes de valor existents** tenint en compte els següents criteris: el grau d'especialització del conjunt d'empreses, la

massa crítica (3 o 4 empreses no serien suficients en termes generals), la concentració geogràfica (amb límits espacials molt variables) i un entorn, on es desenvolupi el negoci, que sigui l'element integrador de la competitivitat de les empreses de la zona (proveïdors competitius, centres tecnològics, capital humà...).

Criteris per identificar cadenes de valor de negoci / clústers

A partir d'aquí, **s'extreuen els outputs per tal de poder disposar d'informació qualitativa que contribueixi a definir el pla d'acció.**

Procés de mapping de les cadenes de valor per segments estratègics de negoci

Dins de la metodologia usada, no només es defineixen les cadenes, es dibuixen i es donen les principals dades, sinó que es fa una primera identificació dels principals reptes de negoci d'aquestes cadenes.

Eines metodològiques per a la participació i implicació de les empreses i actors clau de territori.

Amb l'objectiu de garantir la participació dels agents implicats en especial de les empreses i els seus comandaments, s'han utilitzat les següents eines metodològiques:

Entrevistes:

Les entrevistes han estat una de les principals activitats del projecte. A través de les entrevistes, l'equip consultor no únicament ha recollit informació qualitativa sobre l'empresa, sinó que el principal focus ha estat detectar els principals reptes estratègics del territori. En aquestes entrevistes, també s'ha vetllat per estrènyer el vincle amb el sector empresarial entenent que aquest es clau al implementar polítiques de desenvolupament local. L'entrevista també aportarà inputs clau per a l'elaboració del mapeig del sector. A continuació es descriuen les principals característiques:

- L'entrevista es sol fer a la direcció general de l'empresa perquè son les persones que dins l'empresa tenen una visió estratègica tant del mercat com de l'empresa i poden liderar les accions de canvi.
- L'entrevista sol durar al voltant d'una hora i mitja
- Per la selecció de les entrevistes amb empreses els criteris utilitzats són:
 - Empreses que siguin de diferents cadenes de valor.
 - Empreses que ocupin diferents llocs en les baules de la cadena de valor de un negoci.
 - Empreses de producte propi de manera preferent versus empreses que siguin distribuïdors.
 - Empreses dinàmiques i innovadores que destaquin per les seves estratègies de diferenciació i creixement.
 - Empreses que apareixen com a nous jugadors en algunes cadenes tradicionals.

- Empreses industrials però també empreses de software o d'alt valor afegit.

Taules de treball

Es tracta de taules de treball de contrast i validació de la diagnosi, concebudes com espais de trobada entre empreses de les diferents cadenes de valor, amb l'objectiu de debatre i arribar a consensos sobre les conclusions del projecte.

En aquestes taules es presenten els principals continguts de la diagnosi, tot fomentant la participació activa dels assistents. Les taules tracten temàtiques diverses amb l'objectiu de consensuar línies estratègiques de desenvolupament territorial i debatre sobre possibles accions concretes que puguin impulsar el desenvolupament de les cadenes de valor del territori.

Presentacions de concepte i diagnosi

Es tracta de documents power-point que s'han facilitat a totes les empreses participants al projecte amb l'objectiu de traslladar-los de forma clara i concisa les principals conclusions, dades i reptes estratègics detectats en la fase de diagnosi. Donat el perfil dels assistents a les taules de treball, es una eina clau per mostrar el rigor de l'anàlisi i emprendre les taules de treball amb una informació de context i diagnosi inicial compartida i actualitzada.

TEIXIT EMPRESARIAL

3. Anàlisi del teixit empresarial per cadena de valor.

Contextualització de l'anàlisi.

L'anàlisi del teixit productiu per cadenes de valor, tal i com es detalla en l'apartat anterior ha estat la principal eina metodològica del present pla estratègic.

Per a l'anàlisi del teixit empresarial de la comarca de l'Urgell, s'ha creat una base de dades segmentada a partir del **SABI Online** i el **Registre Mercantil**, i s'han realitzat també entrevistes amb empreses.

Es va partir de les dades de 1.352 empreses mercantils amb seu a l'Urgell, descartant aquelles sense dades de facturació en els darrers 5 anys i s'hi van incloure empreses que es mencionaven en les entrevistes (encara que no tinguessin dades de facturació). D'altra banda es van identificar 205 delegacions empresarials a la comarca, excloent empreses de comerç al detall sense centre de decisió local. Amb això l'univers afí de l'estudi el configuraven 1.266 empreses.

Empreses	RANG DE FACTURACIÓ	Nº Empreses	% Emp.	Facturació (M€)	% Fact.	Treballadors	% Treb.
Empreses analitzades	Més 1M€	213	17%	2.338,6 €	91%	5.766	67%
	Entre 250 i 1M€	343	27%	173,78 €	7%	1.688	20%
	Menys 250 mil	17	1%	1,4 €	0%	29	0%
	Delegacions	38	3%				
	TOTAL ANALITZADES	611	48%	2.513,7 €	98%	7.483	87%
Resta d'empreses							
	Menys 250 mil no analitzades	655	38%	56,8 €		1134	16%
TOTAL	TOTAL UNIVERS	1.266		2.570,6 €		8.617	

De l'univers total de **1.266 empreses** afí d'identificar negocis s'han analitzat una per una 611 empreses, que suposen un **48 % de les empreses** i delegacions de la comarca, **98% de la facturació** i el **87% dels treballadors**.

Aquests resultats permeten definir cadenes de valor amb un impacte molt significatiu en termes agregats amb les que treballar.

Una part molt rellevant de les activitats dutes a terme han estat les **entrevistes** realitzades que han permès tant nodrir el contingut estratègic i les conclusions.

S'han realitzat breus entrevistes telefòniques, contactes per correu electrònic i **22 entrevistes en profunditat** amb empreses i agents rellevants de l'Urgell de tots els sectors econòmics:

Empreses entrevistades en el marc del Pla Estratègic Urgell Objectiu 2030.

1. PLAT PREU SL (Culinarium) 12. TALLER ARTESANAL VIRGINIAS SL

2. LAUMONT SL 13. ISPROX CONSULTING SL

3. VELIMA SYSTEM SL 14. ROS ROCA SAU

4. COTECNICA SCCL 15. TALLERS VIDAL AMILL SL

5. FUNDICIONES MONTFORT SL. 16. JYMPA FUTURAGRO, S.L.

6. ARENES BELLPUIG 17. WI DO IT GROUP SL

7. VIUFA PIFARRE Y COMPAÑIA SL 18. MOLGRA SLU

8. TORRONS VICENS SL 19. MOTOR TÀRREGA TRUCKS 360, S.L.U.

9. GRUP JOVE BALASCH SL 20. EUROPISTACHIOS 2070 SL.

10. BORGES AGRICULTURAL & INDUSTRIAL EDIBLE OIL SAU 21. FOOD FOR JOE PETFOOD, S.L

11. PRODUCTOS FLOWER SA 22. BIO PET FOOD SL.

Mapeig del teixit empresarial per cadenes de valor

Resultat de les entrevistes realitzades així com de l'intens anàlisi de la base de dades i fons secundàries s'ha pogut dur a terme la identificació de les diferents cadenes de valor identificades a la comarca de l'Urgell

LES CADENES DE VALOR	Total seu Urgell	Total delegacions	Total Empreses	% Empreses	Total ocupació*	% Ocupació	Total facturació (M. €) ¹	% Facturació
ALIMENTACIÓ i INDÚSTRIA AUXILIAR	187	7	194	31,75%	3190	42,63%	1.738,68 €	69,17%
CONSTRUCCIÓ ³ i INDÚSTRIA AUXILIAR	173	5	178	29,13%	1483	19,82%	207,78 €	8,27%
LOGÍSTICA	38	3	41	6,71%	303	4,05%	43,18 €	1,72%
MOBILITAT	34	6	40	6,55%	400	5,35%	156,17 €	6,21%
HABITAT ³	27	2	29	4,75%	243	3,25%	27,31 €	1,09%
SALUT	23	2	25	4,09%	144	1,92%	12,83 €	0,51%
TURISME	17	5	22	3,60%	127	1,70%	13,42 €	0,53%
SERVEIS A LES EMPRESES	22		22	3,60%	478	6,39%	82,24 €	3,27%
RESIDUS i INDÚSTRIA AUXILIAR ³	14	1	29	4,75%	609	8,14%	157,02 €	6,25%
ALTRES	9	5	14	2,29%	55	0,73%	4,71 €	0,19%
MODA	10	1	11	1,80%	124	1,66%	9,92 €	0,39%
INDÚSTRIES CREATIVES i CULTURALS ³	8		8	1,31%	103	1,38%	20,20 €	0,80%
ENERGIA	5		5	0,82%	203	2,71%	37,54 €	1,49%
ESPORT	4		4	0,65%	19	0,25%	2,04 €	0,08%
SERVEIS FINANCERS	2	1	3	0,49%	2	0,03%	0,71 €	0,03%
TOTAL	573	38	611		7.483		2.513,75 €	

FONTS: Elaboració pròpia de Cluster | Development a partir de dues fonts : (a) el Registre Mercantil a través de la eina SABI Online, (b) Les dades directes obtingudes a través de les 20 entrevistes realitzades amb el sector que han permès actualitzar dades de facturació i nombre d'empleats.

NOTES:

1 Les dades ofertes tant de facturació com d'ocupats són de l'últim any disponible al SABI, que en un 71,3% dels casos es correspon amb l'any 2022, el 10,4% són dels anys (2021 i 2020) i la resta són d'anys anteriors.

Concretament s'han identificat doncs 15 cadenes de valor presents a la comarca d'entre les que destaca de manera contundent la cadena de valor de l'**alimentació**.

Cadena de valor de l'alimentació a la comarca de l'Urgell és la més rellevant en termes de massa crítica, ocupació i volum de facturació agregat a molta distància de la resta de cadenes de valor identificades donat que concentra prop de 200 empreses que facturen més de 1.750 M€ i ocupen a més de 3.200 persones, +40% de la comarca.

Destaca en segona posició i a força distància pel que fa a facturació la cadena de valor de la construcció amb el 30% de les empreses de la comarca i una facturació agregada de 225M€ o la cadena de valor de habitat amb 32 empreses i més de 100M€ de facturació així com la de residus que en factura més de 150M€.

En el següent apartat s'analitzaran en profunditat les cadenes de valor de major rellevància a la comarca: Alimentació, Construcció, Habitat i Residus. Tot i no haver estat prioritzades, mencionem també, a grans trets, algunes de les cadenes de valor secundàries a tenir en compte.

- **LOGÍSTICA:** Els grans operadors logístics estan especialitzats en la cadena de valor de l'alimentació (i per tant classificats allà) aquí queden alguns operadors de mida més petita (només una desena facturen per sobre del milió d'€) i algun amb capacitat d'oferir un centre logístic com TRANSBERTAN o ONDARA LOGÍSTICA.
- **MOBILITAT:** Trobem una cadena de valor formada principalment per concessionàries i tallers, ja sigui de vehicle pesat o de vehicle lleuger d'empreses que no tenen el centre de decisió local. Destaca especialment

Motor Tàrrrega, innovadora i amb un volum de facturació +75M€. Reptes vinculats a la electrificació, la concentració global de concessionaris (les marques volen reduir el pes del canal) i una forta dificultat de captació i retenció del talent.

- **ENERGIA:** A l'Urgell la cadena està centrada bàsicament en la part auxiliar destacant la presència de Indox Eney i Equiptank, responsables de la gran part de la facturació d'aquesta cadena i que fabriquen cisternes per l'emmagatzament de carburants, gasos líquuats i altres.
- **SALUT:** A la comarca és una cadena principalment assistencial que està formada per clíniques, òptiques, residències i demés serveis necessaris per atendre a la població. També s'han tingut en compte els serveis vinculats a salut animal per mascotes
- **MODA:** Trobem una cadena de valor formada per 10 empreses de les quals 4 són retailers independents, 2 distribuïdores i 4 empreses interessants fabricants de mida petita especialitzades en fabricació de teixit de punt (Manufacturas Vall Benages), confecció (Jaudol), preparació de la pell (CurtiCub) o Confeccions 2012 que fabrica marroquineria per 3rs

Un cop analitzades les cadenes de valor i en funció dels següents criteris: massa crítica, atractiu del mercat, potencial avantatge competitiu, lideratges locals privats i receptivitat finalment es van seleccionar 4 cadenes de valor a prioritzar:

- producte alimentari
- alimentació animal
- habitat (llar + contract)
- construcció

Per analitzar en profunditat aquestes cadenes, es van organitzar quatre **taules de treball**:

A cada taula de treball hi han participat els tècnics de l'empresa consultora, l'equip tècnic del Consell Comarcal i l'AODL de foment del teixit empresarial, conjuntament amb la resta d'equip de la Regidoria de Promoció Econòmica de l'Ajuntament.

- **Taula de treball Producte alimentari:**

16 de maig a les 11:00

Ubicació: Agramunt

Empreses participants: Torrons Vicens, Laumont Truffles, Turrone Roig, El taller Artesanal de Virginias, Talkual Foods.

Confirmen gran interès però no hi assistir per agenda: Grup Borges, Grup Alba, Cooperativa l'Olivera, Europistachios.

- **Taula de treball Alimentació Animal**

16 de maig a les 15:30

Ubicació: Bellpuig

Empreses participants: Copiral, Food for Joe, Cooperativa d'Ivars, Grupo Consist, Bio Pet Food, Cotècnica.

- **Taula de treball Construcció**

23 de maig a les 11:00

Ubicació: Tàrrega

Empreses participants: Jaume Costa, Bigmat Cama, Arenes Bellpuig, Ceràmica Belianes, Novelec Segre, Tallers Vidal Amill, Fundicions Montfort, Seguí Clima.

- **Taula de treball Hàbitat**

23 de maig a les 15:30

Ubicació: Tàrrega

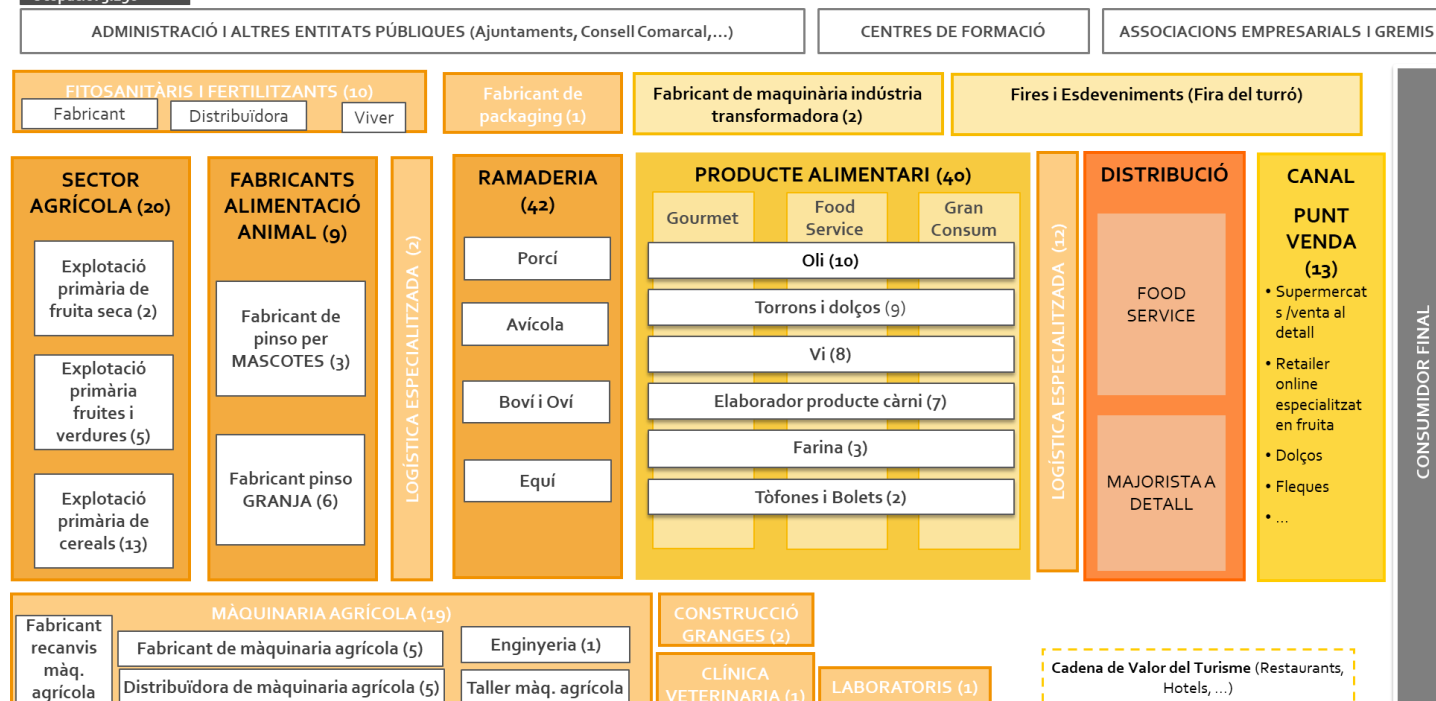
Empreses participants: Culinàrium, Comercial Sans, Foment Tàrrega, Fiel Hogar, Càmbra de Comerç de Tàrrega, Cartaes, Productos Flower, Mobles Tedal.

En el següent apartat veurem les principals magnituds de cadascuna de les cadenes de valor seleccionades. Per la seva transversalitat i pes a l'Urgell, també s'ha analitzat la cadena de valor dels residus.

3.1. Cadena de valor del producte alimentari i l'alimentació animal

Nº Empreses: 194
Facturació: 1.739M€
Ocupació: 3.190

La cadena de valor de l'Alimentació i Indústria Auxiliar a l'Urgell

LA CADENA DE VALOR DE L'ALIMENTACIÓ	Total seu Urgell	Total delegacions	Total Empreses	% Empreses	Total ocupació	% Ocupació	Total facturació (M. €)	% Facturació
ALIMENTACIÓ I PRODUCCIÓ ANIMAL	121	4	125	64,43%	1649	51,69%	676,95 €	38,93%
INDÚSTRIA AUXILIAR	50	1	51	26,29%	1094	34,29%	328,72 €	18,91%
RAMADERIA	42	3	45	23,20%	194	6,08%	149,11 €	8,58%
SECTOR AGRÍCOLA	20		20	10,31%	164	5,14%	29,98 €	1,72%
FABRICANT ALIMENTACIÓ ANIMAL	9		9	4,64%	197	6,18%	169,14 €	9,73%
PRODUCTE ALIMENTARI	39	2	41	21,13%	1229	38,53%	986,89 €	56,76%
CANAL	20		20	10,31%	131	4,11%	13,01 €	0,75%
DISTRIBUCIÓ	7	1	8	4,12%	181	5,67%	61,83 €	3,56%
TOTAL	187	7	194		3190		1.739 €	

- La cadena de valor de l'alimentació a la comarca de l'Urgell és la més rellevant en termes de massa crítica, ocupació i volum de facturació agregat a molta distància de la resta de cadenes de valor identificades donat que concentra prop de 200 empreses que facturen més de 1.750 M€ i ocupen prop de 3.200 persones, +40% de la comarca.
- Només en part aquest volum de facturació s'explica per la presència d'empreses com Borges o Torrons Vicens, sense elles el sector seguiria facturant +1000 M€
- El 65% de les empreses identificades formen part de l'alimentació i producció d'animals, ja sigui amb la indústria auxiliar (màquinaria, fitosanitaris, etc.) com amb la part agrícola (principalment destinada a la producció de pinso) o en la part ramadera

LA CADENA DE VALOR DE L'ALIMENTACIÓ	Total seu Urgell	Total delegacions	Total Empreses	% Empreses	Total ocupació	% Ocupació	Total facturació (M. €)	% Facturació
INDÚSTRIA AUXILIAR	50	2	52	41,27%	1094	66,34%	328,72 €	48,56%
MÀQUINARIA AGRÍCOLA	19	1	20	15,87%	352	21,35%	107,40 €	15,87%
LOGÍSTICA	12	1	13	10,32%	294	17,83%	72,22 €	10,67%
FITOSANITARIS I FERTILITZANTS	10		10	7,94%	112	6,79%	30,05 €	4,44%
LOGÍSTICA ESPECIALITZADA EN PINSO	2		2	1,59%	32	1,94%	3,55 €	0,52%
CONSTRUCCIÓ GRANGES	2		2	1,59%	14	0,85%	2,55 €	0,38%
ALTRES	2		2	1,59%	52	3,15%	42,69 €	6,31%
FABRICANT DE PACKAGING PER MASCOTES	1		1	0,79%	232	14,07%	66,55 €	9,83%
PROVEÏDORA DE MATÈRIES PRIMERES	1		1	0,79%	3	0,18%	3,62 €	0,53%
CLÍNICA VETERINÀRIA	1		1	0,79%	3	0,18%	0,09 €	0,01%
RAMADERIA	42	3	45	35,71%	194	11,76%	149,11 €	22,03%
PORCINA	29	1	30	23,81%	136	8,25%	130,90 €	19,34%
AVÍCOLA	9	1	10	7,94%	45	2,73%	15,59 €	2,30%
BOVINA	3		3	2,38%	10	0,61%	2,18 €	0,32%
EQUINA	1		1	0,79%	3	0,18%	0,44 €	0,06%
SECTOR AGRÍCOLA	20		20	15,87%	164	9,95%	29,98 €	4,43%
EXPLOTACIÓ PRIMÀRIA DE CERALS	13		13	10,32%	63	3,82%	16,79 €	2,48%
EXLOTACIÓ PRIMÀRIA DE FRUITA I VERDURA	5		5	3,97%	90	5,46%	5,27 €	0,78%
EXPLOTACIÓ PRIMÀRIA DE FRUITA SECA	2		2	1,59%	11	0,67%	7,93 €	1,17%
FABRICANT ALIMENTACIÓ ANIMAL	9		9	7,14%	197	11,95%	169,14 €	24,99%
GRANJA	6		6	4,76%	84	5,09%	82,65 €	12,21%
MASCOTES	3		3	2,38%	113	6,85%	86,49 €	12,78%
TOTAL	121	5	126		1649		676,95 €	

EMPRESSES DE PRODUCTE ALIMENTARI	Total seu Urgell	Total delegacions	Total Empreses	% Empreses	Total ocupació	% Ocupació	Total facturació (M. €)	% Facturació
OLI	10		10	24,39%	386	31,41%	616,02 €	62,42%
TORRONS I DOLÇOS	9		9	21,95%	472	38,41%	102,98 €	10,43%
VI	8	2	10	24,39%	99	8,06%	7,12 €	0,72%
ELABORADORA PRODUCTES CÀRNIS	7		7	17,07%	190	15,46%	211,08 €	21,39%
MOLINERIA	3		3	7,32%	38	3,09%	16,30 €	1,65%
TÒFONES I BOLETS	2		2	4,88%	44	3,58%	33,39 €	3,38%
TOTAL	39	2	41	1	1229		986,89 €	1

- Hi ha 194 empreses que operen a la cadena de valor de l'alimentació a la comarca de l'Urgell que ocupa prop de 3.200 persones i factura més de 1750M€. Dins d'aquesta cadena s'han distingit dos grans segments:

- Alimentació i producció animal que concentren el gruix de les empreses i l'ocupació de la zona (65% i el 51% respectivament)
- Producte alimentari que concentra el volum de facturació (+56%)

Producte alimentari

- Trobem un ecosistema ric en empreses elaboradores de producte alimentari (41) on destaquen les **categories de oli, torrons i dolços així com vi** i elaboradores de **productes càrnis**.
- Pràcticament totes les empreses identificades tenen una **marca reconeguda amb un posicionament gourmet** a nivell català i moltes són líders de les seves categories i tenen una alta capacitat d'exportació
- Algunes han experimentat forts creixements lligades del desenvolupament de **retail propi on i offline**.
- Tenim a la zona dues DO's, La Costers del Segre i la IGP de Torró d'Agramunt

Alimentació i producció animal

- **Més de 60** són explotacions primàries agrícoles d'àmbit molt local enfocades a la obtenció de cereals principalment per fer-ne pinso per alimentació animal o per la part de ramaderia a l'engreix de bestiar, principalment porcí, habitualment actuant com a integradores per empreses terceres de fora de la comarca (Vall Companys, Guissona, etc.). També trobem algunes empreses amb major grau d'especialització com la incubadora avícola de Guissona o Segal, gestió ramadera especialitzada en mares.
- S'identifiquen també **9 empreses** amb producte propi de pinso per animals 3 d'elles especialitzades en alimentació per mascotes que estan experimentant forts creixements i un alt nivell d'internacionalització. També s'ha identificat una empresa especialitzada en packaging per alimentació de mascotes (Grup Consist)
- Destaca la presència també d'un grup de **5 empreses fabricants de maquinària** pel sector primari com Rotecna, Triginer, JYMPA o VMA Agrícola

Reptes

- Aprovisionament de matèries primeres
- Atracció, captació i retenció de talent per cobrir les necessitats de creixement de les empreses
- Expansió nacional i internacional sota marca pròpia o desenvolupant marques per a tercers
- Impacte del creixent pes de la gran distribució organitzada (GDO) i marques blanques

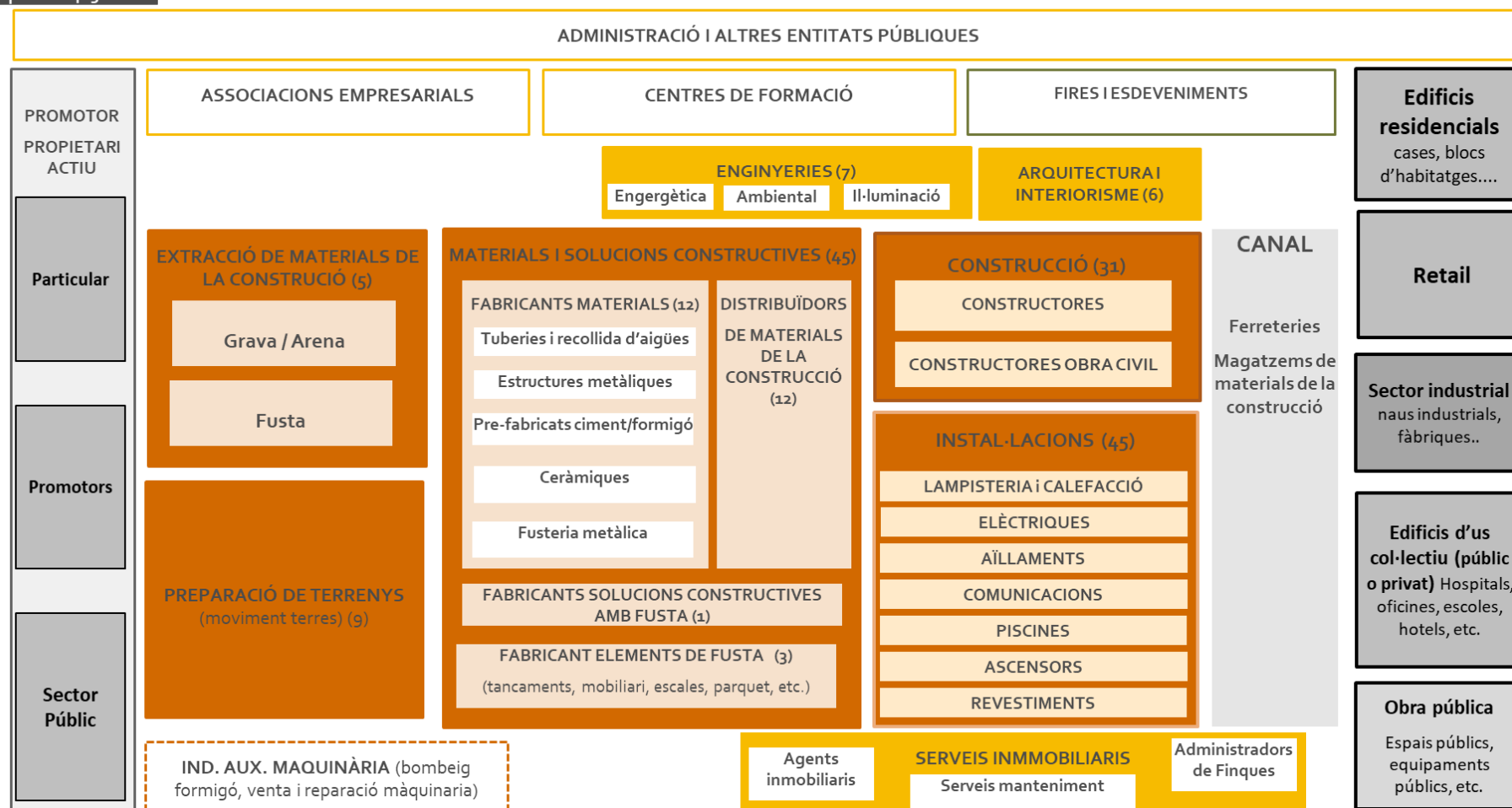
Oportunitats

- Optimització dels processos productius de les empreses per apuntalar el creixement
- Descarbonització de la cadena de valor alimentària i gestió de residus/subproductes
- Desenvolupament de noves gammes de producte adaptades a l'evolució dels consumidors
- Sofisticació de l'estratègia de producte de gamma alta o gourmet a nivell de màrqueting
- Desenvolupament de l'estratègia omni/multicanal i l'obertura de nous mercats internacionals
- Relació directa amb el consumidor final mitjançant màrqueting digital i xarxes socials
- Vinculació de les marques amb el territori per potenciar el turisme i l'origen local

3.2. Cadena de valor de la construcció

Nº Empreses: 178
Facturació: 207,8 M€
Ocupació: 1.483

La cadena de valor de la construcció i indústria auxiliar a l'Urgell

LA CADENA DE VALOR DE LA CONSTRUCCIÓN	Total seu Urgell	Total delegacions	Total Empreses	% Empreses	Total ocupació	% Ocupació	Total facturació (M. €)	% Facturació
MATERIALS I SOLUCIONS CONSTRUCTIVES	45		45	25,28%	506	34,12%	75,45 €	36,31%
Fusteria metàlica	18		18	10,11%	207	13,96%	19,06 €	9,17%
Distribuidora de materials de la construcció	12		12	6,74%	146	9,84%	31,00 €	14,92%
Fabricant de materials	11	3	14	7,87%	114	7,69%	22,08 €	10,62%
Fabricants elements fusta	3		3	1,69%	15	1,01%	0,97 €	0,47%
Fabricant solucions constructives amb fusta	1		1	0,56%	24	1,62%	2,35 €	1,13%
INSTAL·LADORS	44	1	45	25,28%	311	20,97%	26,49 €	12,75%
CONSTRUCTORES	31		31	17,42%	288	19,42%	20,95 €	10,08%
SERVEIS INMOBILIARIS	10		10	5,62%	30	2,02%	5,21 €	2,51%
PREPARCIÓ TERRENYS	9		9	5,06%	93	6,27%	12,44 €	5,99%
FERRETERIES	9		9	5,06%	64	4,32%	25,18 €	12,12%
ENGINYERIES	7		7	3,93%	51	3,44%	10,29 €	4,95%
MATÈRIES PRIMERES	5		5	2,81%	91	6,14%	19,22 €	9,25%
PROMOTORES	5		5	2,81%	24	1,62%	9,94 €	4,78%
INDÚSTRIA AUXILIAR	2	1	3	1,69%	14	0,94%	1,57 €	0,76%
INTERIORISME I ARQUITECTURA	6		6	3,37%	11	0,74%	1,04 €	0,50%
TOTAL	173	5	178		1483		207,78 €	

- Amb 178 empreses i una facturació de més 200M€ és la segona cadena de valor de la comarca (a molta distància en facturació de la primera)
- S'han identificat 45 empreses de materials i solucions constructives de les quals **33 tenen producte propi** entre les que destaquen:
 - 18 empreses de **fusteria metàl·lica** algunes d'elles especialment interessants per la seva especialització en retail i la seva capacitat de venda fora de la comarca (Vidal Amill o Serralleria Metada)
 - Existeixen 11 fabricants de materials de la construcció amb producte pròpi, especialment en tuberies i estructures metàl·liques com Jove Balasch o Funductil Tàrrega. També alguna especialitzada en ceràmica com Ceràmica Belianes o algunes especialitzades en pre-fabricats de ciment o formigó
 - S'ha identificat alguna empresa pionera en **solucions constructives amb fusta** (Velima) que treballa amb **fusta CLT**
- El gruix de les constructores identificades a la zona són d'àmbit molt local i enfocades a producte residencial, si bé s'han identificat dues constructores especialitzades en obra civil com Explotacions Seim o Promobras Caro
- Es troben a la zona empreses especialitzades amb **matèries primeres** com Arenes Bellpuig i alguna de gestió forestal per la obtenció de fusta.
- Destaca un grup interessant de **7 enginyeries** (algunes d'elles com WATT de +5M€) especialitzades en energies renovables (plaques solars,

biomassa, ...) o medi ambient i també **6 despatxos d'arquitectura i interiorisme**

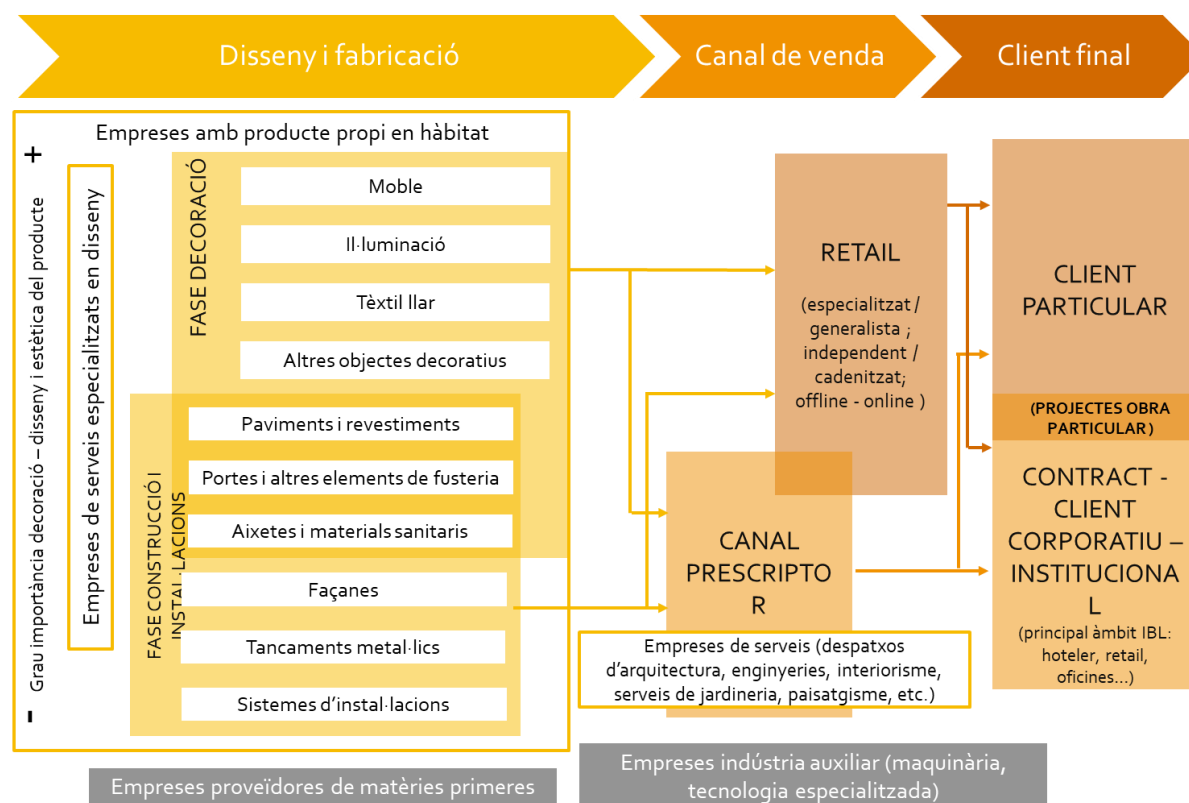
Reptes:

- Alta dependència del mercat local, especialment per a constructors i instal·ladors.
- Trobar talent necessari en oficines tècniques, fabricació i instal·lació. I necessitat de formar el talent actual en nous processos de prefabricació i digitalització.
- Coordinació al llarg de la cadena de valor (promotors, arquitectes, enginyeries, materials, instal·ladors) per treballar conjuntament els reptes.
- Incorporació de noves tecnologies com la construcció en fusta (CLT, entramat) i aïllaments naturals.
- Descarbonització de la cadena industrial de la construcció.

Oportunitats:

- Expansió a altres mercats propers amb estratègies diferenciades (sostenibilitat, especialització en fusta).
- Sostenibilitat en processos i materials, demandada per grans clients i particulars.
- Industrialització dels processos constructius (prefabricació, estandardització).
- Digitalització dels processos constructius mitjançant tecnologies com el BIM i la instal·lació ràpida en obra.
- Integració d'energies renovables i disseny d'edificis amb menor consum energètic.
- Creixement del facility management com a continuació de la gestió de l'edifici després de la construcció.
- Automatització i domòtica per a la gestió eficient dels edificis.

3.3. Cadena de valor de l'hàbitat

LA CADENA DE VALOR de HABITAT	Total seu Urgell	Total delegacions	Total Empreses	% Empreses	Total ocupació	% Ocupació	Total facturació (M. €)	% Facturació
RETAILER INDEPENDENT	17		17	48,57%	60	9,57%	17,07 €	14,11%
RETAILER ORGANITZAT DE PARAMENT DE LA LLAR	5		5	14,29%	204	32,54%	35,17 €	29,07%
FABRICANT DE PRODUCTES HABITAT	6		6	17,14%	100	15,95%	15,51 €	12,82%
Fabricant de tendals	2		2	5,71%	22	3,51%	2,09 €	1,73%
Fabricant art decoratiu (quadres)	3		3	8,57%	78	12,44%	13,12 €	10,85%
Fabricant de mobles de llar	1		1	2,86%	0	0,00%	0,29 €	0,24%
DISTRIBUÏDORA DE PRODUCTES DE CUINA I TAULA	3		3	8,57%	62	9,89%	19,75 €	16,33%
FABRICANT DE FERTILITZANTS I FITOSANITÀRIS PER JARDÍ	1		1	2,86%	80	12,76%	15,28 €	12,63%
FABRICANT DE MOBILITARI URBA	2		2	5,71%	113	18,02%	17,78 €	14,70%
FABRICANT D'EXPOSITORS PLÀSTICS PER ÒPTIQUES	1		1	2,86%	8	1,28%	0,42 €	0,35%
TOTAL	35		35		627		120,97 €	

- La cadena de valor de l'habitat agrupa a 34 empreses de l'Urgell que facturen de manera agregada +120M€ i ocupen a més de 600 persones
- Destaquen especialment **els retailers organitzats de parament de la llar**:
 - En el passat eren exclusivament distribuïdors de productes de taula i cuina per al canal foodservice ...
 - Però han evolucionat desenvolupant (i creixent especialment en els darrers anys) **obertura de noves botigues i al potencialment del canal online** (Culinarium, Fiel Hogar, Afitec, ...)
- Existeixen a la zona un grup de 3 empreses especialitzades en la **fabricació de quadres decoratius**, on destaca especialment Molgra, especialitzat en marcs i motllures per decoració
- S'identifica també una empresa de productes fitosanitaris i fertilitzants especialitzada en jardins (marca reconeguda i presència al canal organitzat)

Reptes

- Continuar en el procés d'obertura ràpida de botigues pròpies
- Obrir mercats internacionals
- Digitalització de processos
- Descarbonització de la cadena de valor (sostenibilitat i circularització)

Oportunitats

- Desenvolupar estratègies de marca pròpia i guanyar quota de mercat a partir de la MDD
- Ampliar el portafoli de productes per oferir més gamma (tèxtil, ...)
- Desenvolupament del canal online i millora de la relació amb el client final
- Desenvolupament de nous productes diferencials: noves estratègies d'ideació de producte

3.4. Cadena de valor de circularitat, sostenibilitat i residus

LA CADENA DE VALOR de Residus, circularitat i sostenibilitat	Total		%		%		Total facturació	
	Total seu Urgell	delegacions	Total Empreses	Empreses	Total ocupació	Ocupació	(M. €)	% Facturació
RECOLLIDA DE RESIDUS	5		5	17,24%	116	11,66%	6,82 €	2,77%
FABRICANT CAMIONS I SERVEIS RECOLLIDA DE RESIDUS	5		5	17,24%	437	43,92%	137,90 €	56,02%
SOLUCIONS RECICLATGE	2		2	6,90%	5	0,50%	2,34 €	0,95%
EQUIPS PER CAMIONS CISTERNA	2		2	6,90%	21	2,11%	12,95 €	5,26%
FABRICANT EQUIPS TRANSPORT CARBURANTS	1		1	3,45%	140	14,07%	21,56 €	8,76%
ALTRES	1		1	3,45%	36	3,62%	9,31 €	3,78%
ENGINYERIES	5		5	17,24%	42	4,22%	8,20 €	3,33%
FITOSANITÀRIS I FERTILITZANTS	5		5	17,24%	167	16,78%	41,40 €	16,82%
PLANTA DE BIOMASSA PRIVADA	1		1	3,45%		0,00%		
PLANTA DE COMPOSTATGE		1	1	3,45%		0,00%		
MÀQUINARIA D'EQUIPS PER BIOMASSA I RECICLATGE	1		1	3,45%	31	3,12%	5,69 €	2,31%
TOTAL	28	1	29		995		246	

- La cadena de valor de circularitat, sostenibilitat i residus està formada per 27 empreses i factura de manera agregada +240M€.
- Les **5 empreses** fabricants de camions per recollida de residus d'àmbit urbà, empreses totes dels grups Palvi i Ros Roca, concentren el gruix de la facturació (57,35%) i de la ocupació (45%)
- S'ha identificat alguna iniciativa privada de construcció d'una planta de biomassa per valoritzar els residus propis (Borges)
- No s'han identificat empreses que estiguin a dia d'avui posant al mercat solucions per la valorització de residus en si mateix.
- Una empresa que oferta maquinària especialitzada en biomassa i reciclatge (Imago)
- Algunes enginyeries especialitzades en medi ambient

Reptes

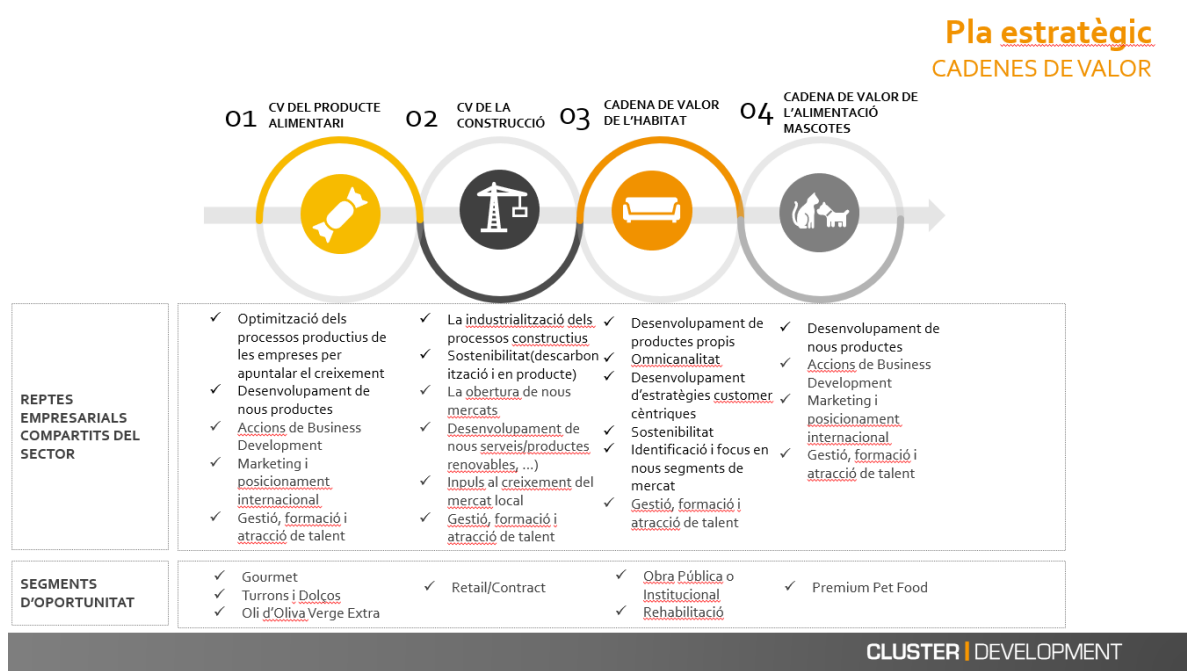
- Falta de capacitat tecnològica per valoritzar els residus agrícoles i ramaders.
- Descarbonització de les cadenes de valor, tant a nivell local com internacional.
- Necessitat d'inversions en tecnologia per avançar en la sostenibilitat i gestió eficient dels recursos.
- Adaptació a les tendències internacionals, com la gestió eficient de l'aigua i la rotació de cultius.

Oportunitats

- Valorització de residus amb capacitat tractora en una comarca agrícola.
- Abundant biomassa d'origen agrícola i ramader que es pot reutilitzar.
- Desenvolupament de solucions innovadores per a la valorització de residus.
- Creixement dels mercats impulsats per noves legislacions internacionals en sostenibilitat, reutilització de residus naturals i gestió de l'aigua.

3.5. Reptes empresarials compartits i segments d'oportunitat

A la següent infografia i a mode resum, es poden veure els principals reptes compartits per cadascuna de les cadenes de valor participants a les taules així com els segments d'oportunitat de creixement.

OBJECTIUS I ESTRATÈGIA

4. Objectius i estratègia

4.1. Objectiu general del pla estratègic

L'objectiu central de l'estratègia és **impulsar el desenvolupament econòmic sostenible de la comarca de l'Urgell, mitjançant la millora de la competitivitat empresarial, la innovació en processos productius, la digitalització, la internacionalització i la valorització dels recursos existents. Això es farà promovent el foment del talent, la sostenibilitat i la cooperació entre els agents del territori per generar ocupació de qualitat i noves oportunitats de creixement econòmic.**

Aquesta millora de la competitivitat es traduirà en implementar actuacions per ajudar a les empreses a millorar la seva rendibilitat i una millora palpable de la qualitat de la ocupació generada a través de l'impuls de polítiques de suport, especialment als sectors clau prioritzats en el pla estratègic donada la seva concentració de la ocupació així com el volum de facturació i d'altres aspectes considerats en els darrers apartats.

Aspectes com la descarbonització de les empreses de l'Urgell o també la diversificació del teixit empresarial i l'emprenedoria també s'han considerat claus.

4.2. Línies estratègiques

Per tal de definir amb precisió les línies estratègiques i els objectius específics del pla, hem realitzat a mode síntesi un DAFO comarcal. Aquesta ena metodològica ens permet assegurar que les línies estratègiques plantejades responen a les necessitats reals de l'Urgell, aprofitant les fortaleses i oportunitats, i abordant les debilitats i amenaces de manera efectiva. D'aquesta manera, el pla es fonamenta en una anàlisi rigorosa que dona coherència i direcció a les accions proposades.

FORTALESES	OPORTUNITATS
- Ubicació geogràfica estratègica que facilita comunicacions amb altres zones, - Patrimoni cultural, natural i gastronòmic significatiu. - Alt grau de cohesió social i col·laboració empresarial. - Sector agroalimentari consolidat i en expansió. - Presència d'empreses d'alt creixement, estratègies diferencials i capacitat d'innovació	- Impuls de l'economia circular i la sostenibilitat, mitjançant la valorització de residus agrícoles i ramaders. - Modernització d'infraestructures en construcció cap a models sostenibles, industrialitzats i digitalitzats. - Afavorir les estratègies de diferenciació de la indústria agroalimentària (creixement, valor, relació consumidor, experiències,...) - Impulsar la sofisticació de la cadena de valor constructiva (Construcció sostenible, industrialització, digitalització, proveïdors de cadenes,...) - Expansió de sectors emergents, com la indústria d'alimentació animal (PET),

	producció de proteïnes alternatives o el sector audiovisual. - Desenvolupament d'estratègies d'integració social
DEBILITATS	AMENACES
- Desigualtat en el desenvolupament econòmic: alguns municipis mostren creixement, mentre altres pateixen estancament. - Envel·liment i sobre envel·liment de la població, més marcat en zones on el despoblament és més acusat. - Manca de talent especialitzat en sectors estratègics. - Infraestructura millorable en termes de subministrament energètic i connectivitat digital. - Oferta limitada de terreny industrial en zones d'alta demanda - Dificultat d'accés a l'habitatge - Escassa sofisticació de la demanda local en sectors B2B, especialment en construcció i habitat.	- Canvi climàtic i escassetat de recursos hídrics, afectant la sostenibilitat dels sectors agrícola i ramader. - Despoblament especialment a les zones rurals - Dificultats per atreure i retenir talent qualificat. - Dependència de sectors tradicionals en termes d'ocupació. - Augment del cost de la vida, especialment en habitatge i serveis bàsics. - Manca de relleu generacional en oficis i comerç (causada per l'envel·liment de la població, l'augment de costos i els canvis d'hàbits de consum)

A continuació entrem en detall de les principals línies estratègiques definides:

LE 1: Millora de la competitivitat empresarial

Objectiu específic: Augmentar la competitivitat de les cadenes de valor clau a la comarca de l'Urgell, mitjançant el desenvolupament i l'enfortiment de plans d'acció específics en les cadenes de valor de l'alimentació, la construcció, l'habitat i l'alimentació per a mascotes.

LE2: Foment del talent i l'ocupació de qualitat

Objectiu Específic: Atraure, formar i retenir talent qualificat a la comarca de l'Urgell, promovent la col·laboració activa entre empreses, centres educatius i entitats públiques per pal·liar les dificultats en atracció i retenció de talent i a la vegada, millorar les competències professionals locals. Es potenciarà el desenvolupament del talent mitjançant programes de suport empresarial i campanyes de posicionament que afavoreixin la captació i retenció de talent jove i qualificat.

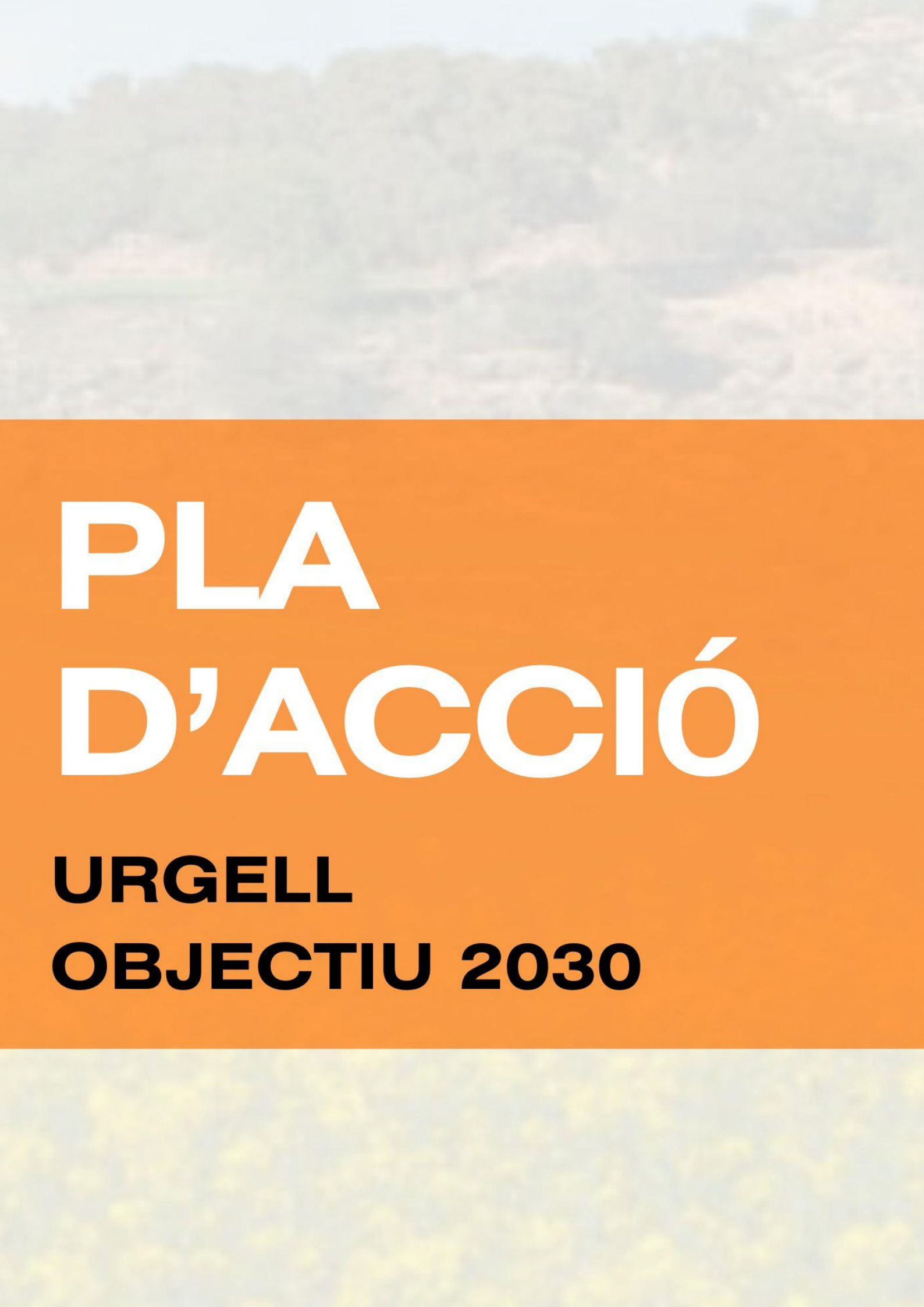
LE3: Descarbonització i sostenibilitat del teixit productiu

Objectiu Específic: Fomentar la descarbonització i la sostenibilitat del teixit productiu de l'Urgell, impulsant la implementació de tecnologies netes, processos productius ecoeficients i models d'economia circular. Es potenciarà la reducció de l'impacte ambiental de les empreses locals, promovent la

transició cap a una economia més verda i resiliència, en línia amb les noves exigències del mercat i normatives mediambientals.

LE4: Diversificació econòmica i impuls de l'emprenedoria

Objectiu Específic: Promoure la diversificació i la innovació del teixit empresarial de l'Urgell, potenciant sectors emergents com el turisme agroalimentari, les energies renovables i l'audiovisual. Es fomentarà la transformació digital de les empreses mitjançant oficines de finançament i programes específics, impulsant un creixement econòmic més diversificat i sostenible.

The background of the entire page is a photograph of a forest. A dirt path leads from the bottom right towards the center, surrounded by dense trees and foliage. The image is slightly blurred, giving it a soft, atmospheric feel.

PLA D'ACCIÓ

URGELL
OBJECTIU 2030

5. Pla d'Acció

Per tal de treballar els eixos estratègics s'ha construït un pla d'acció que contempla projectes vinculats al treball amb les cadenes de valor identificades com a clau pel desenvolupament futur de la comarca de l'Urgell així com el treball sobre reptes de caràcter més transversal també identificats en el marc del pla estratègic.

A continuació es resumeixen les línies estratègiques proposades i els projectes que en formen part:

LÍNIES ESTRATÈGIQUES	PROJECTES	
LE1 Millora de la competitivitat empresarial	P1	Desenvolupar el pla d'acció de la cadena de valor de l'alimentació.
	P2	Desenvolupar el pla d'acció de la cadena de valor de la construcció.
	P3	Desenvolupar el pla d'acció de la cadena de valor de l'hàbitat.
	P4	Desenvolupar el pla d'acció de la cadena de valor de l'alimentació per a mascotes.
LE2 Foment del talent i l'ocupació de qualitat	P5	Programa de captació i retenció de talent.
	P6	Campanya de posicionament en qualitat de vida a l'Urgell.
LE3 Descarbonització i sostenibilitat del teixit productiu	P7	Foment de la creació de comunitats energètiques empresarials.
	P8	Valorització de biomassa i subproductes agrícoles.
LE4 Diversificació econòmica i impuls de l'emprenedoria	P9	Oficina de finançament de transformació digital i grans projectes de creixement.
	P10	Gastroturisme sostenible a l'Urgell.
	P11	Desenvolupament del projecte "Innovadors" en l'àmbit del sector audiovisual.
	P12	Futur comerç: transformació digital i tendències emergents.

5.1. Línia estratègica 1: Millora de la competitivitat empresarial

L'objectiu d'aquesta línia estratègica és **augmentar la competitivitat de les cadenes de valor clau a la comarca de l'Urgell, mitjançant el desenvolupament i l'enfortiment de plans d'acció específics.**

Aquesta línia se centra en quatre cadenes de valor principals: alimentació, construcció, hàbitat i alimentació per a mascotes. A través d'aquests plans, es busca optimitzar els processos productius, millorar la innovació, fomentar la col·laboració empresarial i promoure l'exportació i la internacionalització dels productes locals.

Els projectes que es desenvoluparan sota aquesta línia estratègica son:

- **PROJECTE 1:** Desenvolupar el pla d'acció de la cadena de valor del producte alimentari.
- **PROJECTE 2:** Desenvolupar el pla d'acció de la cadena de valor de la construcció.
- **PROJECTE 3:** Desenvolupar el pla d'acció de la cadena de valor de l'hàbitat.
- **PROJECTE 4:** Desenvolupar el pla d'acció de la cadena de valor de l'alimentació per a mascotes.

Projecte 1: Desenvolupar el pla d'acció de la cadena de valor de l'alimentació

OBJECTIU ESPECÍFIC	La realització d'un estudi de situació actual de la cadena de valor de l'alimentació a la comarca de l'Urgell per tal de definir accions concretes que contribueixin a la millora de la competitivitat del mateix.	
ACTIVITATS	Anàlisi i reptes específics de la cadena de valor de l'alimentació: Es realitzaran entrevistes a empreses de totes les baules de la cadena de valor possibilitant així la creació d'una base de dades específica. També s'estudiaran les principals tendències de futur. Definició d'estratègia de futur de la cadena de valor: S'identificaran els reptes específics a treballar conjuntament amb les empreses per tal de concretar les línies estratègiques específiques i emmarcar les accions concretes. Construcció del pla d'acció: Es crearan dos grups de treball amb la cadena de valor per establir les accions específiques a dur a terme i que posteriorment es concretaran en una presentació pública.	
PERSONES DESTINATÀRIES	Empreses i agents de la cadena de valor de l'alimentació.	
ACTORS RESPONSABLES	Equip de treball format per: Personal tècnic d'Ajuntaments, Consell Comarcal i serveis de consultoria externa.	
RECURSOS NECESSARIS	- Personal tècnic de les entitats públiques locals i comarcals. - Personal tècnic d'una consultoria externa. - Equipaments i infraestructures públiques comarcals i locals.	
PRESSUPOST I FINANÇAMENT	60.000 euros.	- 80% Subvenció planificació estratègica SOC. - 20% Ajuntament d'Agramunt, Bellpuig i Tàrraga i Consell Comarcal de l'Urgell.
PERÍODE D'EXECUCIÓ	De gener a octubre de 2025.	

RESULTATS ESPERATS	- Identificació de les principals tendències de la cadena de valor de l'alimentació. - Obtenció d'una diagnosi detallada de la cadena de valor de l'alimentació a l'Urgell. - Definició del Pla d'Acció de la cadena de valor de l'alimentació a l'Urgell. - Creació d'una xarxa de col·laboració entre agents públics i privats. - Participació empresarial activa en el procés de canvi estratègic.
INDICADORS	- Nombre de sessions o tallers realitzats per discutir les tendències amb els agents implicats. - Nombre d'empreses analitzades en el procés de diagnosi. - Nombre de necessitats i reptes identificats per segment. - Nombre d'empreses i entitats participants en la definició del pla d'acció. - Satisfacció de les empreses amb les activitats del projecte, mitjançant enquestes o feedback.

Projecte 2: Desenvolupar el pla d'acció de la cadena de valor de la construcció

OBJECTIU ESPECÍFIC	La realització d'un estudi de situació actual de la cadena de valor de la construcció a la comarca de l'Urgell per tal de definir accions concretes que contribueixin a la millora de la competitivitat del mateix.	
ACTIVITATS	Anàlisi i reptes específics de la cadena de valor de la construcció: Es realitzaran entrevistes a empreses de totes les baules de la cadena de valor possibilitant així la creació d'una base de dades específica. També s'estudiaran les principals tendències de futur. Definició d'estratègia de futur de la cadena de valor: S'identificaran els reptes específics a treballar conjuntament amb les empreses per tal de concretar les línies estratègiques específiques i emmarcar les accions concretes; posant especial èmfasi en la industrialització dels processos productius i la sostenibilitat en termes de producte i descarbonització. Construcció del pla d'acció: Es crearà un grup de treball amb la cadena de valor per concretar les accions específiques a dur a terme i que posteriorment es difondran en una presentació pública.	
PERSONES DESTINATÀRIES	Empreses i agents de la cadena de valor de la construcció	
ACTORS RESPONSABLES	Equip de treball format per: Personal tècnic d'Ajuntaments, Consell Comarcal i serveis de consultoria externa.	
RECURSOS NECESSARIS	- Personal tècnic de les entitats públiques locals i comarcals. - Personal tècnic d'una consultoria externa. - Equipaments i infraestructures públiques comarcals i locals.	
PRESSUPOST I FINANÇAMENT	60.000 euros.	- 80% Subvenció planificació estratègica SOC. - 20% Ajuntament d'Agramunt, Bellpuig i Tàrraga i Consell Comarcal de l'Urgell.
PERÍODE D'EXECUCIÓ	De gener a octubre de 2026.	

RESULTATS ESPERATS	- Identificació de les principals tendències i reptes de la cadena de valor de la construcció. - Obtenció d'una diagnosi detallada de les opcions en quan a sostenibilitat i industrialització de processos productius. - Definició del Pla d'Acció de la cadena de valor de la construcció. - Creació d'una xarxa de col·laboració entre agents públics i privats. - Participació empresarial activa en el procés de canvi estratègic.
INDICADORS	- Nombre de sessions o tallers realitzats per discutir les tendències amb els agents implicats. - Nombre d'empreses analitzades en el procés de diagnosi. - Nombre de necessitats i reptes identificats per segment. - Nombre d'empreses i entitats participants en la definició del pla d'acció. - Satisfacció de les empreses amb les activitats del projecte, mitjançant enquestes o feedback.

Projecte 3. Desenvolupar el pla d'acció de la cadena de valor de l'hàbitat

OBJECTIU ESPECÍFIC	La realització d'un estudi de situació actual de la cadena de valor de l'hàbitat.	
ACTIVITATS	Anàlisi i reptes específics de la cadena de valor de l'hàbitat: Es realitzaran entrevistes a empreses de totes les baules de la cadena de valor possibilitant així la creació d'una base de dades específica. També s'estudiaran les principals tendències de futur. Definició d'estratègia de futur de la cadena de valor: S'identificaran els reptes específics a treballar conjuntament amb les empreses per tal de concretar les línies estratègiques específiques i emmarcar les accions concretes; posant especial èmfasi en el desenvolupament de producte propi i el desenvolupament d'estratègies omnicanal. Construcció del pla d'acció: Es crearà un grup de treball amb la cadena de valor per concretar les accions específiques a dur a terme i que posteriorment es difondran en una presentació pública.	
PERSONES DESTINATÀRIES	Empreses i agents de la cadena de valor de l'hàbitat.	
ACTORS RESPONSABLES	Equip de treball format per: Personal tècnic d'Ajuntaments, Consell Comarcal i serveis de consultoria externa.	
RECURSOS NECESSARIS	- Personal tècnic de les entitats públiques locals i comarcals. - Personal tècnic d'una consultoria externa. - Equipaments i infraestructures públiques comarcals i locals.	
PRESSUPOST I FINANÇAMENT	60.000 euros.	- 80% Subvenció planificació estratègica SOC. - 20% Ajuntament d'Agramunt, Bellpuig i Tàrraga i Consell Comarcal de l'Urgell.
PERÍODE D'EXECUCIÓ	De gener a octubre de 2027.	

RESULTATS ESPERATS	- Identificació de les principals tendències i reptes de la cadena de valor de l'hàbitat. - Obtenció d'una diagnosi detallada en quan noves estratègies de distribució. - Definició del Pla d'Acció de la cadena de valor de l'hàbitat. - Creació d'una xarxa de col·laboració entre agents públics i privats. - Participació empresarial activa en el procés de canvi estratègic.
INDICADORS	- Nombre de sessions o tallers realitzats per discutir les tendències amb els agents implicats. - Nombre d'empreses analitzades en el procés de diagnosi. - Nombre de necessitats i reptes identificats per segment. - Nombre d'empreses i entitats participants en la definició del pla d'acció. - Satisfacció de les empreses amb les activitats del projecte, mitjançant enquestes o feedback.

Projecte 4. Desenvolupar el pla d'acció de la cadena de valor d'alimentació per a mascotes.

OBJECTIU ESPECÍFIC	La realització d'un estudi de situació actual de la cadena de valor de l'alimentació per a mascotes.	
ACTIVITATS	Anàlisi i reptes específics de la cadena de valor de l'alimentació per a mascotes: Es realitzaran entrevistes a empreses de totes les baules de la cadena de valor possibilitant així la creació d'una base de dades específica. També s'estudiaran les principals tendències de futur. Definició d'estratègia de futur de la cadena de valor: S'identificaran els reptes específics a treballar conjuntament amb les empreses per tal de concretar les línies estratègiques específiques i emmarcar les accions concretes, posant especial èmfasi en el desenvolupament de negoci, el màrqueting i el posicionament internacional. Construcció del pla d'acció: Es crearà un grup de treball amb la cadena de valor per concretar les accions específiques a dur a terme i que posteriorment es difondran en una presentació pública.	
PERSONES DESTINATÀRIES	Empreses i agents de la cadena de valor de l'alimentació per a mascotes.	
ACTORS RESPONSABLES	Equip de treball format per: Personal tècnic d'Ajuntament, Consell Comarcal i serveis de consultoria externa.	
RECURSOS NECESSARIS	- Personal tècnic de les entitats públiques locals i comarcals. - Personal tècnic d'una consultoria externa. - Equipaments i infraestructures públiques comarcals i locals.	
PRESSUPOST I FINANÇAMENT	60.000 euros.	- 80% Subvenció planificació estratègica SOC. - 20% Ajuntament d'Agramunt, Bellpuig i Tàrraga i Consell Comarcal de l'Urgell.
PERÍODE D'EXECUCIÓ	De gener a octubre de 2028.	

RESULTATS ESPERATS	- Identificació de les principals tendències i reptes de la cadena de valor de l'alimentació per a mascotes. - Obtenció d'una diagnosi detallada en quan a estratègies de màrqueting i posicionament internacional. - Definició del Pla d'Acció de la cadena de valor de l'alimentació per a mascotes. - Creació d'una xarxa de col·laboració entre agents públics i privats. - Participació empresarial activa en el procés de canvi estratègic.
INDICADORS	- Nombre de sessions o tallers realitzats per discutir les tendències amb els agents implicats. - Nombre d'empreses analitzades en el procés de diagnosi. - Nombre de necessitats i reptes identificats per segment. - Nombre d'empreses i entitats participants en la definició del pla d'acció. - Satisfacció de les empreses amb les activitats del projecte, mitjançant enquestes o feedback.

5.2. Línia estratègica 2: Foment del talent i l'ocupació de qualitat.

L'objectiu d'aquesta línia estratègica és **atraure, formar i retenir talent qualificat a la comarca de l'Urgell, promovent la col·laboració activa entre empreses, centres educatius i entitats públiques** per pal·liar les dificultats en atracció i retenció de talent i a la vegada, millorar les competències professionals locals.

El seu èxit es fonamentarà en el desplegament de programes de suport empresarial que facilitin la captació de talent jove i qualificat, així com en campanyes de posicionament que promocionin la comarca com un lloc atractiu per viure i treballar, destacant la seva qualitat de vida.

Els projectes que es desenvoluparan sota aquesta línia estratègica son:

- **PROJECTE 5:** Programa de captació i retenció de talent.
- **PROJECTE 6:** Campanya de posicionament en qualitat de vida a l'Urgell

Projecte 5. Programa de captació i retenció de talent

OBJECTIU ESPECÍFIC	Captar i retenir talent qualificat a l'Urgell fomentant la creació d'aliances entre empreses locals, institucions educatives i agents públics per oferir formació especialitzada, facilitar la incorporació al mercat laboral, i generar entorns de treball competitius i atractius que incentivin la permanència del talent jove i qualificat a la comarca.
ACTIVITATS	Fase 1 (curt i mig termini): - Detecció de les necessitats actuals de les empreses pel que fa a captació del talent qualificat - Detecció específica d'aquells perfils professionals necessaris per impulsar els reptes de les cadenes de valor (borsa de treball) Fase 2 (curt i mig termini): - Detecció de les motivacions dels joves professionals per quedar-se a treballar a empreses del territori (mitjançant enquestes i entrevistes). - Donar a conèixer les empreses del territori als joves mitjançant: - o L'organització d'una ruta de presentació de les empreses als centres educatius de la comarca i les universitats d'àmbit supracomarcal. - o La participació de les empreses a la Fira estudis i treballes (FET). - o L'organització conjunta de jornades de portes obertes - Oferir formació a les empreses quan a captació i retenció de talent Fase 3 (llarg termini): - Proposta d'una ruta de formació específica per tal de qualificar als joves en aquells aspectes on s'hagin detectat mancances
PERSONES DESTINATÀRIES	- Joves professionals i a l'atur. - Persones a l'atur i aturades de llarga durada amb experiència. - Estudiants i representants de centres educatius de l'Urgell, Universitats de Barcelona i Lleida. - Empreses de la comarca.

ACTORS RESPONSABLES	Personal tècnic d'Ajuntaments i Consell Comarcal, en especial Agents d'ocupació i desenvolupament local en l'àmbit de la dinamització empresarial i de l'ocupació.	
RECURSOS NECESSARIS	- Personal tècnic de les entitats públiques locals i comarcals. - Personal de recursos humans de les empreses participants. - Personal vinculat als centres educatius. - Equipaments i infraestructures públiques comarcals i locals.	
PRESSUPOST I FINANÇAMENT	37.000 euros	- 75% finançat a través del programa d'AODLs del SOC. - 25% finançament a través de les entitats locals i empreses participants.
PERÍODE D'EXECUCIÓ	Gener 2025 – Juny 2027: - Fase 1 Detecció de necessitats i de perfils professionals (mesos 1-18) - Fase 2 Detecció de motivacions dels joves, donar a conèixer les empreses del territori i oferir formació quan a captació i retenció de talent. (mesos 1-18) - Fase 3. Proposta d'una ruta de formació específica (mesos 18 a 30)	
RESULTATS ESPERATS	- Millora en la captació i la retenció del talent identificat a la comarca - Major coneixement i interès dels joves locals cap a les empreses de la comarca - Major notorietat de les empreses de la comarca en àmbit supracomarcal - Major adaptació dels perfils sense feina a les demandes de les empreses	
INDICADORS	- Nombre i grau de satisfacció de les empreses participants - Nombre d'esdeveniments co-organitzats - Nombre de joves i altres perfils participants al programa	

Projecte 6: Campanya de posicionament en qualitat de vida a l'Urgell

OBJECTIU ESPECÍFIC	Posicionar l'Urgell com un territori amb una bona qualitat de vida, potenciant el sentiment de pertinença i propiciant l'arrelament al territori.	
ACTIVITATS	Fase 1 (curt i mig termini) - Enquestes a la població per identificar els aspectes de la qualitat de vida més valorats - Contractació de l'agència i briefing inicial. - Creació de materials de difusió (vídeos, anuncis, pàgina web) que destaquin els avantatges de viure a l'Urgell (naturalesa, serveis, comunitat) - Coordinació amb l'oficina comarcal i les oficines locals d'habitatge. Fase 2 (llarg termini) - Llançament de la campanya en xarxes socials, premsa, i mitjans de comunicació locals i regionals. - Participació institucional en esdeveniments i fires que permetin projectar el posicionament del territori. - Seguiment i adaptació de la campanya segons els resultats obtinguts.	
PERSONES DESTINATÀRIES	- Persones residents a la comarca. - Joves professionals i famílies no residents. - Empreses amb necessitat de contractació.	
ACTORS RESPONSABLES	Personal tècnic d'Ajuntaments, Consell Comarcal i agència de màrqueting.	
RECURSOS NECESSARIS	- Personal tècnic de les entitats públiques locals i comarcals. - Personal dels departaments de màrqueting i recursos humans de les empreses participants. - Estudiants i representants de centres educatius de l'Urgell, Universitats de Barcelona i Lleida. - Equipaments i infraestructures públiques comarcals i locals. - Agència de màrqueting. - Líders d'opinió.	
PRESSUPOST I FINANÇAMENT	25.000 euros	- 50% finançament a través de les entitats locals. - 50% finançament per part d'empreses participants al programa.

PERÍODE D'EXECUCIÓ	De juny de 2025 a desembre de 2027: - Fase 1: Enquestes, contractació de l'agència, materials de difusió i coordinació. (mesos 1-12). - Fase 2: Llançament i seguiment de la campanya. (mesos 9-30).
RESULTATS ESPERATS	- Millora en la captació i la retenció del talent identificat a la comarca - Major coneixement i interès dels joves cap a les empreses de la comarca - Major notorietat de les empreses de la comarca en àmbit supracomarcal - Major adaptació dels perfils sense feina a les demandes de les empreses
INDICADORS	- Nombre de publicacions a xarxes socials i % d'interacció - Nombre d'enquestes contestades - Nombre d'esdeveniments als que s'ha participat

5.3. Línia estratègica 3. Descarbonització i sostenibilitat del teixit productiu.

Aquesta línia estratègica té com a objectiu **fomentar la descarbonització i la sostenibilitat del teixit productiu de la comarca de l'Urgell**. Es busca impulsar la implementació de tecnologies netes, la millora en la gestió de residus, fomentar processos ecoeficients i models d'economia circular, amb la finalitat de reduir l'impacte ambiental de les empreses locals. Aquesta estratègia s'alinea amb les noves normatives mediambientals i les exigències dels mercats, tot promovent la transició cap a una economia més verda i resilient.

Entre els projectes destacats s'inclouen la creació de comunitats energètiques empresarials, que permetrà a les empreses compartir recursos d'energia renovable i optimitzar l'eficiència energètica, així com la revalorització del producte agrícola, que pretén posar en valor la producció agrícola local des d'una perspectiva sostenible i d'alt valor afegit. Aquestes accions són essencials per garantir la competitivitat i sostenibilitat a llarg termini del teixit productiu de la comarca. Cal tenir en compte que a la comarca de l'Urgell, durant l'any 2024 s'ha implementat el sistema de recollida selectiva porta a porta tant per grans generadors de residus com per a particulars.

Els projectes que es desenvoluparan sota aquesta línia estratègica son:

- **PROJECTE 7:** Foment de la creació de comunitats energètiques empresarials
- **PROJECTE 8:** Valorització de biomassa i subproductes Agrícoles.

Projecte 7. Foment de la creació de comunitats energètiques empresarials

OBJECTIU ESPECÍFIC	La creació de comunitats energètiques empresarials per tal de reduir costos energètics, augmentar la sostenibilitat, i promoure la cooperació entre empreses locals per a l'autosuficiència energètica.	
ACTIVITATS	Fase 1 (mig termini): - Cercar empreses i comerços que els interressi participar i crear un grup de seguiment del projecte. - Realitzar visites a comunitats energètiques implantades al territori. - Anàlisi de viabilitat energètica: Avaluar la demanda energètica i el potencial d'energies renovables per garantir l'autosuficiència de la comunitat energètica. Fase 2 (llarg termini): - Suport en cerca de fonts de finançament. - Seleccionar les fonts més adequades i les tecnologies per produir energia neta i eficient. Fase 3 (llarg termini): - Suport i assessorament en la constitució de l'entitat legal: Crear una associació o cooperativa per gestionar la comunitat energètica i administrar els recursos i les operacions. - Suport en la posada en marxa, seguiment i monitoratge.	
PERSONES DESTINATÀRIES	Empreses locals amb ubicació i naus als polígons de l'Urgell i comerços.	
ACTORS RESPONSABLES	Grup de seguiment amb representants de les empreses, personal tècnic d'Ajuntaments i Consell Comarcal (Oficina de transició energètica de l'Urgell) així com especialistes contractats.	
RECURSOS NECESSARIS	- Personal tècnic de les entitats públiques locals i comarcals. - Oficina de transició energètica de l'Urgell. - Personal tècnic de les empreses interessades. - Especialistes contractats per a l'assessorament i posada en marxa del projecte. - Infraestructures necessàries.	
PRESSUPOST I FINANÇAMENT	70.000 euros (sense incloure infraestructura)	- 20-30% finançat per les empreses interessades. - 70-80% cerca de finançament públic-privat.

	i sistema de gestió)	
PERÍODE D'EXECUCIÓ	De juny de 2026 a juny de 2029: - Fase 1: Captació d'empreses, anàlisi de viabilitat i visites. (mesos 1 a 12) - Fase 2: Cerca de finançament (mesos 8 a 18) - Fase 3: Constitució i posada en marxa (18 a 38)	
RESULTATS ESPERATS	- Reducció de costos energètics per a les empreses participants - Millora de la sostenibilitat - Augment de la cooperació empresarial a la comarca.	
INDICADORS	- Nombre d'empreses participants - Estalvi reportat per les empreses. - Increment en l'ús d'energies renovables. - Satisfacció dels participants	

Projecte 8. Valorització de biomassa i subproductes agrícoles

OBJECTIU ESPECÍFIC	Impulsar la reutilització sostenible de la biomassa i subproductes agrícoles a l'Urgell, mitjançant la creació d'un sistema innovador d'economia circular que permeti la valorització de residus, la reducció d'impactes ambientals i la generació de nous productes d'alt valor afegit, promovent la sostenibilitat i l'eficiència en les cadenes productives locals.	
ACTIVITATS	Fase 1 (mig termini) - Creació d'un equip tècnic de desenvolupament del projecte. - Formar a l'equip tècnic en fonts de finançament de projectes d'economia circular. - Realitzar contactes amb universitats, productors i empreses del sector agroalimentari interessades en formar part del projecte. Fase 2 (mig i llarg termini) - Realització d'un estudi de la biomassa i subproductes susceptibles a revalorització. - Realització d'un estudi de viabilitat per a la reutilització de la massa forestal i excedents de productes acabats. - Identificació de tecnologies per al tractament de biomassa i subproductes agrícoles. - Estudi de fonts de finançament per a projectes pilot.	
PERSONES DESTINATÀRIES	- Empreses de la cadena de valor alimentària - Universitats i centres de recerca	
ACTORS RESPONSABLES	Equip tècnic de desenvolupament del projecte format per personal tècnic d'Ajuntaments i Consell Comarcal, així com personal tècnic d'universitats i centres de recerca i responsables d'empreses interessades.	
RECURSOS NECESSARIS	- Personal tècnic de les entitats públiques locals i comarcals. - Personal tècnic de les empreses interessades. - Personal tècnic d'universitats i centres de recerca - Especialistes en finançament de projectes d'economia circular. - Especialistes contractats per a l'assessorament i posada en marxa del projecte. - Infraestructures necessàries.	
PRESSUPOST I FINANÇAMENT	90.000 euros	- Recerca de finançament públic (Fons Europeus) entre d'altres.

PERÍODE D'EXECUCIÓ	De gener de 2027 a desembre de 2029: - Fase 1: Formació d'equip, captació d'empreses i grup de seguiment (mesos 1 a 12) - Fase 2: Estudis de viabilitat i de fonts de finançament (mesos 12 a 36)	
RESULTATS ESPERATS	- Capacitat tècnica millorada per a la gestió de projectes d'economia circular. - Consolidació d'una xarxa de col·laboració amb agents locals i acadèmics. - Mapatge de biomassa i subproductes amb potencial de valorització. - Identificació de tecnologies viables per al tractament de la biomassa. - Accés a noves fonts de finançament per a projectes pilot.	
INDICADORS	- Nombre de tècnics formats en gestió de projectes d'economia circular. - Nombre de col·laboracions establertes amb universitats i empreses. - Tipus i volum de biomassa identificada per a valorització. - Informe de viabilitat i identificació de tecnologies. - Nombre de fonts de finançament identificades per a projectes pilot.	

5.4. Línia estratègica 4: Diversificació econòmica i impuls de l'emprenedoria.

Aquesta línia estratègica té com a objectiu específic **promoure la diversificació, la transformació tecnològica i la innovació del teixit empresarial de l'Urgell**. Aquesta estratègia es centra en potenciar sectors emergents, com ara el turisme agroalimentari o l'audiovisual, oferint noves oportunitats de creixement econòmic sostenible.

Aquesta estratègia busca **fomentar la innovació i l'adaptació de les empreses locals als nous reptes**, alhora que es promou la creació de noves iniciatives empresarials. A través del suport a l'emprenedoria, es pretén enfortir l'economia local, generar ocupació de qualitat i assegurar un desenvolupament sostenible i competitiu per a la comarca de l'Urgell.

Els projectes que es desenvoluparan sota aquesta línia estratègica son:

- **PROJECTE 9:** Oficina de finançament de transformació digital i grans projectes de creixement.
- **PROJECTE 10:** Gastroturisme sostenible a l'Urgell.
- **PROJECTE 11:** Desenvolupament del projecte innovadors en l'àmbit del sector audiovisual.
- **PROJECTE 12:** Futur Comerç: Transformació Digital i Tendències Emergents.

Projecte 9. Oficina de finançament de transformació digital i grans projectes de creixement.

OBJECTIU ESPECÍFIC	Facilitar l'accés a finançament per a projectes de transformació digital i grans iniciatives empresarials relacionades amb grans reptes actuals, formant a personal propi en gestió i obtenció de fons i creant aliances amb partners experts en finançament de grans projectes.	
ACTIVITATS	Fase 1 (mig termini) - Formar l'equip per assegurar que tenen el coneixement necessari sobre la gestió de fons i les oportunitats de finançament. - Cerca de personal especialitzat en captació de fons. - Establir col·laboracions amb consultores i entitats expertes per facilitar l'accés a recursos i donar suport tècnic als projectes identificats. Fase 2 (llarg termini) - Identificar projectes empresarials amb possibilitats d'obtenir finançament, centrant-te en sectors clau com la transformació digital i l'economia circular. - Facilitar connexions entre empreses amb projectes complementaris per sol·licitar finançament conjuntament.	
PERSONES DESTINATÀRIES	Empreses locals amb projectes de creixement que requereixin de transformació digital, o de processos productius entre altres.	
ACTORS RESPONSABLES	Equip tècnic de desenvolupament del projecte format per personal tècnic d'Ajuntaments i Consell Comarcal.	
RECURSOS NECESSARIS	- Personal tècnic de les entitats públiques locals i comarcals. - Possible contractació d'un perfil responsable de l'oficina de finançament. - Personal tècnic de les empreses interessades. - Personal tècnic de la Diputació de Lleida i d'altres institucions com ACCIÓ - Infraestructures i instal·lacions pròpies	
PRESSUPOST I FINANÇAMENT	150.000 euros	- 75% finançat a través del programa d'AODL del SOC. - 25% finançament a través de les entitats locals i empreses participants.

PERÍODE D'EXECUCIÓ	De juny 2026 a desembre de 2028: - Fase 1: Formació, recerca de perfil tècnic i col·laboracions (mesos 1 a 18) - Fase 2: Identificació de projectes i connexions. (mesos 12 a 30)
RESULTATS ESPERATS	- Augment de l'accés al finançament per a empreses locals. - Creixement de projectes de transformació empresarial. - Millora del servei d'assessorament a empreses.
INDICADORS	- Nombre de personal format en captació de fons. - Nombre de projectes assessorats. - Nombre de projectes finançats. - Volum en euros de fons gestionats per l'oficina. - Satisfacció dels participants.

Projecte 10. Gastroturisme sostenible a l'Urgell.

OBJECTIU ESPECÍFIC	Promoure el territori de l'Urgell com a destí de gastroturisme sostenible, integrant experiències gastronòmiques amb productes locals, visites a explotacions agrícoles i elaboradors artesans, i impulsant el consum responsable i la sostenibilitat en les cadenes alimentàries.
ACTIVITATS	Fase 1 (curt termini) - Campanya de notorietat de la ruta gastronòmica de l'Urgell. - Participació al projecte Catalunya, regió mundial de la gastronomia 2025 a través de l'Agència catalana de turisme. - Planificar i coordinar fires, mercats i jornades de promoció dels productes locals, posant l'accent en la sostenibilitat i l'autenticitat del territori. Fase 2 (mig termini) - Col·laboració amb productors locals establint acords amb explotacions agrícoles i artesans per oferir visites guiades i experiències de tast. - Organitzar tallers i sessions formatives per a empresaris locals sobre les oportunitats del gastroturisme i les tendències de consum responsable. Fase 3 (llarg termini) - Creació de nous productes turístics. - Col·laborar amb allotjaments rurals per oferir experiències d'estada integrades amb la ruta gastronòmica i activitats educatives sobre agricultura ecològica.
PERSONES DESTINATÀRIES	- Empreses del sector turístic. - Empreses de la cadena de valor alimentària. - Comerços minoristes. - Població en general i turistes potencials.
ACTORS RESPONSABLES	Equip tècnic de desenvolupament del projecte format per personal tècnic d'Ajuntament i Consell Comarcal.
RECURSOS NECESSARIS	- Personal tècnic de les entitats públiques locals i comarcals. - Suport d'organismes de gestió turística d'àmbit supracomarcal. - Agència de comunicació. - Infraestructures necessàries.

PRESSUPOST I FINANÇAMENT	60.000 euros	- 20% finançat a través del programa d'AODL del SOC. - 80% finançament a través de les entitats locals i de subvencions en l'àmbit turístic.
PERÍODE D'EXECUCIÓ	De gener 2025 a desembre 2027: - Fase 1: Campanya de comunicació i participació a fires i mercats (mes 1 a 36) - Fase 2: Formació i col·laboració amb productors.(mes 12 a 36) - Fase 3: Creació de producte i nous paquets (mes 24 a 36)	
RESULTATS ESPERATS	- Increment del nombre de visitants - Augment de la cooperació entre productors locals i empreses turístiques - Creació de nous productes turístics - Posicionament de l'Urgell com a destinació gastronòmica sostenible	
INDICADORS	- Nombre de visitants a la ruta gastronòmica - Nombre d'acords amb productors locals - Creació de nous productes turístics - Participació en esdeveniments i fires - Participació en tallers i formacions	

Projecte 11: Desenvolupament del projecte innovadors en l'àmbit del sector audiovisual.

OBJECTIU ESPECÍFIC	Dinamitzar i impulsar el sector audiovisual a les comarques de La Noguera, El Pla d'Urgell i L'Urgell. Això es vol aconseguir a través de la creació d'una oficina de rodages, la formació especialitzada, la promoció del territori com a punt d'interès per a rodages i la dinamització del sector audiovisual local.	
ACTIVITATS	Fase 1 (curt termini): - Creació d'una oficina de rodages per oferir suport tècnic, logístic i consultoria a empreses audiovisuals. - Realització de formacions específiques per millorar les competències professionals en el sector audiovisual i serveis associats. - Campanyes de màrqueting i posicionament per promoure les comarques com a destinació de rodages nacionals i internacionals. - Creació d'una xarxa del sector audiovisual supracomarcal. - Desenvolupament d'esdeveniments, festivals i mercats audiovisuals per dinamitzar la indústria local.	
PERSONES DESTINATÀRIES	- Professionals i empreses del sector audiovisual i serveis vinculats (logística, turisme, serveis jurídics, etc.). - Joves del territori amb estudis en audiovisuals i cinema. - Entitats locals i empreses de les comarques participants.	
ACTORS RESPONSABLES	Equip tècnic de desenvolupament del projecte format per personal tècnic d'Ajuntaments, Consell Comarcal i perfils tècnics de serveis externs.	
RECURSOS NECESSARIS	- Personal tècnic de les entitats públiques locals i comarcals. - Persona tècnic contractat per desenvolupar aquest projecte - Empresa serveis. - Infraestructures necessàries.	
PRESSUPOST I FINANÇAMENT	150 .000 euros	- 75% subvencionat en el marc dels Programes de Suport al Desenvolupament Local (SOC) - 25% fons propis d'entitats locals participants.
PERÍODE D'EXECUCIÓ	De novembre de 2024 a desembre de 2025 (14 mesos)	

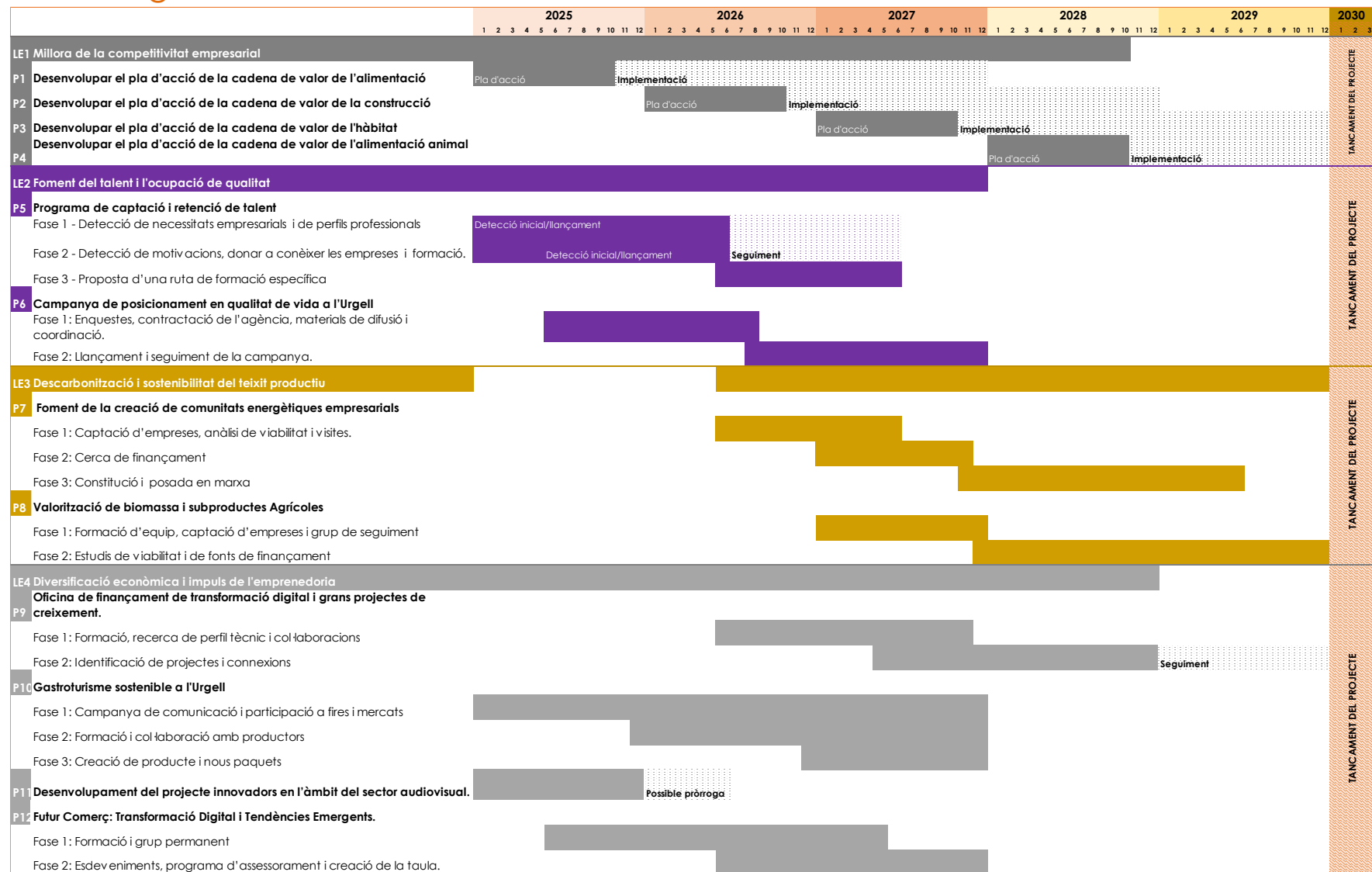
RESULTATS ESPERATS	- Increment del nombre de produccions audiovisuals al territori. - Creació de nous llocs de treball en el sector audiovisual. - Posicionament de La Noguera, El Pla d'Urgell i L'Urgell com a destinacions atractives per a rodatges. - Creació d'una xarxa del sector audiovisual que connecti professionals i empreses locals.
INDICADORS	- Nombre d'assessoraments realitzats i consultes fetes a través de l'oficina de rodatges. - Nombre de produccions audiovisuals realitzades al territori. - Nombre de tallers, cursos, seminaris i jornades de formació realitzats. - Nombre d'ajuntaments, entitats i empreses participants a la xarxa de col·laboració.

Projecte 12:. Futur Comerç: Transformació Digital i Tendències Emergents.

OBJECTIU ESPECÍFIC	Impulsar la transformació digital i la modernització del comerç local de l'Urgell, promovent la digitalització, la incorporació de noves tecnologies i la millora de la competitivitat a través de programes de formació, col·laboració empresarial i la creació de serveis innovadors per atendre les noves tendències de consum.	
ACTIVITATS	Fase 1 (curt termini): - Creació d'un grup permanent per a comerciants locals que identifiqui reptes i proposi accions concretes per impulsar el comerç i associacions de comerciants de la comarca. - Formació sobre màrqueting digital, comerç electrònic, ús de xarxes socials i noves tecnologies. Fase 2 (mig i llarg termini): - Organitzar esdeveniments periòdics per a l'intercanvi d'experiències i bones pràctiques entre comerciants de la comarca i altres territoris. - Programes d'acompanyament individualitzat: Suport personalitzat per a cada comerç en l'ús de noves tecnologies, digitalització i estratègies de creixement. - Creació de la "Taula Comarcal de Comerç" - Creació d'espais de recollida de comandes a punt d'entrega, facilitant la venda online i recollida en punts estratègics.	
PERSONES DESTINATÀRIES	- Comerciants locals de la comarca de l'Urgell. - Consumidors locals i turistes, interessats en la compra de productes locals.	
ACTORS RESPONSABLES	Equip tècnic format per: personal tècnic d'Ajuntaments, Consell Comarcal i personal tècnic de les associacions de comerciants.	
RECURSOS NECESSARIS	- Personal tècnic de les entitats públiques locals i comarcals. - Personal tècnic de les associacions de comerciants. - Formadors i assessors especialitats en comerç, noves tendències i transformació digital. - Infraestructures necessàries.	
PRESSUPOST I FINANÇAMENT	50.000 euros	- 30% finançat a través del programa d'AODL del SOC. - 15% finançament a través de les entitats locals

		- 55 % a través de subvencions en l'àmbit de comerç, moda i artesanía (CCAM) i de la transformació digital.
PERÍODE D'EXECUCIÓ	De juny 2025 a desembre 2027: - Fase 1: Formació i grup permanent (mes 1 a 24) - Fase 2: Esdeveniments, programa d'assessorament, instal·lació de boxes i creació de la taula. (mes 12 a 30)	
RESULTATS ESPERATS	- Increment de la motivació dels comerciants a través de la participació dels comerciants en programes de formació - Increment en l'ús de les tecnologies digitals per part dels comerciants. - Impuls de la col·laboració entre comerços locals per identificar reptes i solucions compartides. - Augment de la rotació a les zones comercials.	
INDICADORS	- Nombre de comerciants participants en els programes de formació. - Nombre d'esdeveniments d'intercanvi d'experiències comercials organitzats. - Nombre de comerços que utilitzen els box refrigerats per a la recollida de comandes. - Nombre de participants a la "Taula Comarcal de Comerç"	

6. Cronograma de les actuacions identificades.

7. Sistema d'avaluació, seguiment i governança.

La metodologia d'avaluació dels projectes del pla d'acció es basarà en diversos criteris clau per garantir-ne l'èxit i la contribució efectiva al territori. En primer lloc, cal esmentar que les línies estratègiques i els objectius dels projectes s'han considerat tenint en compte l'adequació de tot el projecte en global, per assegurar que cada acció s'alinea amb els objectius estratègics.

L'eficàcia es determinarà a partir del percentatge d'objectius assolits i la comparació entre resultats esperats i obtinguts. Pel que fa a l'eficiència, es valorarà la relació entre els recursos emprats i els resultats aconseguits, analitzant el pressupost executat i identificant possibles millores en la gestió de recursos.

En termes d'equitat, es garantirà que les accions arribin a tots els col·lectius, especialment als més vulnerables, i també es garantirà la igualtat d'oportunitats entre homes i dones. També es valorarà l'impacte econòmic i d'ocupació, analitzant la creació de nous llocs de treball i l'increment de la taxa d'ocupació.

Per últim totes les accions derivades dels projectes tindran en compte la sostenibilitat, considerant la reducció de l'impacte ambiental i l'ús de tecnologies netes. Aquesta metodologia integrada permetrà una avaluació constant i rigorosa, assegurant una execució eficaç i inclusiva del pla d'acció.

Tenint en compte aquests criteris es proposen les següents accions per tal de dur a terme el seguiment i l'avaluació del present pla estratègic.

- Seguiment trimestral per supervisar a nivell tècnic (Ajuntaments i Consell Comarcal de l'Urgell) l'evolució dels projectes i la consecució d'objectius a curt termini.
- Enquestes: Es realitzaran enquestes als participants a les diverses accions de cada projecte (grups de discussió, taules de treball, formacions, entre altres), per recollir feedback qualitatiu sobre l'impacte i les millores possibles.
- Al final de cada projecte, es farà una anàlisi integral per valorar l'assoliment global dels objectius, l'impacte generat, i identificar millores per a futures accions.
- Creació d'un comitè de seguiment i avaluació amb l'objectiu de liderar el procés operatiu el qual vetllarà per l'assoliment dels objectius fixats i el compliment del pla estratègic. Aquest estarà compost per representants

tècnics i polítics de les entitats locals i comarcals implicades en el projecte.

- Es preveu que un cop cada dos anys es pugui presentar l'execució del Pla Estratègic al Consell d'Alcaldes per donar compte de les activitats desenvolupades.

Per últim, cal remarcar que el pla estratègic es desenvoluparà tenint en compte el sistema de governança per tal de garantir la coordinació i execució col·lectiva de tots els projectes. En aquest sentit, s'estableixen tres àmbits de governança:

- Per a l'execució del pla: conformat per les persones amb responsabilitats en l'execució de les accions previstes. Personal tècnic dels ajuntaments i del consell comarcal i també les entitats privades i ciutadanes que assumeixin el desplegament d'accions.
- Per al seguiment del pla: les persones encarregades de l'execució de les accions (comitè de seguiment) han de retre comptes davant del Consell d'Alcaldes en relació amb els avanços obtinguts en el desplegament dels projectes i els resultats obtinguts. Aquestes persones han de ser qui vetllin per al bon procediment en l'avaluació del projecte.
- La direcció política del pla: està conformada per la reunió dels alcaldes i les alcaldesses de la comarca, i la seva principal funció és valorar els resultats obtinguts en el desplegament del pla estratègic i establir prioritats en els projectes a executar.

"La força d'un territori rau en la seva capacitat de treballar conjuntament. Quan les entitats públiques, empreses i ciutadans sumen esforços, la transformació esdevé una realitat"

Projecte coordinat per l'Ajuntament de Tàrraga i el Consell Comarcal de l'Urgell en col·laboració amb la consultoria especialitzada en competitivitat regional Cluster Development.

CLUSTER | DEVELOPMENT

Aquest projecte està subvencionat pel Servei Públic d'Ocupació de Catalunya en el marc dels Programes de suport i acompanyament a la planificació estratègica